არ შეიძლება, წლების განმავლობაში ერთი და იგივე პრობლემებს ვერ ვაგვარებდეთ A3
ვინ შეცვლის ჯულია რობერტსს B7
ფოტოკონკურსი B8

www.24hours.ge
24 საათი
ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი
ორშაბათი, 16 დეკემბერი, 2002 წელი. №197
ფასი 50 თეთრი

ქართული პროფესიული სამხედრო ქვედანაყოფის დასაწყისის დასასრული

ქართული "კომანდოს" ბატალიონი სმენაზეა.

მინდია დავითური

15 დეკემბერს საქართველოს სამხედრო ძალების ისტორიაში ახალი ერა დაიწყო. ერთი კვირის წინ კრწანისის პოლიგონზე შეკრება დაასრულა ამერიკულ "წვრთნისა და აღჭურვის" პროგრამაში მონაწილე თავდაცვის, შინაგანი ჯარისა და საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის" 600-კაციანმა ბატალიონმა, რომელსაც 100-დღიანი ინტენსიური მომზადება ამერიკის შეერთებული შტატების სპეცდანიშნულების მე-10 დივიზიის ინსტრუქტორებმა ჩაუტარეს. თუ როგორ წაადგება ეს პროფესიული გამოცდილება საქართველოს თავადაცვისუნარიანობას, მომავალი გვიჩვენებს. კვირას კი ამერიკელთა მიერ გაწვრთნილი ქართველი სამხედროები, მთელი თავისი ბრწყინვალებით, კიდევ ერთხელ წარდგნენ პუბლიკის წინაშე.

გაგრძელება A2 გვერდზე

პოლიტიკა

„მე იარაღს საქართველოში, ქართველი ოფიცრებისგან ვყიდულობ„

გუშინ ე.წ. "სამხრეთ ოსეთის" პრეზიდენტმა ედუარდ კოკოევმა პირველად უპასუხა საქართველოს შინაგან საქმეთა და უშიშროების მინისტრების მიერ მის წინააღმდეგ გამოთქმულ ბრალდებებს. ქართველმა ძალოვნებმა ბოლო პერიოდში რამდენჯერმე გააკეთეს განაცხადება, ცხინვალის რეგიონის სრული კრიმინალიზაციის თაობაზე.

A2

უცხოეთი

რუსებმა უცხოელი ჯაშუშები გამოააშკარავეს

რუსეთის სპეცსამსახურებმა აშშ-ს ცენტრალური სადაზვერვო სამსახურის ოპერაცია გამოააშკარავეს, რომელიც რუსეთის ბირთვული შეიარაღების პროგრამებისა და დსთ-ს სახელმწიფოებთან მოსკოვის სამხედრო თანამშრომლობის შესახებ ინფორმაციის მოპოვებას ისახავდა მიზნად.

A4

ეკონომიკა

„თბილგაზი„ ქალაქის საგადასახადოსთან ერთად, ან - არც ერთი

საკრებულო "თბილგაზის" მართვაზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში დათანხმდება, თუ გაზის კომპანიასთან ერთად ცენტრალური მთავრობა ქალაქის მუნიციპალიტეტს თბილისის საგადასახადოსაც დაუქვემდებარებს.

A6

სამართალი

ძალოვანთა უსუსურობის შედეგი - დაღუპული შარიფოვი და ხუმრობის ხასიათზე დამდგარი შოუ

გასული კვირა სამართლებრივი თვალსაზრისით კვლავ დატვირთული იყო. გახმაურებული გატაცებების - "სლავნეფტის" ვიცე-პრეზიდენტის დედისა და "ლუკოილის" ვიცე-პრეზიდენტის მამის მძევლად აყვანის გამო ატეხილმა აჟიოტაჟმა კულმინაციას სწორედ გასულ კვირას მიაღწია.

A7

საზოგადოება

საქართველოს ეყოფა შევარდნაძე

პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძეს, შეიძლება, დასავლეთში აფასებენ, თავის სამშობლოში კი საქმე გააფუჭა. თუ წლეულს დენი ისევ არ იქნება, შევარდნაძის ერა დამთავრდება.

A8

ამინდი

თბილისი	1	❄
ქუთაისი	7	☂
ბათუმი	9	☂
სოხუმი	5	☁
ფოთი	8	☂
თელავი	-1	❄
ზუგდიდი	7	☂
გორი	-1	❄

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1600
ევრო	2.2103
გირვანქა სტერლინგი	3.4206
რუბლი	0.0678

როგორი უნდა იყოს მოძღვრის ინსტიტუტი ქართულ არმიაში

კობა ლიკლიკაძე
"რადიო თავისუფლება"
სპეციალურად "24 საათისთვის"

სამხედრო სისტემისა და რელიგიური ინსტიტუტების ურთიერთობა მეტად ფაქიზი თემაა. როგორც გამოცდილება ცხადყოფს, პირადი შემადგენლობის ფსიქოლოგიური და პატრიოტული მოტივაციის გასაძლიერებლად, საჯარისო ქვედანაყოფებში სამხედრო მოძღვრის ინსტიტუტის დანერგვა უმტკივნეულოდ მხოლოდ დემოკრატიის მრავალწლიანი ისტორიის მქონე ქვეყნებში მოხდა. სხაგან კი სამხედრო მოსამსახურეს ან საერთოდ ეკრძალება რელიგიურ მსახურებაზე დასწრება, ან უფლება ეძლევა, სულიერ მოძღვარს ინდივიდუალურად, სამხედრო ნაწილის ტერიტორიის გარეთ შეხვდეს. ამ მხრივ საქართველო ცდილობს, განვითარებულ დემოკრატიულ ქვეყნებს მიბაძოს, თუმცა საკუთარი სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ამერიკის შეიარაღებული ძალების ევროპული სარდლობის გენერალური კაპელანის, დეკანოზ **ჯონ სტეფანოს** ერთკვირიანმა სტუმრობამ საქართველოში, ხელისუფლებას კიდევ ერთხელ შეახსენა არმიისა და რელიგიის ურთიერთობის თემა; უფრო სწორად - ის ურთიერთვალდებულებები, რომელთა შესრულებაც მართლმადიდებელი ეკლესიისა და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელებმა თანამშრომლობის შესახებ 1998 წლის 23 ნოემბერს ხელმოწერილი ხელშეკრულებით იკისრეს.

ამ შეთანხმების ყველა პუნქტის ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანადა. მაგრამ რამდენიმე პრინციპზე კი უდავოდ ღირს ყურადღების გამახვილება.

გაგრძელება A2 გვერდზე

გატაცებულმა ფოთელმა მეზღვაურებმა პუნტლენდი დატოვეს

მეკობრეებმა "ჟენლილის" ღუზა ამჯერად სომალილენდში ჩაუშვეს

სიბაქ-რუუნის კლანის მეკობრეებმა, რომლებმაც 30 ივლისს დაატყვევეს ბერძნული გემის "ჟენლილის" ქართული ეკიპაჟი, 13 დეკემბერს დატოვეს სომალის ტერიტორიაზე არსებული აუღიარებელი სახელმწიფოს პუნტლენდის ქალაქ ბოსაასოს ნავსადგურის მისადგომები და კიდევ ერთი არაღიარებული სახელმწიფოს – სომალილენდის ტერიტორიაზე გადაინაცვლეს. "ამ სამი დღის მანძილზე დაახლოებით 400 კილომეტრი გავიარეთ, ყველანი კარგად ვართ და რამდენიმე დღეში გათავისუფლებას ველოდებით" – გვითხრა გუშინ საღამოს გატაცებული "ჟენლილის" კოკმა გულადი რუხაძემ, რომელსაც "24 საათი" ტელეფონით დაუკავშირდა.

ზაზა წულაძე

დღეს უკვე 139-ე დღეა, რაც ადენის ყურეში, სომალისგან გამოყოფილი პუნტლენდის სანაპიროსთან ახლოს, მეკობრეთა 20-კაციანმა ჯგუფმა, ჩრდილოეთ კორეის დროშით მცურავი, საბერძნეთის ტვირთმზიდი გემი "ჟენლილი" დაატყვევა. გემზე ექვსი ფოთელი მეზღვაური - ზურაბ გიორგაძე, არტურ არუთუნიანი, ნიკოლოზ პიჟოვი, ალექსანდრე ჩიჩაძე, ანატოლი არხანგოროდსკი და გულადი რუხაძე - იმყოფება. 13 დეკემბრამდე "ჟენლილს" ქალაქ ბოსაასოდან 250 კილომეტრის მოშორებით სოფელ ბარკალასთან ახლოს ჰქონდა ღუზა ჩაშვებული, დღეს კი გემი უკვე პუნტლენდის მეზობელ, კიდევ ერთი არაღიარებული სახელმწიფოს, სომალილენდის ტერიტორიულ წყლებშია. **"13 დეკემბერს საღამოს დავიძარით, გემზე მხოლოდ რვა შეიარაღებული მეკობრე დარჩა, დაახლოებით 400 კილომეტრი გავიარეთ, ახლა უკაცრიელ ადგილას ვართ გაჩერებული, მხოლოდ ზღვა და კლდეებია, 50 კილომეტრის რადიუსში დასახლებული პუნქტი არ არის, თუმცა ვიცი ქალაქის სახელი, რომელთანაც ახლოს ვართ, მაგრამ ახლა იარაღით თავზე მადგანან და მეშინია ვთქვა, თავადაც მიხვდებით, ჯიბუტისთან ვართ ახლოს, ფულს იქიდან ელოდებიან,"** – გვაცნობა გულადი რუხაძემ.

როგორც "24 საათს" "ჟენლილის" მეპატრონე საბერძნეთის კომპანია "პალას ნავიგეიშენის" ადვოკატმა ნიკოს სოფრასმა აცნობა, ჯიბუტის ერთ-ერთ ბანკში ჯერ კიდევ 30 ნოემბერს გადაირიცხა გამოსასყიდი თანხა - 85 ათასი ამერიკული დოლარი.

გაგრძელება A2 გვერდზე

მთავრობას უკვე იმაზე მეტი მოეთხოვება, ვიდრე იცის

ამ ორიოდე დღის წინ უკვე მესამედ დაცხრილეს "კავკასიონი". ელექტროენერგიის მიწოდება შეწყვეტილი ჰქონდათ სასიცოცხლო მნიშვნელობის ობიექტებს. მართალია, ამჯერად სულ რაღაც სამიოდე საათით, მაგრამ მაინც დენის გარეშე დარჩა ქალაქის მეტროპოლიტენი. სამი საათის განმავლობაში მგზავრები მიწის ქვეშ სრულ წყვდიადში იმყოფებოდნენ. მთავრობა კი კვლავ დამაიმედებელ განცხადებებს აკეთებს. თავის მოკატუნება ჩინოვნიკების ყოველდღიური ცხოვრების წესად იქცა.

მაია ურუშაძე

მსოფლიო მნიშვნელობის ენერგოტრანზიტის ქვეყანაში რომ დენი არ არის, უგვარსახელო ენერგონაძირალების ბრალი ყოფილა; კრედიტების დატაცება – უკვე გადაყენებული "წითელი დირექტორების" სინდისზეა, ხალხს ჩეჩნები იტაცებენ, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის გაყვანას კი რუსეთის სპეცსამსახურები უშლიან ხელს. ვისაც ამაში ეჭვი ეპარება, ან "შორს მიმავალი პოლიტიკური ამბიციების მქონე ძალაა", ან "უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურის აგენტი", ან "თავისი უმეცრებით მტრის წისქვილზე ასხამს წყალს".

ვინმეს წისქვილზე კი წყალი რომ არ დაასხა, ორი გზა არსებობს: ან საერთოდ არ უნდა გქონდეს პოზიცია, ან უნდა გქონდეს და არ გამოხატო. არჩევანი მდიდარი არ არის: ან უნდა გაჩუმდე, ან ბოლომდე უნდა თქვა სიმართლე, რომელსაც ხედავ. რჩება შთაბეჭდილება, რომ მთავრობა გულმოდგინედ ცდილობს, საზოგადოებას თვალსაზრისი - პოზიცია საერთოდ არ ჩამოუყალიბდეს. თუმცა, როცა ის მაინც და

გაგრძელება A6 გვერდზე

პატიმართა ცემის ფაქტები საქართველოში კიდევ დიდხანს იარსებებს

თამარ კაციტაძე

მიუხედავად იმისა, რომ შედარებით გამჭვირვალე გახდა სასჯელაღსრულების სისტემა და გარკვეული ინფორმაცია პოლიციიდანაც ჟონავს, საზოგადოებისთვის კვლავაც აქტუალურია კითხვა - შემცირდა თუ არა წინასწარი დაკავების ადგილებში დაკავებულთა ცემის ფაქტები?

არასამთავრობო ორგანიზაცია "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" წევრ თინათინ ხიდაშელს ამ საკითხზე კატეგორიული მოსაზრება გააჩნია.

გაგრძელება A3 გვერდზე

რა არგეს მოლდოვას კომუნისტებმა

შოთა უტიაშვილი

პატარა პოსტსაბჭოურმა ქვეყნებმა, რომლებმაც საკუთარი ძალით ვერც ეროვნული უსაფრთხოების (შიდა და გარე) უზრუნველყოფა და ვერც ეკონომიკური მოდერნიზაცია ვერ მოახერხეს, "მფარველების" ძებნა საზღვარგარეთ დაიწყეს. მფარველის როლის შესრულების მსურველი მხოლოდ ორი სახელმწიფო აღმოჩნდა: ამერიკა და რუსეთი.

თუ ამ პატარა ქვეყნებმა, კიდევ დიდი ხნის მანძილზე ვერ მოახერხეს წარმატების მიღწევა და საკუთარი ხალხის ელემენტარული პირობებით უზრუნველყოფა, არ არის გამორიცხული, ვითარების გამოსწორება "სტრატეგიული პარტნიორების" შეცვლით სცადონ. შეიძლება ითქვას, რომ ეს ნაბიჯი მოლდოვამ უკვე გადადგა.

გაგრძელება A4 გვერდზე

A2 ინფორმაცია A3 პოლიტიკა A4 უცხოეთი A5 რეკლამა A6 ეკონომიკა A7 სამართალი A8 საზოგადოება
B2 კულტურა B3 ანკეტა B4-B5 სპორტი B6 განცხადებები B7 სხვადასხვა B8 სხვადასხვა

მოკლედ

თბილისი. საქართველოს, რუსეთისა და აზერბაიჯანის მესაზღვრეთა პირველი სამეთაურო-საშტაბო სწავლებები დაღესტნის ქალაქ კასპიისკში, მომავალი წლის თებერვალ-მარტში გაიმართება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. დსთ-ს ქვეყნების საგადასახადო საგამოძიებო ორგანოთა საკოორდინაციო საბჭოს მეხუთე სხდომა, თბილისში 16-17 დეკემბერს გაიმართება, რომლის მუშაობაში მონაწილეობას მიიღებენ სახელმწიფო მინისტრი ავთანდილ ჯორბენაძე და ფინანსთა მინისტრი მირიან გოგიაშვილი. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. აფხაზეთის პრობლემაზე გაერო-ს უშიშროების საბჭოს სხდომა იანვრის ბოლოს გაიმართება, - აცნობა პრაიმ-ნიუსს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრმა მალხაზ კაკაბაძემ. მისი თქმით, ამ ღონისძიების ჩატარების ზუსტი თარიღი დგინდება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქვედანაყოფი საჭიროების შემთხვევაში, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ძირითადი საექსპორტო ნავთობსადენის დაცვაში ჩაერთვება. როგორც პრაიმ-ნიუსს თავდაცვის მინისტრის მოადგილემ გელა ბეჟუაშვილმა განუცხადა, მილსადენის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ძირითადი ფუნქცია სახელმწიფო დაცვის სპეციალურ სამსახურს აკისრია. მისი თქმით, სამხედროები, მოცემულ შემთხვევაში, "მეორე ეშელონის" როლში გამოვლენ. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. "სოციალისტების" ლიდერი, პარლამენტის ვიცე-სპიკერი, ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხში პრეზიდენტის წარმომადგენელი ვახტანგ რჩეულიშვილი ორშაბათს მოსკოვში გაემგზავრება რუსეთის სახელისუფლებო პარტიის "ედინაია როსიას" მიერ ორგანიზებულ კონფერენციაში მონაწილეობის მისაღებად, რომელზედაც სხვა საკითხებთან ერთად ქართულ-რუსული ურთიერთობებიც განიხილება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ესტონეთის თავდაცვის სამინისტრომ, ამ უწყების მინისტრის მოადგილის ინგრიდ კანტის ხელმძღვანელობით, საქართველოს თავდაცვის აკადემიას, ინტერნეტ-კლასის გასახსნელად ორშაბათს, 11 კომპიუტერი გადასცა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

მოსკოვი. რუსეთის ფედერალური უშიშროების სამსახური, დსთ-ს სამხედრო თანამშრომლობის საკოორდინაციო შტაბში, აზერბაიჯანის წარმომადგენელი გენერალ-მაიორ რასულოვის შემთხვევის საქმეს იძიებს, - იტყობინება პრაიმ-ნიუსის საკუთარი კორესპონდენტი მოსკოვიდან. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. როგორც პრაიმ-ნიუსს ფინანსთა მინისტრის მოადგილემ ვასილ გიგოლაშვილმა უთხრა, ბიუჯეტის ძირითად პარამეტრებში ცვლილებების შესაბამისად, თავდაცვის სამინისტროს დაფინანსების საბოლოო მოცულობა განისაზღვრება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი.. საქართველო წლეულს ევროკავშირისგან 45 მილიონი ლარის ოდენობის გრანტს ვერ მიიღებს. ამის შესახებ „მედია-ნიუსს"განუცხადა პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის ხელმძღვანელმა რომან გოცირიძემ. მისი თქმით, გრანტი საქართველოს, ბიუჯეტის გათავისუფლების მიუხედავად, ვერ მიეცემა, რადგან ქართველმა მხარემ არ შეასრულა რამდენიმე პირობა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი.. როგორც „მედია-ნიუსს" დუისის გამგებელმა ჯარაფ ხანგოშვილმა აცნობა, პანკისის ხეობის სკოლები და იქ ჩასახლებულ ჩეჩენ ლტოლვილთა ბავშვები საახალწლო ზეიმს დუისში დეკემბრის ბოლოს ერთობლივად გამართავენ. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ცხინვალის სეპარატისტული რეჟიმის განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრმა ბორის ჩოჩიევმა მედია-ნიუსთან საუბრისას უარყო ვახტანგ რჩეულიშვილის მიერ გავრცელებული ინფორმაცია, თითქოს მის დანიშვნას პრეზიდენტ შევარდნაძის პირად წარმომადგენლად ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოგვარების საკითხში, ოფიციალური ცხინვალი ითხოვდა. **მედია-ნიუსი**

ქართული პროფესიული სამხედრო ქვედანაყოფის დასაწყისის დასასრული

პირველი გვერდიდან

კვირას სწრაფი რეაგირების ძალების ბატალიონ "კომანდოს" მებრძოლებისთვის გრძელი გზის დასალოცად, რესპუბლიკის მოედანზე საქართველოს პრეზიდენტი, პარლამენტის თავმჯდომარე, მინისტრები და უამრავი ხალხი მივიდა. სრულ საბრძოლო აღკაზმულობაში მყოფმა 600-მა მებრძოლმა, რომელიც ოთხი თვის მანძილზე, დღე-ღამეში თექვსმეტსაათიანი სპეციალური პროგრამით ეუფლებოდა თანამედროვე ბრძოლის წარმოების ხერხებს და მეთოდებს, ფიცი დადო, რომ **"ყველგან და ყოველთვის, სიცოცხლის უკანასკნელ წუთამდე, იბრძოლებენ ქვეყნის დასაცავად"**, ხოლო ერთადერთი უზენაესი კანონი **"ქვეყნის უმაღლესი მთავარსარდლის ბრძანება იქნება."**

'წვრთნისა და აღჭურვის" პროგრამა 2002 წლის 29 აპრილს დაიწყო. გეგმის თანახმად, ევროპაში ამერიკის შეერთებული შტატების სპეცდანიშნულების ძალების ინსტრუქტორებმა სწავლება, თავდაპირველად, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და სახმელეთო ძალების სამოცდაათ საშტაბო ოფიცერს ჩაუტარეს. 28 აგვისტოდან ამას მოჰყვა ტაქტიკური წვრთნები კრწანისის პოლიგონზე, სადაც ქართველი ჯარისკაცებისთვის სპეციალური სასწავლო კლასები და საცხოვრებელი ყაზარმები აიგო. თუმცა, როგორც ბატალიონ "კომანდოს" მებრძოლმა ზაზა ორმოცაძემ ჩვენთან ინტერვიუში აღნიშნა, წვრთნის განმავლობაში უფრო ხშირი იყო მოულოდნელი მარშები, სრული საბრძოლო აღჭურვილობითა და ექსტრემალური პირობებისთვის დამახასიათებელი სირთულეებით.

ზაზა ორმოცაძე: **"დამახასიათებელი სირთულეები ისაა, რომ თითოეულ ჯარისკაცს უწევს, დაახლოებით, 40 კილოგრამის ტვირთის ტარება 35-40 კილომეტრის მანძილზე. ასეთი მარშების შესრულება კი ნებისმიერი ამინდის პირობებში, კვირაში სამი-ოთხი დღე გვიწევდა. ჭაობი, ტალახი, თოვლი - მნიშვნელობა არ ჰქონდა"**

საბრძოლო ვითარებასთან მიახლოებულ პირობებში ჩატარებულმა ინტენსიურმა სწავლებამ სხვადასხვა ასაკისა და საბრძოლო გამოცდილების ექვსასკაციანი სამხედრო დანაყოფი, ოთხი თვის შემდეგ დისციპლინირებულ და ერთ მუშტად შეკრულ ორგანიზმად აქცია.

ლევან შენგელია: **"სამხედრო ცოდნა მივიღეთ. შევისწავლეთ, როგორ უნდა გაიშალოს ასეული ტაქტიკური სწავლების დროს; როგორ უნდა**

ლევან ყიფიანის ფოტო

შენ, ალბათ, პროფესიულ ჯარში იმსახურებ.

გადაადგილდეს ბრძოლის დროს ასეული, ოცეული; როგორ უნდა მოვახერხოთ შეტევა, როგორ უნდა მოვახერხოთ თავდაცვა, როგორ უნდა მოვახერხოთ ჩასაფრება. ამ ყოფაში ერთმანეთის გვერდიგვერდ ხუთი თვე გავატარეთ და უერთმანეთოდ ცხოვრება ველარც წარმოგვიდგენია."

ამერიკელ სამხედრო ინსტრუქტორთა ჯგუფის ხელმძღვანელის, სპეცდანიშნულების მე-10 სადესანტო ჯგუფის უფროსის, მაიორ დევიდ გროსოს თქმით, ქართველმა სამხედროებმა თანამედროვე საბრძოლო ხელოვნების ყველა ელემენტი მონდომებით და სრულყოფილად შეითვისეს. მან "კომანდოს" მებრძოლებს "გამორჩეული ქართველები" უწოდა და აღნიშნა, რომ მისთვის დიდი პატივი იყო ემუშავა ქართველ ჯარისკაცებთან, რომლებსაც უნარი შესწევთ, შეასრულონ როგორც სპეციალური სახმელეთო, ისე ანტიტერორისტული საბრძოლო ამოცანა

დევიდ გროსო: **"მინდა გავიხსენო სიტყვები უინსტონ ჩერჩილისა, რომელიც მეორე მსოფლიო ომის დროს დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრიც იყო და ჯარისკაციც: დღევანდელი გამოსაშვები ცერემონია არის დასაწყისის დასარული. დღეს თქვენ ზეიმობთ თქვენი ქვედანაყოფის საქმეში ჩართვის დასაწყისს, ხვალ კი თქვენ თავად ჩაატარებთ წვრთნებს და საბრძოლო ოპერაციებს."**

აღსანიშნავია, რომ მაიორმა გროსომ და მისმა გუნდმა დაასრულეს მისია საქართველოში. ამერიკის შეიარაღებული ძალების ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, შემდგომ ქართულ ბატალიონს უკვე ამერიკელი საზღვაო ქვეითები გაწვრთნიან.

ასე რომ, ქართველი "კომანდოსების" მომავალზე და, განსაკუთრებით, მათი საბრძოლო გამოცდილების გამოყენებაზე, ამიერიდან მთლიანად საქართველოს ხელისუფლება იქნება პასუხისმგებელი. უშიშროების საბჭოს მდივნის, თედო ჯაფარიძის განცხადებით, საქართველოში უსაფრთხოების თვალსაზრისით იმდენი პრობლემა არსებობს, რომ ქვედანაყოფს უსაქმოდ ყოფნა ნამდვილად არ ემუქრება.

თედო ჯაფარიძე: **"ამ ბატალიონის პირველი დანიშნულება იქნება ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა საქართველოს ნებისმიერ კუთხეში და რეგიონში. სხვათა შორის, მიზნად გვქონდა "კომანდოს" გამოყენება პანკისის ხეობაში, მაგრამ იქ მათ გარეშეც დამყარდა წესრიგი. მათი გამოყენება შეიძლება, ვთქვათ, ნავთობსადენების დასაცავად, ვინაიდან არ არის გამორიცხული, რომ ტერაქტი ამ სისტემის წინააღმდეგაც განხორციელდეს."**

იანვრის პირველ რიცხვებში ამერიკელი საზღვაო ქვეითები ეროვნული გვარდიის მე-16 ბატალიონის წვრთნას შეუდგებიან. საქართველოს ყველა კუთხიდან შერჩეული 500-კაციანი ქვედანაყოფი ერთთვიან შეკრებას საჩხერეში გაივლის, რის შემდეგაც ბატალიონი კვლავ კრწანისის პოლიგონზე დაიდებს ბინას. შემდეგ რიგში დგანან მე-11 ბრიგადისა და ფოთის საზღვაო ქვეითთა ბატალიონები. სულ კი, "წვრთნისა და აღჭურვის" პროგრამის დასრულების შემდეგ, საქართველოს 2000 კარგად გაწვრთნილი და აღჭურვილი პროფესიონალი სამხედრო მოსამსახურე ეყოლება. სხვათა შორის, ამერიკელებმა უკვე იზრუნეს ამ ქვედანაყოფების ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღით აღსაჭურვად. ამ მიზნით, რუსული წარმოების "კალაშნიკოვების" ერთი პარტია უკვე ჩამოვიდა რუმინეთიდან. თუმცა, როგორც მე-11 მექანიზებული ბრიგადის მეთაური, ვიცე-პოლკოვნილ გიორგი ბლიაძე აცხადებს, წვრთნის დასრულებისას ქართველ სამხედროები თითო ასეულზე, თითო 60-მილიმეტრიან ამერიკულ ნაღმმტყორცნსაც მიიღებენ.

გატაცებულმა ფოთელმა მეზღვაურებმა პუნტლენდი დატოვეს

პირველი გვერდიდან

"ერთმანეთში კიდევ ვაჭრობენ, გემზე ახლა მხოლოდ მეთაურები არიან. გვეუბნებიან, რომ ჯიბუტიდან ფულს სულ მალე მოიტანენ და ამ სამ-ოთხ დღეში გაგვიშვებენ. ამჯერად უფრო ლმობიერად გვეპყრობიან, არ გვავიწროებენ. მანამდე ფული სოფელ ბარკალაში უნდა მოეტანათ, მაგრამ, ეტყობა, ამ სიშორეზე წამოღება ვეღარ გაბედეს. ახლა ელოდებიან, რომ ფულს ნავით მოიტანენ," – გვითხრა გულადი რუხაძემ.

"24 საათის" მონაცემებით, "ჟენლილი" ამჟამად ქალაქების - ბერბერასა და საილას შორის, სანაპიროსთან მოშორობით დგას.

ისევე როგორც პუნტლენდს, სომალილენდის ახალგაზრდა სახელმწიფოსაც მხარს ეთიოპია უჭერს. რესპუბლიკა 1991 წლის მაისში შეიქმნა, ათის წლის შემდეგ კი მოსახლეობის 97-მა პროცენტმა (სომალილენდში ხუთი კლანია - ჰაავია, დაროდი, გადაბურსი, ისჰაკი და დირი) სომალილენდის დამოუკიდებლობას რეფერენდუმზე მისცა ხმა. სომალილენდის პრეზიდენტია მუჰამედ იბრაჰიმ ეგალი, რომელიც ყველა კლანის მხარდაჭერით სარგებლობს. სომალილენდი პუნტლენდზე ღარიბი ქვეყანაა, მთლიანი შიდა პროდუქტის 70 პროცენტი მეცხვარეობაზე მოდის. აქ 3,3 მილიონი ადამიანი ცხოვრობს, რომელთა უმრავლესობაც მუსულმანი-სუნიტია. პუნტლენდისგან განსხვავებით, სადაც აქამდე იმყოფებოდნენ ფოთელი მეზღვაურები, სომალილენდს აქვს არაოფიციალური დიპწარმომადგენლობები აშშ-ში, დიდ ბრიტანეთში, იტალიასა და ეთიოპიაში, ასევე საკუთარი ფულის ერთეული - სომალილენდის შილინგი (4500 შილინგი ერთი აშშ დოლარის ტოლია).

საინტერესოა, რომ სომალილენდს ყველაზე ცუდი ურთიერთობა სწორედ პუნტლენდთან აქვს, რომელიც მას აღმოსავლეთის რაიონებს ედავება. ამიტომ, გამომდინარე იქიდან, თუ რა ადვილად გადალახა "ჟენლილმა" პუნტლენდ-სომალილენდის საზღვაო საზღვარი, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ქართველი მეზღვაურების გატაცებაში, ალბათ, სომალილენდელი შუამავლებიც მონაწილეობენ.

P.S. სომალილენდში, ისევე როგორც საქართველოში, ახლა ზამთარია, თუმცა, არც ისეთი სუსხიანი. wunderground.com-ის მონაცემებით, გუშინ ქალაქ ბერბერას რაიონში ტემპერატურა, დღისით პლუს 30, ღამით კი პლუს 24 იყო. ასეთი ტემპერატურა, თუმცა უმეტესად წვიმიანი, იქნება შენარჩუნებული მთელი კვირის განმავლობაში.

„მე იარაღს საქართველოში, ქართველი ოფიცრებისგან ვყიდულობ"

გუშინ ე.წ. "სამხრეთ ოსეთის" პრეზიდენტმა ედუარდ კოკოევმა პირველად უპასუხა საქართველოს შინაგან საქმეთა და უშიშროების მინისტრების მიერ მის წინააღმდეგ გამოთქმულ ბრალდებებს. ქართველმა ძალოვნებმა ბოლო პერიოდში რამდენჯერმე გააკეთეს განცხადება, ცხინვალის რეგიონის სრული კრიმინალიზაციის თაობაზე. უშიშროების მინისტრი ვალერი ხაბურძანია, "ლუკოილის" ვიცე-პრეზიდენტის მამის - ვაგიფ შარიფოვის ცხედრის პოვნამდე, იმაზეც საუბრობდა, რომ გატაცებული შარიფოვი "სამხრეთ ოსეთის" ტერიტორიაზე იყო გადაყვანილი.

ზაზა წულაძე

კოკოევი, რომელიც გასული წლის 6 დეკემბრიდან მართავს სამხრეთ ოსეთის ყოფილი ავტონომიური ტერიტორიის უდიდეს ნაწილს, მათ შორის რამდენიმე ქართულ სოფელსაც, აღშფოთებულია ქართველი მინისტრების განცხადებებით: **"ადამიანთა გატაცების გამო, საქართველოს და არა სამხრეთ ოსეთს უყენებენ ულტიმატუმებს საერთაშორისო ორგანიზაციები. ადამიანები ჩამოდიან უცხოეთიდან, რომ ჰუმანიტარული დახმარება აღმოუჩინონ საქართველოს, მათ კი თავს ესხმიან და იტაცებენ, ასეთი რამ სამხრეთ ოსეთში წარმოუდგენელია. ჩვენ ვიცით როგორ უნდა მოვექცეთ სტუმარს, ხოლო ის, რაც საქართველოში ხდება, არცხვენს არა მხოლოდ ქართველებს, არამედ - კავკასიის ყველა ხალხს. ჩემთვის გაუგებარია, როგორი ანტიკრიმინალური ოპერაციის ჩატარებას აპირებს სამხრეთ ოსეთში საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, როცა სწორედ ჩვენი სამართალდამცავების დახმარებით შეძლეს მათ რამდენიმე საშიში ბოროტმოქმედის დაკავება, რომლებმაც დანაშაული საქართველოს ტერიტორიაზე ჩაიდინეს."**

ოსი სეპარატისტების ლიდერი გუშინ კიდევ ერთი ხმამაღალი განცხადებით გამოვიდა: **"საქართველოს უშიშროების სამინისტროს იმ ბრალდებასათან დაკავშირებით, რომ თითქოს მე იარაღის ბიზნესში ვარ ჩართული, მინდა ვთქვა: სამხრეთ ოსეთში მართლაც შემოდის იარაღი და მას ვყიდულობ საქართველოში, ქართველი ოფიცრებისგან".**

"24 საათის" შეკითხვაზე, რამდენად შეშფოთებულები არიან სამხრეთ ოსეთში რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ბოლოდროინდელი დათბობის გამო, ედუარდ კოკოევმა თქვა: **"რა ორიენტაციისაც არ უნდა გახდეს საქართველო, სანამ მე სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტი ვარ, ყველაფერს გავაკეთებ, რომ დამოუკიდებლობა არ დავკარგოთ. ჩვენ ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გადავჭრათ გაყოფილი ოსეთის პრობლემა. ოსეთის დამოუკიდებლობის გარანტია რუსეთია და ვეცდები მხოლოდ რუსეთის შემადგენლობაში შევიდეთ. არანაირ ფედერაციაზე ან კონფედერაციაზე საქართველოსთან საუბარი არ უნდა იყოს, როგორი პრორუსული ლიდერიც არ უნდა მოვიდეს საქართველოში".**

ამავე დროს კოკოევმა, ქართულ-ოსურ კონფლიქტში საქართველოს პრეზიდენტის ახლადდანიშნულ პირად წარმომადგენელთან, ვახტანგ რჩეულიშვილთან ცხინვალში შეხვედრის სურვილი გამოთქვა: **"მიუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტ შევარდნაძის ერთი სიტყვისა არ მჯერა, მზად ვარ მივიღო ვახტანგ რჩეულიშვილი."**

როგორი უნდა იყოს მოძღვრის ინსტიტუტი ქართულ არმიაში

პირველი გვერდიდან

სამხედრო მოსამსახურეთა და წვევამდელთა პატრიოტული აღზრდის მიმართულებით, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია ვალდებულებას იღებდა, როგორც გაწვევის პერიოდში, ისე საბრძოლო ვითარებასა და განსაკუთრებულ მდგომარეობებში, **"აქტიური დახმარება გაეწია სამხედრო ნაწილების ხელმძღვანელობისთვის მებრძოლთა შორის მორალურ-ფსიქოლოგიური მდგომარეობის ფორმირებაში."** სამხედრო უწყებას და ეკლესიას ასევე ერთად უნდა ეზრუნათ დაჭრილი და ტრავმირებული სამხედრო მოსამსახურეების რეაბილიტაციისთვის, ერთობლივი საქველმოქმედო აქციებით დახმარებოდნენ **"დაღუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახებს, ეზრუნათ მათი საფლავების მოვლა-პატრონობაზე."**

ცალკე პუნქტი ეხებოდა სამხედრო მოსამსახურეთა აღმსარებლობითი თავისუფლების კონსტიტუციური მოთხოვნების რეალიზებას. შეთანხმებაში აღნიშნული იყო, რომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიქცეოდა არამართლმადიდებელ სამხედრო მოსამსახურეთა აღმსარებლობითი თავისუფლების სწორ განხორციელებას, ოღონდ **"კონკრეტულ შემთხვევაში და შესაბამისი აღმსარებლობის სასულიერო პირთა მიწვევით სამხედრო ნაწილებში ან ჰოსპიტალში."**

აღსანიშნავია, რომ ამ შეთანხმების შესრულება ორ სტრუქტურულ ქვედანაყოფს დაეკისრა. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მხრიდან - საქართველოს საპატრიარქოს შეიარაღებულ ძალებთან და სამართალდამცავ დაწესებულებებთან ურთიერთობის სინოდალურ განყოფილებას, ხოლო თავდაცვის სამინისტროს მხრიდან - აღმზრდელობითი მუშაობის მთავარ სამმართველოს. მაგრამ სულ მალე ცხადი გახდა, რომ შეთანხმებას აკლდა მთავარი პუნქტი - სამხედრო ნაწილებში სამხედრო მოძღვრის(კაპელანის) ინსტიტუტის შემოღების შესახებ, რის გამოც ამ შეთანხმებაში ჩამოთვლილ ვალდებულებათა უმრავლესობას ქაღალდზე დარჩენის პერსპექტივა ემუქრებოდა.

მაგრამ ამ ინსტიტუტის შემოღება საჭიროებდა შესაბამისი ნორმატიული ბაზის შექმნას, რომელშიც მკაფიოდ იქნებოდა განსაზღვრული სამხედრო მოძღვრის როლი და ადგილი შეიარაღებულ ძალებში, მისი ფუნქციონალური მოვალეობა, თანამდებობაზე დანიშვნის, წოდების მინიჭებისა, დაფინანსებისა და პასუხისმგებლობის საკითხები.

თუმცა, უკვე 1999 წელს, ურთიერთმოლაპარაკების საფუძველზე, თავდაცვის სამინისტროს ოცკაციანი ჯგუფი სასულიერო აკადემიაში გაიგზავნა რელიგიათმცოდნეობის დარგში ცოდნის შესაძენად. როგორც საპატრიარქოს შეიარაღებულ ძალებთან და სამართალდამცავ დაწესებულებებთან ურთიერთობის სინოდალური განყოფილების ხელმძღვანელი, მეუფე გრიგორი აღნიშნავს, ამგვარი გადამზადება სწორედ მოძღვრის ინსტიტუტის თანამიმდევრული დანერგვის საფუძველი უნდა გამხდარიყო. მაგრამ მოლოდინი არ გამართლდა.

მეუფე გრიგორი: ***"მე მიჭირს დაკონკრეტება. მაგრამ რაღაცნაირად ტემპი რომ შენელდა, გასაგებია და ეს ჩვენც გვაფიქრებს და გვაწუხებს. თუმცა, უკვე ძალიან ჩაუფიქრდნენ ამ ინსტიტუტს, მის მნიშვნელობას და მისი ხორცშესხმის გზებზეც დაიწყო ფიქრი. ოღონდ, მე ვფიქრობ, რომ უკვე პრაქტიკული, რეალური ნაბიჯებია გადასადგმელი."***

სიტუაცია კიდევ უფრო დაამძიმა თავდაცვის სამინისტროში აღმზრდელობითი სამმართველოს გაუქმებამ, რის შემდეგაც ჯარისკაცთა პატრიოტული და სულიერი აღზრდის საქმე საერთოდ თვითდინებაზე აღმოჩნდა მიშვებული. მაგრამ დაბრკოლების ლოდად მაინც მომავალ სამხედრო მოძღვართა სტატუსის და დაქვემდებარების საკითხი იქცა. თავდაცვის მინისტრი დავით თევზაძე მხარს უჭერს ამერიკულ მოდელს, რომლის არსიც იმაში მდგომარეობს, რომ სამხედრო ნაწილის მოძღვარი არა მხოლოდ არმიის ბიუჯეტიდან ფინანსდება, არამედ სამხედრო ფორმასაც ატარებს და სამხედრო ბრძანებებსაც ემორჩილება. ამ ინსტიტუტის ასეთი ფორმით შემოღებას მიზანშეუწონლად მიიჩნევენ საეკლესიო წრეები. მათი აზრით, მოძღვრის ინსტიტუტი აუცილებლად უნდა დაინერგოს არმიაში, მაგრამ ისინი უნდა ექვემდებარებოდნენ ეკლესიას და მეთაურებს სასულიერო პირებზე გავლენა არ უნდა ჰქონდეთ. როგორც ირკვევა, მათ აზრს პარლამენტის თავდაცვისა და ეროვნული უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე ირაკლი ბათიაშვილიც იზიარებს.

ირაკლი ბათიაშვილი: **"ამერიკაში კაპელანების ინსტიტუტი გასამხედროებულია, მათ სპეციალური წოდებებიც აქვთ. მაგრამ არ არის აუცილებელი, რომ ჩვენც ამ გზით წავიდეთ. მოძღვრის ინსტიტუტის დანერგვის დროს, ჩვენ საკუთარი ტრადიციები და სპეციფიკა უნდა გავითვალისწინოთ."**

მაგრამ სამხედროების პოზიციასაც რომ თავის ლოგიკური ახსნა აქვს, ამას ერთი ფაქტი მოწმობს. როგორც ირკვევა, მოძღვრის ინსტიტუტი, არაოფიციალურად, ჯერჯერობით ერთადერთ სამხედრო დაწესებულებაში - თავდაცვის ეროვნულ აკადემიაში ფუნქციონირებს. აკადემიის მოძღვარი ყველა მნიშვნელოვან საჯარო ღონისძიებას ესწრება, ლოცვა-კურთხევას აძლევს მსმენელებს და ოფიცრებს, მაგრამ არ ატარებს სამხედრო ფორმას და არ მონაწილეობს აკადემიის ცხოვრებაში. აქედან გამომდინარე, ვერც ვერანაირ გავლენას ვერ ახდენს მებრძოლთა შორის მორალურ-ფსიქოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე.

ტრადიციისა და სპეციფიკის გათვალისწინებით, სამხედრო მოძღვრის ინსტიტუტის დანერგვა კიდევ ერთ პრობლემას უკავშირდება. ეს არის არამართლმადიდებელ სამხედრო მოსამსახურეთა აღმსარებლობითი თავისუფლება. უფრო ზუსტად, ამ უფლების განხორციელება სამხედრო ნაწილის კედლებში, მაშინ როცა ეს ადამიანს ესაჭიროება და არა მხოლოდ "კონკრეტულ შემთხვევებში", როგორც ეს შეთანხმებაშია აღნიშნული. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე რამდენიმე ტრადიციული რელიგიის მიმდევრები ცხოვრობენ და მათი წარმომადგენლები ისეთივე თანაფარდობით არიან წარმოდგენილი არმიაში, როგორც სამოქალაქო საზოგადოებაში. ასეთ შემთხვევაში, დღის წესრიგში უსათუოდ დადგება სხვა რელიგიის მსახურების ყოფნის საკითხის გათვალისწინება კაპელანის ინსტიტუტში.

როგორც ირკვევა, ქრისტიანულ ტრადიციასა და სპეციფიკაზე საქართველოს ხელისუფლებისა და მართლმადიდებელი ეკლესიის ხელმძღვანელებთან საუბარში, ამერიკის შეიარაღებული ძალების ევროპული სარდლობის გენერალურ კაპელანს, დეკანოზ **ჯონ სტეფანოსსაც** გაუმახვილებია ყურადღება. მის სიტყვებს მეუფე გრიგორი ასე გადმოსცემს: ***"როცა ვსაუბრობდით იმაზე, თუ ვინ უნდა უხელმძღვანელოს ამ სამსახურს - ძირითადი რელიგიის წარმომადგენლებმა თუ ერისკაცებმა - სტუმარმა გვითხრა: თუ კონფლიქტს არ იწვევს მოსაზრება, რომ მართლმადიდებელმა რელიგიამ ისტორიული როლი შეასრულა ქართველი ხალხის ცხოვრებაში, მაშინ რატომ გიჭირთ ამის აღიარება? ანუ მართლმადიდებლებმა უხელმძღვანელონ ამ ინსტიტუტს ლოზუნგით: უმრავლესობა უმცირესობის უფლებების დასაცავად."***

აღსანიშნავია, რომ საკაპელანო სამსახურის ქართული მოდელის შესახებ არსებული მოსაზრებები და გამოცდილება, დოკუმენტის სახით, საქართველოს საპატრიარქომ პარლამენტის შესაბამის კომიტეტს ჯერ კიდევ მაისში წარუდგინა. როგორც ირკვევა, ანალოგიურად ესმის ამ პრობლემის მოგვარება პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარესაც, მაგრამ ირაკლი ბათიაშვილი მიიჩნევს, რომ კაპელანის ინსტიტუტის ჩამოყალიბებას წინ უნდა უძღოდეს სერიოზული მოსამზადებელი სამუშაო, არასამთავრობო სექტორისა და რელიგიური ჯგუფების წარმომადგენლების მონაწილეობით. საკითხის ფორსირების წინააღმდეგია საქართველოს საპატრიარქოც. თუმცა, საპატრიარქოს შეიარაღებულ ძალებთან და სამართალდამცავ დაწესებულებებთან ურთიერთობის სინოდალური განყოფილების ხელმძღვანელი მეუფე გრიგორი ფიქრობს, რომ ამ საკითხის შემდგომი გადადებაც ყოვლად დაუშვებელია. მისი თქმით, თუკი სქართველოც აუწყობს ფეხს ამ კეთილ საქმეს, ჩვენს ქვეყანას აქვს შანსი, 2006 წელს მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოების "კაპელანთა სამსახურების მეთაურთა" საერთაშორისო კონფერენციას თბილისში უმასპინძლოს.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი), ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი კოკილაშვილი, გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, ალექსანდრე შათირიშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ჯუანშერ ტიკარაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურა ჯაოშვილი.

არ შეიძლება, წლების განმავლობაში ერთი და იგივე პრობლემებს ვერ ვაგვარებდეთ

ინტერვიუ უშიშროების საბჭოს მდივანთან თედო ჯაფარიძესთან

ეკა კვესიტაძე

- რა შეიცვალა მას შემდეგ, რაც პრაღის სამიტზე შევარდნაძემ საქართველოს ნატო-ში გაწევრიანების შესახებ განაცხადი გააკეთა?

- პრაღაში გაკეთებულ ამ განცხადებას ორმაგი დატვირთვა აქვს – პირველ რიგში, გარე სამყარომ ჩვენი მისწრაფების შესახებ გაიგო და ეს ძალიან მნიშვნელოვანია. გარდა ამისა, ქვეყნის მოსახლეობამ უნდა გაიგოს, რა მიზანი გვაქვს დასახული, რა გზა უნდა გავიაროთ და რა პრობლემები უნდა გადავჭრათ იმისთვის, რომ ამ მიზანს მივაღწიოთ.

- ბუნებრივია, ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ამერიკამ სამხედრო დახმარება გაგვიზარდა და ამ დახმარების ფარგლებში "წვრთნისა და აღჭურვის პროგრამა" დაიწყო. მაგრამ რამდენად საკმარისია მხოლოდ ეს დახმარება? რამდენად მზად არის თვითონ საქართველოს ხელისუფლება, რომ საჭირო რეფორმები გაატაროს და ჯარი ნატო-ს სტანდარტებს მიუახლოვოს?

- უნდა გვესმოდეს, რომ საქართველოს ნატო-ში გაწევრიანება არ არის მარტო ერთი ადამიანის პასუხისმგებლობა და, შესაბამისად, ეს ტვირთი მხოლოდ ერთ ადამიანს არ უნდა ავკიდოთ. ჩვენ, ყველამ ერთად, ხელისუფლებამ, ოპოზიციამ და საზოგადოებამ, ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რომ პრობლემები საერთო ძალისხმევით გადავწყვიტოთ და ამ მიზანს მივაღწიოთ.

- საქართველოში ძნელად მოიძებნება ისეთი პოლიტიკური დაჯგუფება, რომელიც, ოფიციალური განცხადებების დონეზე მაინც, წინააღმდეგობას უწევდეს ნატო-ში გაწევრიანებას. პრინციპში, იგივე განწყობაა საზოგადოებაში და ამ შემთხვევაში, ოპოზიციის, ისევე როგორც მოსახლეობის დახმარება, ალბათ, უფრო, ამ იდეის მხარდაჭერაში უნდა გამოიხატებოდეს. რაც შეეხება კონკრეტულ ნაბიჯებს - ჯარის რეფორმა და სხვა პრობლემების მოგვარება მხოლოდ ხელისუფლების პრივილეგიაა.

- არა მგონია, რომ ოპოზიციისა და საზოგადოების მხრიდან მხოლოდ მხარდაჭერა იყოს საკმარისი. თუ მხოლოდ ხელისუფლების იმედზე ვიქნებით, მე არ მგონია, რომ ამ მიზანს მივაღწიოთ.

როგორც ამერიკის ელჩმა რიჩარდ მაილსმა განაცხადა, შეუძლებელია ნატო-ში შესვლაზე ფიქრობდეს ის ქვეყანა, სადაც ბიბლიას წვავენ და სხვადასხვა რელიგიის წარმომადგენლებს ფიზიკურად უსწორდებიან. ასეთ პირობებში მართლაც შეუძლებელია, რომ ნატო-ს წევრი გავხდეთ. ამიტომ თავისი გასაკეთებელი საზოგადოებამაც უნდა გააკეთოს.

- რა თქმა უნდა, საზოგადოებაში ძალიან ბევრი პრობლემაა. მაგრამ იგივე სამართალდამცავები არაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ ხელი შეუშალონ რელიგიური უმცირესობების დევნას. მიუხედავად იმისა, რომ სამართალდამცავი სტრუქტურების რეფორმის თემა ძალიან აქტუალურია, ხელისუფლებას დღემდე არაფერი გაუკეთებია ამ მიმართულებით. ის კონცეფციაც კი, რომელიც რამდენიმე თვის წინ სპეციალურმა საბჭომ მოამზადა და რომელიც რევოლუციურობით ნამდვილად არ გამოირჩევა, განსახორციელებლად ძნელი აღმოჩნდა ამ ხელისუფლებისთვის.

- სამართალდამცავი სტრუქტურების რეფორმის კონცეფცია უკვე მზად არის და ახლა იწყება მეორე ეტაპი, რომელიც ამ დოკუმენტში არსებული რეკომენდაციების შესრულებას ისახავს მიზნად.

რეფორმების გატარება ჯერ უშიშროების სამინისტროში დაიწყება. უკვე შედგა პირველი უწყებათაშორისი შეხვედრა, სადაც ხაბურძანიამ სამინისტროში ჩასატარებელი რეფორმების პაკეტი გამოიტანა და ის სათანადო უწყებებს დაეგზავნა. შემდეგ კი ამ პაკეტის საბოლოო სახე პარლამენტს დასამტკიცებლად გადაეგზავნება.

პარალელურად ტარდება გამოცდები პროკურატურაში. კონკრეტული საკანონმდებლო ინიციატივები პარლამენტს პროკურატურამაც უნდა წარუდგინოს.

რეფორმირების პროცესში ყველაზე რთული, ბუნებრივია, შინაგან საქმეთა სამინისტროს გარდაქმნა იქნება. მაგრამ, ეს გარდაუვალია.

ანუ, მე იმის თქმა მინდა, რომ რეფორმის პროცესი უკვე დაიწყო და ჩვენი პირობებისთვის გარკვეული დინამიკაც შეიჩნევა.

სხვათაშორის, როცა ამ ოთახში პანკისის ოპერაცია იგეგმებოდა, ვერ წარმოიდგენთ, რა ხდებოდა. მაგრამ პროცესი დაიძრა და ამ ოპერაციის ყველაზე დიდი მოწინააღმდეგეებიც კი დღეს საუბრობენ იმაზე, რომ ეს აუცილებელი იყო.

- მაგრამ ეს რეფორმები ზედაპირული და ფორმალური ხასიათის ცვლილებებს უფრო ჰგავს. მიგაჩნიათ თუ არა, რომ რეალური შედეგის მისაღწევად ამ მიმართულებით უფრო გადამწყვეტი და რადიკალური ნაბიჯები უნდა გადაიდგას?

- სამწუხაროდ, ჩვენთან რეფორმების გატარების პერიოდი ხშირად ემთხვევა ხოლმე არჩევნებს, რაც, ბუნებრივია, ცუდად აისახება ამ რეფორმებზე.

მაგრამ ერთი ფაქტია, რომ ჩვენ ძალიან ლიმიტირებულები ვართ დროში და ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რათა მსოფლიოს განვითარების დინამიკას ძალიან არ ჩამოვრჩეთ.

დღეს კი მართლაც უცნაურ მდგომარეობაში ვართ. ერთი მხრივ, ვლაპარაკობთ ნატო-ში გაწევრიანებაზე და მეორე მხრივ, ქვეყანაში შუა საუკუნეების მსგავსად რელიგიურ წიგნებს წვავენ და რელიგიურ უმცირესობებს არბევენ. მაღალი ძაბვის უზარმაზარი ანძები კი მწყობრიდან მხოლოდ იმის გამო გამოდის, რომ ვიღაცა სპილენძს იპარავს და თურქეთში ყიდის. ანუ დღეს ჩვენი პრობლემა არამარტო რეფორმების გაუტარებლობაა, არამედ ის ფსიქოლოგიაც, რომელიც წლების მანძილზე ჩამოუყალიბდა საზოგადოებას.

- რაც შეეხება ენერგეტიკულ უსაფრთხოებას. ერთი თვეც არ არის გასული, რაც ზამთარი დაიწყო და თითქმის ყოველ დღე გვესმის ერთი და იგივე ინფორმაცია, რომ ან "კავკასიონი" გაითიშა, ან "იმერეთი", ან ენგურზე ავარია მოხდა და ასე შემდეგ. რა ხდება, რატომ არის ქვეყნის სტრატეგიული მნიშვნელობის ობიექტები ასე დაუცველი?

- ეს მართლაც ძალიან სერიოზული პრობლემაა. ვფიქრობ, რომ ეს ობიექტები ფიზიკურად უნდა იყოს დაცული, რადგან წარმოუდგენელია, რომ ყოველდღე ხან რომელიმე ბლოკი გამოდიოდეს მწყობრიდან, ხან რომელიმე მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზი.

ეი-ი-ესი, ბუნებრივია, არ შეიძლება ჩავთვალოთ იდეალურ კომპანიად. მაგრამ ისიც ეჭვგარეშეა, რომ ეი-ი-ესის გარეშე ქართული ენერგეტიკა გაცილებით უფრო მძიმე დღეში ჩავარდებოდა. გარდა ამისა, ამ კომპანიას ბიუჯეტში ყოველთვიურად დაახლოებით 60 მილიონ ლარამდე შეაქვს მაშინ, როცა მანამდე ენერგეტიკიდან ბიუჯეტში შესული თანხა მილიონ ლარს არ აღემატებოდა.

თუ გვინდა გავიგოთ, ვინ არის დღეს ამ კომპანიის წინააღმდეგი, უნდა ვნახოთ ის ძალა, რომელსაც საქართველოში ეი-ი-ესის შემოსვლამ 50 მილიონი ლარი დააკარგვინა.

- ცხადია, რომ ამ მილიონებს ის ხალხი იპარავდა და დღესაც იპარავს, რომელიც იყო და დღესაც არის ხელისუფლებაში. მაგრამ დღეს პრეზიდენტი რატომღაც მხოლოდ ეი-ი-ესის ცუდ მუშაობას აკრიტიკებს და არაფერს ამბობს ჩინოვნიკებზე, რომლებიც წლების განმავლობაში იპარავენ ენერგეტიკაში ჩადებულ მილიონებს და ამის გამო დაქცევის პირას მიიყვანეს მთელი ეს სისტემა.

- სისტემა მართლაც დაქცეულია. გუშინ შეხვედრა მქონდა ეი-ი-ეს თელასის გენერალურ დირექტორთან იგნასიო ირიბარენთან. მან მითხრა, რომ მთელი ინფრასტრუქტურა მწყობრიდან არის გამოსული.

და არსებობს კიდევ ერთი ძალიან სერიოზული პრობლემა. ეი-ი-ესმა ვერ მიაღწია იმას, რომ მსხვილი გადამხდელები აიძულოს, ელექტროენერგიის საფასური დაფარონ. გარდა ამისა, შეღავათები აქვს დაწესებული იმ საწარმოებს, რომელთაც თავისუფლად შეუძლიათ დენის ღირებულების გადახდა.

რაც მთვარია, ეს მოგვარებადი პრობლემაა, თუ მსხვილი გადამხდელები დენის გადასახადს გადაიხდიან. ხელისუფლებამ კი პასუხისმგებლობა უნდა აიღოს თავის თავზე და ის ადამიანები უნდა დაისაჯონ, რომელთაც კონკრეტული დანაშაული მიუძღვით ამ სფეროში.

ეს საკითხი ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გადაიჭრას, რადგან არ შეიძლება, ათი წლის განმავლობაში ერთი კონკრეტული პრობლემის მოგვარება ვერ შევძლოთ.

- თქვენ ხედავთ პოლიტიკურ ნებას ხელისუფლებაში, რომ ეს პრობლემა გადაიჭრას?

- შეიძლება, ამ პრობლემის გადაჭრა მართლაც ძალიან რთულია. მაგრამ კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ ნატო-ში ვერ გავწევრიანდებით, თუ ვერ მოვაგვარეთ კონკრეტული პრობლემები - დაწყებული იეღოველთა დევნიდან, დამთავრებული ენერგოკრიზისით.

თუ ქვეყანა შიგნიდან არ გაძლიერდა, ჯარში და სამართალდამცავ სტრუქტურებში რეფორმების გატარება არ დაიწყო, ზედმეტია ლაპარაკი, რომ ვინმე ჩვენს ქვეყანას ნატო-ს სერიოზულ კანდიდატად განიხილავს. ეს გამორიცხულია.

ამერიკაში, სახელმწიფო ადმინისტრაციაში ხშირად მეუბნებიან, რომ საქართველოში გადასახადების ამოღების მოცულობის მცირედი გაზრდაც კი ძალიან დიდ პოლიტიკური ეფექტს მოახდენს ვაშინგტონის პოლიტიკურ წრეებზე, იმ ხალხზე, ვინც სერიოზული გადაწყვეტილების მიღების პროცესებშია ჩართული.

ასეთ რამეს რომ მოისმენ, ერთი მხრივ, იმედი გეძლევა. თუმცა, წარმოიდგინეთ, როგორ აღიქვამენ ისინი საქართველოში არსებულ სიტუაციას, რომ ელემენტარული პროგრესიც კი მათთვის დიდი მოვლენაა.

- ხომ არ ფიქრობთ, რომ ამერიკის პოლიტიკურ წრეებში დაიღალნენ წლების განმავლობაში ერთი და იგივეს ლაპარაკით. თუ ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში არაფერი შეიცვალა და რეალური რეფორმები არ გატარდა, მომავალში როგორ შეიძლება განვითარდეს ამერიკასთან ჩვენი ურთიერთობები?

- საქართველოში ამერიკის სტრატეგიული ინტერესი დიდია და ეს, ბუნებრივია, ყოველთვის იმუშავებს. მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ არ შეიძლება, წლების განმავლობაში ერთი და იგივე პრობლემები გვქონდეს და არაფერს ვაკეთებდეთ ამ პრობლემების მოსაგვარებლად.

ამ გაუთავებელი პრობლემების გამო ამერიკული ბიუროკრატია, შეიძლება, მართლაც დაიღალა და არასასურველი სიგნალები უფრო ზემოთაც მიდის. ჩვენი მიზანია, რომ დაღლის სიმპტომები იქ არ გაჩნდეს, სადაც საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება ხდება. ამიტომ, ეს ორი წელიწადი მართლაც ძალიან მნიშვნელოვანი და გადამწყვეტი იქნება ჩვენთვის.

დღესდღეობით კი ინტერესი ძალიან დიდია. იგივე ნატო-სთან დაკავშირებით გაჩნდა იდეა, რომ საქართველო განიხილებოდეს არა როგორც სამხრეთ კავკასიის, არამედ შავი ზღვის ნაწილი და საუბარი დაიწყოს შავი ზღვის უსაფრთხოების სისტემის შექმნაზე, რაც უფრო დააახლოებს საქართველოს ნატო-სთან და პირიქით, ნატო-ს დააახლოებს ამ რეგიონთან. მაგრამ ეს ყველაფერი რომ განხორციელდეს, საჭიროა ხელისუფლების მხრიდან წამოსული პოლიტიკური ნებაც. პირადად მე მთელ ჩემს პოლიტიკურ ბედს ამ მიზანს ვუკავშირებ.

რადგან ნატო არ არის თვითმიზანი, ეს არის ჩვენი ქვეყნის გადარჩენა და მისი უსაფრთხოდ განვითარების გარანტიები. ამიტომ მე ძალიან შემაშფოთა ბაქო-ჯეიჰანის წინააღმდეგ აგორებულმა კამპანიამ. ერთადერთი, რამაც შეიძლება დღეს ნატო დააინტერესოს, ეს არის ენერგოდერეფანი, რადგან ნატო-ს ევროპული ნაწილისთვის ენერგეტიკული უსაფრთხოება ძალიან მნიშვნელოვანი საკითხია.

ერთმნიშვნელოვანია, რომ ჩვენ უნდა გვაწუხებდეს ბორჯომის პრობლემა და დარწმუნებული ვარ, მშენებლობის დროს ბი-პი უსაფრთხოების ყველა საჭირო ზომას მიიღებს. თუმცა, ნავთობსადენის წინააღმდეგ ატეხილი კამპანიის შემდეგ მე ერთი კითხვა გამიჩნდა - თუ ამ ხალხს ასე აწუხებს ბორჯომის ეკოლოგიური უსაფრთხოების თემა, მაშინ რატომ არავინ დაინტერესდა იმით, რომ ამ ხეობაზე საბჭოთა რკინიგზით ათასი რამ გადაიზიდება, მათ შორის, ტონობით მაზუთი და ქიმიური ნივთიერებები, რომელთა დაღვრის შემთხვევაში, მართლაც სერიოზული ეკოლოგიური პრობლემები გაგვიჩნდება.

- რაც შეეხება რუსულ-ქართულ ურთიერთობებს, კიშინიოვის სამიტის შემდეგ რუსეთში აგრესიული განცხადებების ნაკადმა იკლო, თუმცა ეს არაფერს ცვლის, რადგან რუსულ-ქართული მოლაპარაკებები თითქმის ყველა დონეზე ჩიხშია შესული. ხომ არ განახლდება პანკისის თემა გაზაფხულის მოსვლასთან ერთად, როცა მთებში თოვლი დადნება და ტერორიზმი კვლავ აქტუალური გახდება რუსეთისთვის.

- რუსული პრესის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ნამდვილად მრჩება ისეთი შთაბეჭდილება, რომ რუსეთში საქართველოში თოვლის დადნობას ელოდებიან. ანუ მთელი ჩვენი ურთიერთობა თოვლის მოსვლასა და მის დადნობაზეა აწყობილი.

სამწუხაროდ, რუსეთში დღემდე ვერ გააცნობიერეს ის ფაქტი, რომ მათ ინტერესებში ძლიერი საქართველო შედის, ისევე, როგორც საქართველოს ინტერესებში შედის, რომ რუსეთის სახით ძლიერი და სტაბილური მეზობელი ჰყავდეს.

ჩვენც კარგად უნდა გვესმოდეს, რომ რუსეთთან პრობლემების მოგვარება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ჩვენთვის, ამიტომ კონსტრუქციული დიალოგის დასაწყებად ყველა შესაძლო არხი უნდა გამოვიყენოთ.

კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ აუცილებელია, ერთად გავარკვიოთ, რა არის ჩვენი სტრატეგიული ინტერესები ერთმანეთის მიმართ. დღეს ჩვენ განახლებულ მსოფლიოში ვცხოვრობთ, სადაც სამხრეთ კავკასია თანდათან ხდება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ცენტრი და ამ რეგიონში რუსეთს შეუძლია, მნიშვნელოვანი როლი შეასრულოს. ასე რომ, თუ ჩვენ ახალ სტრატეგიულ ინტერესებზე დავიწყებთ საუბარს, მოსალოდნელია, რომ ძველი ურთიერთობები და დაპირისპირება ახალმა საერთო ინტერესებმა გადაწონოს.

თუმცა, ამასთან ერთად, ჩვენ ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რომ რუსეთმა სტამბულის შეთანხმება შეასრულოს და სამხედრო ბაზები რაც შეიძლება მოკლე დროში გაიყვანოს საქართველოს ტერიტორიიდან.

- და ბოლოს, როგორც უშიშროების საბჭოს მდივანი, როგორ შეაფასებდით იმ ოპერაციას, რომელიც შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ერთი კვირის წინ ჩაატარა?

- შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ჩატარებული ოპერაცია მიზნად ისახავდა თბილისში უკანონოდ მცხოვრები ადამიანების გამოვლენას. გართულებული კრიმინოგენული ვითარების ფონზე ეს სავსებით გასაგებია. ოპერაციის დილის 6 საათზე ჩატარება აიხსნება იმით, რომ დღისით ამ ადამიანების სახლში პოვნა, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, ხოლო მათი პოლიციაში გამოძახება ჩვეულებრივი გზით არ ხერხდება, რადგან ისინი რეგისტრირებულები არ არიან რაიმე მისამართზე. ასეთი ოპერაციები ტარდება ყველა დიდ ქალაქში - ლონდონში, ნიუ-იორკში, მოსკოვში, ყველგან, სადაც არალეგალურად მცხოვრები ადამიანების პრობლემა არსებობს.

მეორე თემაა, რამდენად იყო ოპერაციის დროს დაცული კანონიერება და ადამიანის უფლებები. მაგალითად, ჩემთვის, როგორც თედო ჯაფარიძისთვის, ამ ოპერაციის ჩატარების ასეთი ფორმა მიუღებელია.

ჩვენ დავავალეთ შინაგან საქმეთა სამინისტროს, მოგვაწოდონ დაწვრილებითი ინფორმაცია ჩატარებული ოპერაციის დეტალების შესახებ. ამ ინფორმაციის მიღების შემდეგ უშიშროების საბჭოში მომზადდება დასკვნა და რეკომენდაციები, რომლებიც, ვფიქრობ, მომავალში ასეთი ოპერაციების ჩატარების დროს გათვალისწინებული იქნება.

თედო ჯაფარიძე.

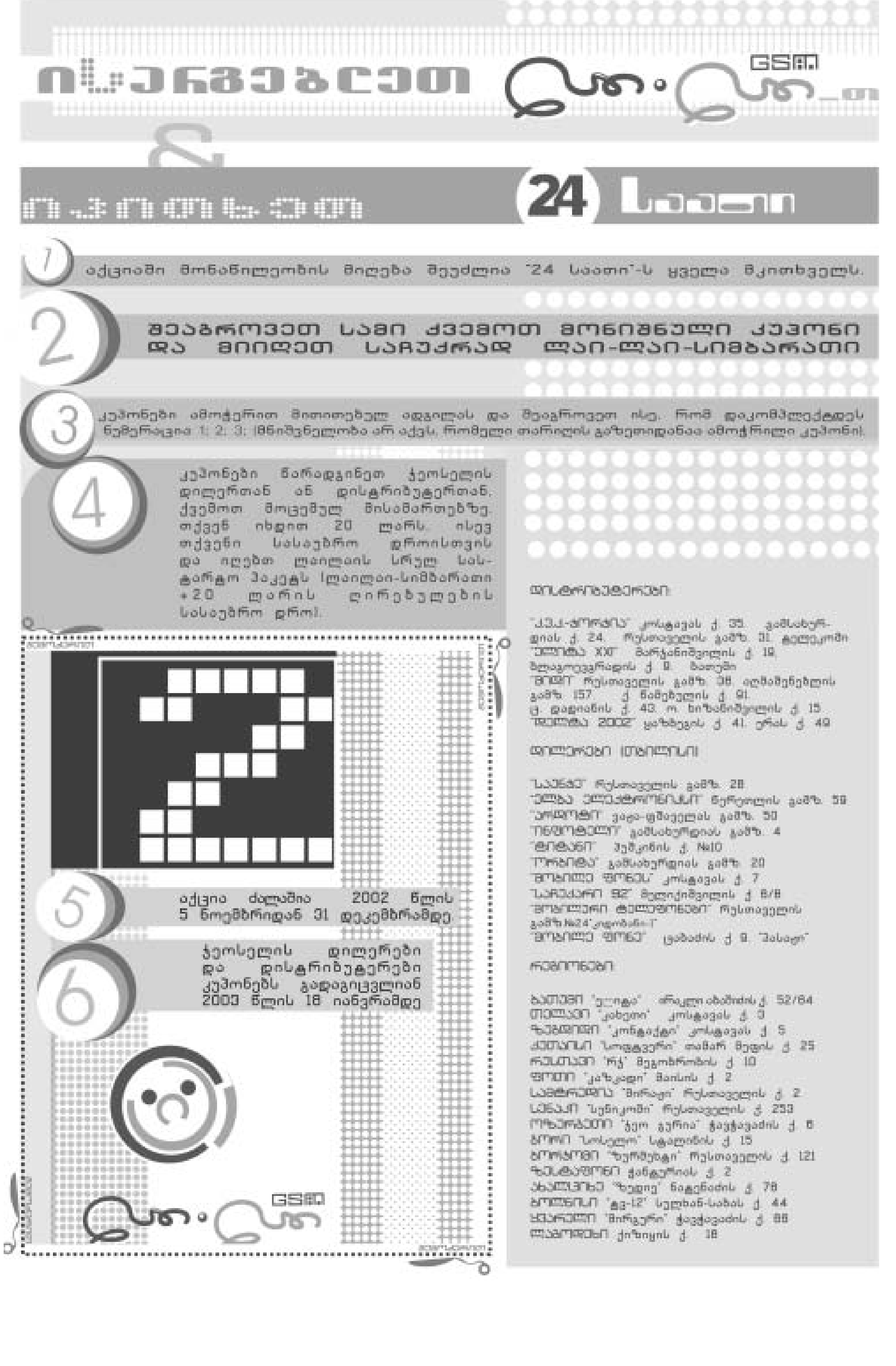

პერმის კოლონიაში სალმან რადუევი გარდაიცვალა

სალმან რადუევი

რუსული საინფორმაციო წყაროები იუწყებიან, რომ პერმის კოლონიაში ცნობილი საველე მეთაური და ტერორისტი სალმან რადუევი გარდაიცვალა. საინფორმაციო სააგენტო "რია ნოვოსტიმ" რუსეთის იუსტიციის სამინისტროზე დაყრდნობით გაავრცელა ინფორმაცია, რომ რადუევი შინაგანი სისხლდენის შედეგად დაიღუპა. თუმცა, რამ გამოიწვია სისხლდენა, უცნობია.

რუსეთის ოფიციალური პირების განცხადებით, რადუევი 13 დეკემბერს ღამით გარდაიცვალა.

რადუევს სამუდამო პატიმრობა ჰქონდა მისჯილი პერმის ოლქში არსებულ "თეთრი გედის" კოლონიაში. სალმან რადუევი 2000 წლის მარტში დააპატიმრეს. მას ბრალად წაუყენეს ტერორისტული აქტების მოწყობა, მასობრივი მკვლელობები, ადამიანთა გატაცება. სწორედ რადუევის ხელმძღვანელობით ჩატარდა ყიზლარის ცნობილი რეიდი 1996 წელს. ჩეჩნებმა სალმან რადუევის მეთაურობით საავადმყოფო დაიკავეს. მაშინ 78 ადამიანი იქნა მოკლული.

უნდა აღინიშნოს: სალმან რადუევმა საჯაროდ აღიარა, რომ პრეზიდენტ შევარდნაძეზე 1998 წელს განხორციელებული ტერაქტი მისი ორგანიზებული იყო.

რადუევი ჩეჩნეთის ხელმძღვანელობის მიერაც იდევნებოდა მასხადოვის ხელისუფლებისადმი დაუმორჩილებლობის გამო.

ვენესუელა სამოქალაქო ომის პირას დგას

გუშინ ასობით ათასმა ადამიანმა თავი მოიყარა ვენესუელის დედაქალაქ კარაკასში მოწყობილ საპროტესტო აქციაზე და ქვეყნის პრეზიდენტის, ჰუგო ჩავესის გადადგომა მოითხოვა.

ვენესუელაში მყოფი კორესპონდენტები აღნიშნავენ, რომ უკანასკნელ კვირეებში გამართულ დემონსტრაციებს შორის ეს ყველაზე დიდი საპროტესტო გამოსვლა იყო.

პრეზიდენტის გადადგომას, ძირითადად, საშუალო ფენის წარმომადგენლები მოითხოვენ. მათი თქმით, ისინი მანამ არ შეწყვეტენ საპროტესტო აქციებს, სანამ ჩავესი არ გადადგება, ან რეფერენდუმს არ დანიშნავს, რათა ქვეყნის მომავალი საბოლოოდ გაირკვეს.

იმის მიუხედავად, რომ გაფიცვებმა ქვეყნის სანავთობო ინდუსტრია დააზარალა, პრეზიდენტი გადადგომას მაინც არ აპირებს. ამის ნაცვლად, ჩავესმა თავის მომხრეთათვის ღია ცის ქვეშ საშობაო წვეულება მოაწყო.

ოპოზიციის ლიდერთა მტკიცებით, დემონსტრაციაზე, დაახლოებით, მილიონი მოქალაქე გამოვიდა. დემონსტრანტებს სამხედროთა ნაწილი, პროფკავშირების ლიდერები და მსახიობები შეუერთდნენ. "ამ აქციამ უნდა აიძულოს სახელმწიფოს მეთაური, რომ მან ის გადაწყვეტილება მიიღოს, რომელიც დღეს ვენესუელას სჭირდება. იგი უნდა გადადგეს, რათა ვენესუელაში მშვიდობა დამყარდეს", - განაცხადა პროფკავშირების ლიდერმა კარლოს ორტეგამ.

დემონსტრანტები ვენესუელაში.

აღსანიშნავია, რომ ოპოზიციის მიტინგის პარალელურად ხელისუფლების მხარდამჭერთა დიდი აქცია მიმდინარეობდა. ისინი მთავრობის მიერ მოწყობილ საშობაო წვეულებაზე მოვიდნენ. თუმცა, შემდეგ საშობაო წვეულება ხელისუფლების მხარდასაჭერ დემონსტრაციად გადაიქცა.

ამერიკის სახელმწიფოთა ორგანიზაციის მცდელობას, როგორმე მოაგვაროს ჩავესსა და ოპოზიციას შორის არსებული კონფლიქტი, ჯერჯერობით არანაირი შედეგი არ გამოუღია. ვენესუელა კვლავ სამოქალაქო ომის პირას დგას.

კორეელები ამერიკელი ჯარისკაცების დასჯას ითხოვენ

დაახლოებით, 50 ათასმა კაცმა მიიღო მონაწილეობა სამხრეთ კორეის დედაქალაქ სეულში გამართულ ანტიამერიკულ დემონსტრაციაში. ისინი ამერიკის საელჩოსთან მისვლას ცდილობდნენ, მაგრამ წინ რამდენიმე ათასი პოლიციელი გადაეღობათ.

ამერიკის საწინააღმდეგო პროტესტების ტალღა წელს ზაფხულში აგორდა, როდესაც ამერიკულმა ჯავშანმანქანამ შემთხვევით ორ კორეელ გოგონას გადაუარა. მას შემდეგ, რაც აშშ სამხედრო სასამართლომ დამნაშავე ამერიკელი ჯარისკაცები გაამართლა, ვითარება უკიდურესად დაიძაბა.

1953 წელს, კორეის ომის დასრულების შემდეგ, ნახევარკუნძულის სამხრეთ ნაწილში ამერიკული სამხედრო ბაზებია განლაგებული, რომლებიც სამხრეთ კორეას ჩრდილოელი მეზობლის მილიონიანი არმიისაგან იცავს. ბაზირების შესახებ ხელშეკრულების თანახმად, ამერიკელ ჯარისკაცებზე ვრცელდება მათი ქვეყნის, და არა კორეული, იურისდიქცია. პროტესტანტები ამ წესის შეცვლას და ჯარისკაცების სამხრეთ კორეაში ხელახლა გასამართლებას ითხოვდნენ.

კორეელები შეერთებული შტატების პრეზიდენტისგან საჯაროდ ბოდიშის მოხდასაც მოითხოვენ. მართალია, ბუშმა სამხრეთ კორეის პრეზიდენტთან კიმ დაე-ჯუნთან საუბარში ამ ფაქტთან დაკავშირებით მწუხარება გამოთქვა, მაგრამ დემონსტრანტები ამან არ დააკმაყოფილა.

რუსებმა უცხოელი ჯაშუშები გამოააშკარავეს

რევაზ ბახტაძე

რუსეთის სპეცსამსახურებმა აშშ-ს ცენტრალური სადაზვერვო სამსახურის ოპერაცია გამოააშკარავეს, რომელიც რუსეთის ბირთვული შეიარაღების პროგრამებისა და დსთ-ს სახელმწიფოებთან მოსკოვის სამხედრო თანამშრომლობის შესახებ ინფორმაციის მოპოვებას ისახავდა მიზნად. ამის თაობაზე განცხადება თავად რუსეთის ფედერალური სადაზვერვო სამსახურის დირექტორმა ნიკოლაი პატრუშევმა 15 დეკემბერს გააკეთა.

"[ჩვენ] არ დავუშვით რუსეთის უსაფრთხოებისა და თავდაცვისუნარიანობისათვის საფრთხის შექმნა", - ამაყად განაცხადა პატრუშევმა საგანგებოდ მოწყობილ პრეს-კონფერენციაზე.

"დიპლომატიური წარმომადგენლისათვის შეუფერებელი საქციელის გამო რუსეთის ტერიტორიიდან მოსკოვში აკრედიტირებული ამერიკის საკონსულოს მესამე მდივანი გავაძევეთ", - აღნიშნა ფსბ-ს დირექტორმა. მისი თქმით, დაპატიმრებულია რუსეთის ორი მოქალაქე. ერთ-ერთი მათგანი სამშობლოს ღალატისათვის უკვე გაასამართლეს.

ნიკოლაი პატრუშევის ცნობით, რუსეთის არმიის პოლკოვნიკი სილაჩევი უცხოური დაზვერვისათვის საიდუმლო მასალების გადაცემისას დაიჭირეს. "ის რუსეთის სადაზვერვო სამსახურების კადრების შესახებ აგროვებდა ინფორმაციას, ასევე სხვა სახელმწიფო საიდუმლოებებსაც ჰყიდდა", - დასძინა პატრუშევმა.

სახელმწიფო ღალატისათვის დაკავებულია, აგრეთვე, ერთ-ერთი ფირმის დირექტორი, რუსეთის მოქალაქე კალიადინი. "კალიადინი რუსეთში მიმდინარე კვლევების შესახებ აშშ-ს სამხედრო დაზვერვისათვის აგროვებდა მასალას. სასამართლომ კალიადინს 14 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში.

პატრუშევის ცნობით, ფსბ-ს მიერ გამოაშკარავებულ იქნა აზერბაიჯანის წარმომადგენლის გენერალ-მაიორ რასულოვის საჯაშუშო საქმიანობა, რომელიც დსთ-ს სამხედრო თანამშრომლობის საკოორდინაციო შტაბში მუშაობდა. ამერიკელი დიპლომატის მსგავსად, რასულოვიც გაძევებულ იქნა რუსეთიდან და მას ხუთი წლით აკრძალული აქვს ფედერაციის ტერიტორიაზე შესვლა.

პრეს-კონფერენციაზე პატრუშევმა ვრცლად ისაუბრა რუსეთში არასამთავრობო და ჰუმანიტარული ორგანიზაციების სადაზვერვო საქმიანობის შესახებ. მისი თქმით, "სამშვიდობო კორპუსის" (ამერიკის სამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც რუსეთში 1992 წლიდან მოღვაწეობს) 30 თანამშრომელს რუსეთში საქმიანობის გაგრძელების უფლება აღარ მისცეს. ამჟამად, აღნიშნული ორგანიზაციის, დაახლოებით, 200 თანამშრომელი რუსეთის 30 რეგიონში მუშაობს. "ისინი რუსეთის რეგიონებში სოციალურ-პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სფეროში მიმდინარე პროცესების, არჩევნების მსვლელობისას აღმასრულებელი ხელისუფლების საქმიანობის და ა.შ. შესწავლით იყვნენ დაკავებულნი", - აღნიშნა პატრუშევმა.

ფსბ-ს დირექტორის ცნობით, უცხოური სადაზვერვო სამსახურები რელიგიურ ორგანიზაციებს საკუთარი ინტერესებისათვის ინტენსიურად იყენებენ. "ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, თურქული რელიგიურ-ნაციონალისტური სექტა "ნუჯულარი" მის მიერ შექმნილი ფირმების მეშვეობით ("სერჰატი", "ეფლიაკი", ფონდები "ტოროსი". "ტოლერანსი" და "ურფუკი") უცხოური დაზვერვის ინტერესებს ემსახურებოდა. სექტა ჩრდილო კავკასიაში მიმდინარე პროცესების შესახებ ინფორმაციას აგროვებდა, ახალგაზრდობას პანთურქული და პანისლამური იდეებით უჭედავდა თავს, ადგილობრივ ძალოვან სტრუქტურებში კი პროთურქული ლობის შესაქმნელად კანდიდატურებს არჩევდა.

"დადგენილია მჭიდრო კავშირი აღნიშნულ სექტასა და თურქეთში მოქმედ იმ ორგანიზაციებს შორის, რომლებიც ჩეჩნეთში ბანდიტებს ეხმარებიან", - ხაზგასმით აღნიშნა პატრუშევმა.

პატრუშევის ინფორმაციით, ამ წელს უშიშროების ორგანოების მიერ გამოაშკარავებულია სექტის 50 წევრი, რომლებიც ბაშკირეთში, დაღესტანსა და ყარაჩაი-ჩერქეზეთში მუშაობდნენ.

ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო შავ სიას ადგენს

რევაზ ბახტაძე

დღემდე ჯეიმს ბონდი ერთადერთი აგენტი იყო მსოფლიოში, რომელსაც მკვლელობაზე ლიცენზია ჰქონდა. ამიერიდან მსგავსი უფლება ცსს-ს აგენტებსაც მიენიჭათ. წინასწარი ნებართვის გარეშე მათ ნებისმიერი "ტერორისტი ლიდერის" მოკვლა შეუძლიათ.

"ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს ნებისმიერი იმ "ტერორისტი ლიდერის" მოკვლის უფლება მიენიჭა, რომელსაც თეთრი სახლი საჭიროდ ჩათვლის", - იუწყება "ნიუ-იორკ თაიმსის" მოწინავე სტატია, რომელსაც მთელ მსოფლიოში უზარმაზარი გამოხმაურება მოჰყვა.

მოკვლა ნებადართულია იმ შემთხვევაში, "თუ [ტერორისტის] დაჭერა ძნელია ან ამით სამოქალაქო პირთა შორის მსხვერპლის აცილება გახდება შესაძლებელი", - შეატყობინეს "ნიუ-იორკ თაიმსს" პენტაგონისა და ცსს-ს მაღალი თანამდებობის პირებმა.

ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს სიაში შედიან ალ-ქაიდას ლიდერები - ოსამა ბინ ლადენი და მისი თანაშემწე აიმან ალ ზავაჰირი, ისევე როგორც სხვა ტერორისტული ორგანიზაციების ხელმძღვანელები.

"პრეზიდენტმა ბუშმა ცსს-ს ლეგალური უფლება მიანიჭა, ნებისმიერი ტერორისტი ყოველგვარი წინასწარი ნებართვის გარეშე მოკლას", - აღნიშნავს გაზეთი.

თუმცა, თეთრი სახლისა და ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს წარმომადგენლებმა ოფიციალური კომენტარისაგან, ჯერჯერობით, თავი შეიკავეს.

"საიდუმლო სიის შექმნა ცსს-ს დამსახურებაა, რომელიც ალ-ქაიდას წევრებზე ნადირობს", - იტყობინება "თაიმსი".

ნოემბერში ცსს-მ იემენში ალ-ქაიდას ერთ-ერთი ხელმძღვანელი მოკლა. სამმართველოს კუთვნილმა უპილოტო სადაზვერვო თვითმფრინავმა "პრედატორმა" რაკეტა ესროლა მანქანას, რომელსაც ქაიდ სალიმ სინან ალ-ჰარეტი ატარებდა. ცსს ალ-ჰარეტის ორი წლის წინ იემენში ამერიკული სამხედრო გემის წინააღმდეგ განხორციელებული ტერაქტის ორგანიზებაში დებდა ბრალს. ახალი კანონი მსგავსი ოპერაციების განხორციელებას ძალზე გააიოლებს.

"ნიუ-იორკ თაიმსმა" სადაზვერვო წყაროებზე დაყრდნობით გაავრცელა ინფორმაცია, რომ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო არსებული სიით არ შემოიფარგლება. სია მუდმივად განახლდება მას შემდეგ, რაც ცსს სხვა უწყებებთან ერთად ახალ ტერორისტ ლიდერებს გამოავლენს.

აღსანიშნავია, რომ ამა თუ იმ პიროვნების ცსს-ს სიაში შეყვანის განსაზღვრული კრიტერიუმები არ არსებობს. თუმცა, ხელისუფლების წარმომადგენლები ირწმუნებიან, რომ თითოეული პიროვნების მიმართ აშკარა სამხილი უნდა არსებობდეს.

ამერიკელ მაღალჩინოსანთა თქმით, მკვლელობა ბოლო საშუალება იქნება, რომელსაც სამმართველოს აგენტები გამოიყენებენ. ეს იმ შემთხვევებში მოხდება, როდესაც მათ ტერორისტთა ადგილმდებარეობა ზუსტად ეცოდინებათ, მაგრამ მათი დაჭერა, ან უბრალო მიახლოებაც კი, პრაქტიკულად, შეუძლებელი იქნება.

დღემდე მოქმედი სადაზვერვო სამსახურის შესახებ არსებული კანონის თანახმად, ამერიკის პრეზიდენტმა ცსს-ს მიერ წარმოდგენილ გეგმას ხელი უნდა მოაწეროს, რათა საიდუმლო ოპერაციის ჩატარებისათვის კანონიერი ბაზა შეიქმნას. ამას გარდა, ადმინისტრაციამ კონგრესის ლიდერები საქმის კურსში უნდა ჩააყენოს. მხოლოდ ამის შემდეგ აქვს ცსს-ს უფლება, რომ საიდუმლო ოპერაცია განახორციელოს და, საჭიროების შემთხვევაში, ადამიანი მოკლას.

"ნიუ-იორკ თაიმსი" იტყობინება, რომ განხორციელებული ცვლილებების შემდეგ, ამ თუ იმ პირის ცსს-ს სიაში შესატანად პრეზიდენტის ოფიციალური თანხმობა საჭირო აღარ არის. თუმცა, პრეზიდენტი ყველაფრის შესახებ იქნება ინფორმირებული, - არწმუნებენ ცსს-ს წარმომადგენლები ამერიკულ გაზეთს.

ამერიკის ეროვნული უსაფრთხოების იურიდიული ნიუანსების მცოდნე სპეციალისტები შიშობენ, რომ ამგვარმა ცვლილებებმა, შესაძლოა, ის კანონი დაარღვიოს, რომელიც მთავრობას მკვლელობების დაკვეთას უკრძალავს. ამგვარი აკრძალვა პირველად პრეზიდენტმა ჯერალდ ფორდმა შემოიღო 1976 წელს, როდესაც საზოგადოება ცსს-ს მიერ უცხოეთში ჩატარებულმა საიდუმლო ოპერაციებმა აღაშფოთა. იურისტები მიიჩნევენ, რომ აკრძალვა მხოლოდ უცხოელ ლიდერებზე არ ვრცელდება, არამედ სამოქალაქო პირებსაც გულისხმობს. "საკითხავია, რის საფუძველზე დაამტკიცებენ, რომ ვინმეს ჩვენს წინააღმდეგ მტრული განზრახვა აქვს და ვინ შეამჩნევს ამას, სანამ კონკრეტული ქმედება არ იქნება განხორციელებული?" - კითხულობს ჰაროლდ ჰონჯუ კო, იელის უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამართლის პროფესორი, რომელსაც კლინტონის ადმინისტრაციაში მაღალი თანამდებობა ეკავა.

ირანში ძალაუფლებისათვის ბრძოლა მწვავდება

ირანელი კონსერვატორები ძალაუფლების უზურპაციისათვის ემზადებიან, რათა ისლამური რეჟიმი კრახისაგან იხსნან.

ირანის სამოქალაქო ხელისუფლების წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ კონსერვატორები უზენაესი ლიდერის აიათოლა ალი ხამენეის ხელმძღვანელობით მოჰამად ხათამის მიერ შემუშავებული კანონების გაუქმებას აპირებენ.

პრეზიდენტის ძმის მოჰამად-რეზა ხათამის თქმით, მისი პარტია შეეცდება ყველა საშუალება გამოიყენოს, რათა პრეზიდენტის საკანონმდებლო ინიციატივა ძალაში შევიდეს. პრეზიდენტის ინიციატივით ორი კანონპროექტი შემუშავდა, რომელიც ირანის პარლამენტმა დაამტკიცა. თუმცა, კანონების ძალაში შესასვლელად საჭიროა რევოლუციის მცველთა საბჭოს თანხმობა, რომელსაც მთლიანად კონსერვატორები აკონტროლებენ. აღნიშნული კანონების თანახმად, პრეზიდენტს უფლება აქვს სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება შეაჩეროს. ამავდროულად, სასულიერო ხელისუფლებას ეკრძალება არჩევნების წინ კანდიდატების პოლიტიკური მოსაზრებებით დისკვალიფიკაცია.

სტუდენტური გამოსვლების ფონზე ქვეყანაში პოლიტიკური კრიზისი კიდევ უფრო ღრმავდება. თუმცა, მიმომხილველების თქმით, აღნიშნული სიტუაცია კონსერვატორებს, რეალურად, ხელს აძლევს.

კონსერვატორი მოლები იმედოვნებენ, რომ რეფორმატორი პრეზიდენტი ან თავისი ნებით გადადგება, ან ნომინალური ძალაუფლების მქონე თანამდებობის პირად გადაიქცევა. ეს კი ხათამის მიერ დაწყებულ დემოკრატიულ რეფორმებს წერტილს დაუსვამს.

პრეზიდენტის ძმამ მოჰამად-რეზა ხათამიმ ქვეყანაში ძალაუფლებისათვის მიმდინარე ბრძოლის შესახებ საგანგებო მოხსენება გააკეთა ირანის პარლამენტში. იგი მეჯლისში ყველაზე დიდ რეფორმატორულ პარტიას ხელმძღვანელობს.

"უკანასკნელი ხუთი თვის განმავლობაში ექსტრემისტებმა ქვეყანა კრიზისის პირას მიიყვანეს", - განაცხადა რეზა ხათამიმ. მისი თქმით, სასულიერო პირები ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ ქვეყანაში საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადონ და არჩეული სამოქალაქო ხელისუფლების უფლებები მაქსიმალურად შეზღუდონ.

აღსანიშნავია, რომ ბოლო ხანებში პრეზიდენტის პოპულარობამ მკვეთრად იკლო, რაც რეფორმების განუხორციელებლობით არის გამოწვეული. ხათამის ხალხმა მხარი სწორედ მისი რეფორმატორული პოლიტიკური პროგრამის გამო დაუჭირა. კონსერვატორების აზრით, შექმნილ ვითარებაში მათთვის არასასურველი პრეზიდენტის თავიდან მოშორება ხალხში დიდ პროტესტს არ გამოიწვევს.

როგორც ჩანს, სასულიერო ხელისუფლება, რომელსაც შეიარაღებული ძალებიც ემორჩილება სერიოზულ შეტევაზე გადასვლას საგულდაგულოდ გეგმავს. "ბასიჯი (ირანის სამხედრო-საპოლიციო ძალები) მხოლოდ საგარეო საფრთხესთან გასამკლავებლად არ არის განკუთვნილი. საჭიროების შემთხვევაში იგი შიდა საფრთხეებსაც გაუმკლავდება, თუ სისტემის საფუძვლებს საფრთხე შეექმნება", - განაცხადა მოჰამად ბაქერ ზოლქადრმა - ბასიჯის სარდლის მოადგილემ გასულ თვეს. ეს აშკარა მუქარა იყო პრეზიდენტისა და მისი მომხრეების მიმართ, რომლებიც სასულიერო ხელისუფლებას საჯაროდ დაუპირისპირდნენ.

ბრიტანული გაზეთი "ფაინენშლ თაიმსი" იუწყება, რომ, ჯერჯერობით, აიათოლა ალი ხამენეი ექსტრემისტების მოთხოვნებს ყურს არ უგდებს და საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადებისაგან თავს იკავებს. მისი აზრით, ამჟამად, ამის აუცილებლობა არაა და მოცემულ ეტაპზე არც ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებს არ შეესაბამება.

რა არგეს მოლდოვას კომუნისტებმა

პირველი გვერდიდან

ზემოთ ხსენებულ ორ პრობლემას მოლდოვას შემთხვევაში ემატებოდა მესამე, დნესტრისპირეთის მოუგვარებელი ეთნოპოლიტიკური კონფლიქტი. რამდენად გადაჭრა მოლდოვამ რუსეთთან კავშირით ეს პრობლემები?

ამ კითხვაზე პასუხისთვის გთავაზობთ ნაწყვეტს პოსტსაბჭოური სივრცის ცნობილი მკვლევარის, ვლადიმირ სოკორის გამოსვლიდან ჰარვარდის უნივერსიტეტში.

ყოფილ საბჭოთა ქვეყნებს შორის მხოლოდ მოლდოვაში დაბრუნდნენ კომუნისტები ხელისუფლებაში. გასულ წელს ჩატარებულ არჩევნებში, რომელიც საერთო შეფასებით, ნორმალურად ჩატარდა, ძველმა, რუსეთზე ორიენტირებულმა კომუნისტებმა გაიმარჯვეს. მათ ხელთაა პრეზიდენტის პოსტიც და ისინივე აკონტროლებენ პარლამენტის უმრავლესობასაც. კომუნისტებს გამარჯვებაში ხელი შეუწყო წარუმატებელმა ეკონომიკურმა რეფორმებმა, სახელმწიფო ხელისუფლების სისუსტემ, და სუსტმა ეროვნულმა თვითმყოფადობამ.

კომუნისტების წინასაარჩევნო დაპირებები რუსეთ-ბელორუსის კავშირში შესვლა, მოლდოვაში რუსული ენისათვის ოფიციალური სტატუსის მინიჭება, დნესტრისპირეთის ხელისუფლების წინაშე ფართო კომპრომისზე წასვლა, დსთ-ში მჭიდრო ინტეგრაცია და რუსეთთან ეკონომიკური კავშირების აღდგენა იყო. რუსეთის დუმამ და პრეზიდენტმა კიშინიოვის კომპრომისები დადებითად აღიქვეს და თავადაც რამდენიმე სიმბოლური ნაბიჯი გადადგეს, მათ შორის დსთ-ს სამიტის მოლდოვაში ჩატარება და პუტინისა და ვორონინის ერთი-ერთზე ხშირი შეხვედრები.

მოლდოვის ახალმა ხელმძღვანელობამ მალევე აღმოაჩინა, რომ ხსენებული წინასაარჩევნო დაპირებების შესრულება შეუძლებელი იყო. ისინი მიხვდნენ, რომ რუსეთ-ბელორუსის კავშირში შესვლა, რომელიც, ფაქტობრივად, მხოლოდ ქაღალდზე არსებობს, მათ ქვეყანას ბევრს არაფერს მოუტანდა. პარლამენტმა სცადა რუსული ენის სტატუსის გაზრდა, მაგრამ როცა სახალხო წინააღმდეგობას წააწყდა, ამ საქმეზე ხელი აიღო.

პრეზიდენტს იმედი ჰქონდა, რომ რუსულ ბაზარზე პრივილეგიების მოპოვების გზით, შეძლებდა სოფლის მეურნეობაზე დამყარებული ეკონომიკის აღდგენას. მაგრამ, ჯერჯერობით, მოლდოვამ ვერც რუსული პროტექციონიზმის დაძლევა შეძლო და ვერც უცხოელ კონკურენტებთან ბრძოლაში უპირატესობის მოპოვება. მომავალშიც, უკეთეს შემთხვევაში, მან შეიძლება იაფფასიანი პროდუქციის ბაზარზე მცირე ნიშა მოძებნოს. ახალი მთავრობა წინამორბედის მსგავსად, უშედეგოდ ცდილობს, დაარწმუნოს რუსეთი - 80-დან 60 დოლარამდე შეამციროს მოლოდოვაში ექსპორტირებული გაზის ფასი. ამასობაში რუსული კომპანიები იაფად იგდებენ ხელში მოლდოვურ საწარმოებს.

ვორონინმა ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე სცადა დნესტრიპირეთის ლიდერების კომპრომისზე დაყოლიება, მაგრამ მტკიცე უარი მიიღო. თავიდან იგი იმედოვნებდა, რომ კრემლი შეთანხმების მიღწევაში უშუამდგომლებდა. მას შემდეგ, რაც ეს არ გამოვიდა, მოლდოვის პრეზიდენტს იმედი აქვს, რომ პუტინი სმირნოვსა და მის გუნდს რუსეთში გაიწვევს, და დნესტრისპირეთის ახალ ხელმძღვანელობასთან შეთანხმების მიღწევაში დაეხმარება. სმირნოვთან შეთანხმების მიღწევას იგი უკვე შეუძლებლად მიიჩნევს.

1999 წელს ეუთო-ს სტამბოლის სამიტზე რუსეთმა აიღო ვალდებულება - 2002 წლის ბოლომდე უპირობოდ გაეყვანა მოლდოვადან ჯარები, მაგრამ ჯერ ერთი ჯარისკაციც არ გაუყვანია. 2002 წლის დასაწყისიდან რუსი დიპლომატები და გენერლები აცხადებენ, რომ, ჯერჯერობით, ჯარის გაყვანას არ აპირებენ და არც ამბობენ, როდის გაიყვანენ. ამ ჯარებს არასოდეს ჰქონიათ "სამშვიდო ძალების" საერთაშორისოდ აღიარებული სტატუსი, თუმცა თავის თავს სწორედ ამგვარად მოიხსენიებენ.

მოსკოვს სურს, ეს ჯარები რაიმენაირი საერთაშორისო მანდატით აღჭურვოს. თუ ამის მიღწევა არ მოხერხდება, მაშინ რუსეთი ვორონინის საჯარო განცხადებითაც დაკმაყოფილდება, თუმცა, ძნელი წარმოსადგენია, მოლდოვის პრეზიდენტმა საკუთარი სურვილით ეს გააკეთოს, ამ შემთხვევაში კი რუსეთი, ალბათ, ყოველგვარი სტატუსის გარეშე მაინც დატოვებს ჯარებს ამ ქვეყანაში. რაში სჭირდება რუსეთს მოლდოვაში, საკუთარი საზღვრებიდან ათასი კილომეტრის მოშორებით ჯარები, ძნელი სათქმელია.

შეიძლება თუ არა ითქვას, რომ მოლდოვას "ექსპერიმენტი" წარუმატებლად დამთავრდა? ალბათ კი, რადგან რუსეთთან კავშირით ქვეყანამ ვერც ერთი ის პრობლემა ვერ მოაგვარა, რომლის გამოც იგი ამ კავშირს დათანხმდა. ალბათ, ვერც მოაგვარებდა, რადგან უნიათო და კორუმპირებული მთავრობის ყველა მცდელობა, საგარეო კავშირებით უშველოს საშინაო პრობლემებს, თავიდანვე განწირულია.

იყავით სახზე!

და მოიგეთ მრავალი პრიზი ჯეოსელთან ერთად!

მიიღეთ მონაწილეობა ჯეოსელის ვიქტორინაში და მოიგეთ ყოველ კვირას: ავტომობილი ნივა, **VESTEL**-ის ფირმის ტელევიზორი, აუდიო, ვიდეო და **DVD** სისტემის მაგნიტოფონები "ელიტელექტრონიქსისაგან"* **SAMSUNG**-ისა და **NOKIA**-ს ტელეფონები, ელ-გენერატორი, უფასო სასაუბრო დრო, ფრანგული პარფუმერია.

ვიქტორინაში მონაწილეობის მისაღებად საკმარისია:

- იყოთ ჯეოსელის აქტიური აბონენტი;
- უპასუხოთ ყოველკვირეულ შეკითხვას;

გამოიცნოთ სწორი პასუხი და დაადასტუროთ თქვენი ზარით:

კი –დარეკეთ ნომერზე 111**
არა–დარეკეთ ნომერზე 222**

მუშაობს ჯეოსელი ორ – 900 და 1800MHz სიხშირეზე?

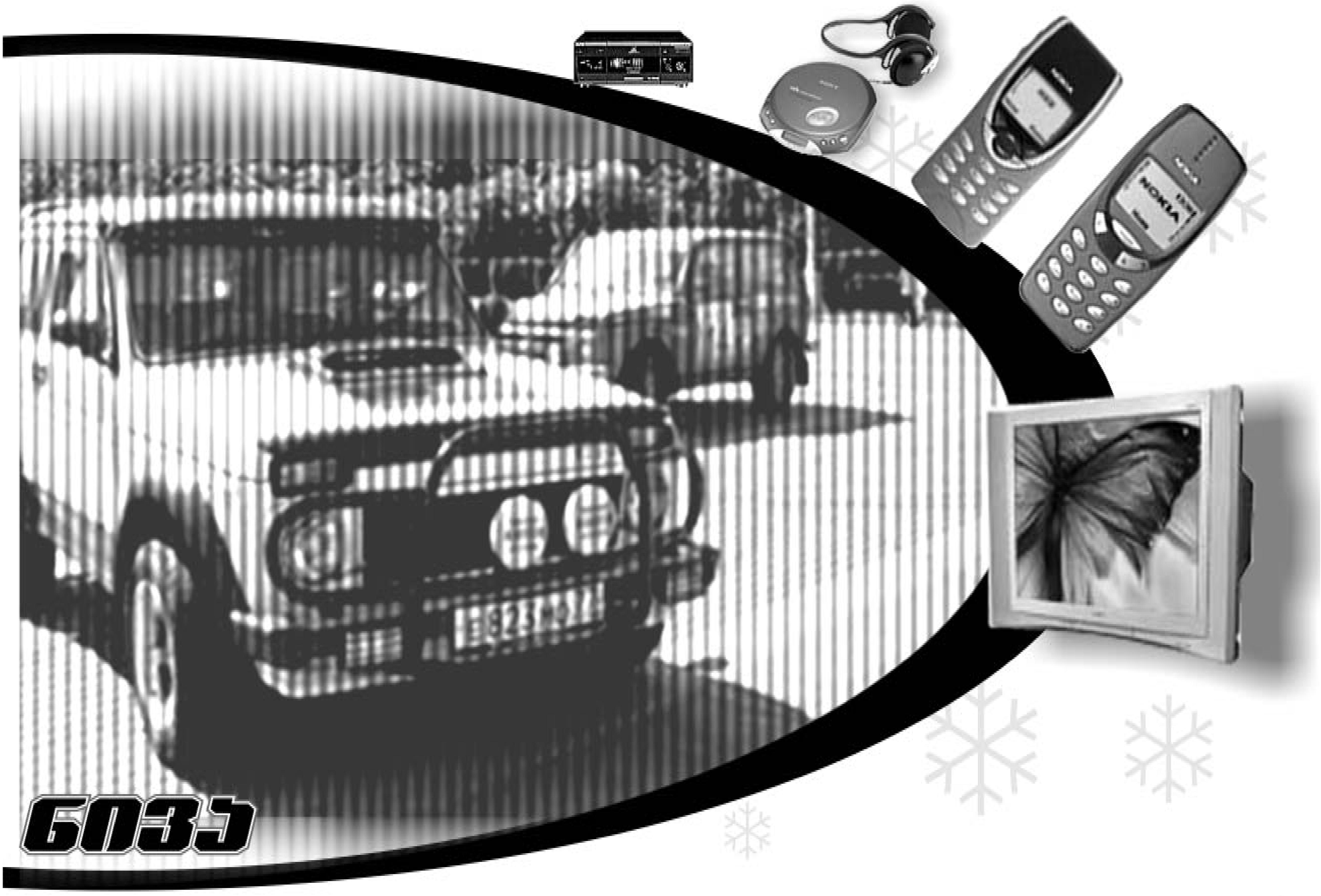

ჯეოსელი

დამატებითი ინფორმაციისათვის დარეკეთ 928 ან 822 770 177

*ელიტელექტრონიქსის მაღაზიები: თბილისი, მარჯანიშვილის 19 და ალმაშენებლის 146 ბათუმი: გამსახურდიას 47, ერას 91; ქუთაისი: ბრიშაშვილის 31.
**ერთი ზარის ღირებულებაა 0,288 ლარი

მოკლედ

თბილისი. გუშინდლიდან სააქციო საზოგადოება "თბილგაზი" საერთაშორისო ენერგეტიკული კომპანია "იტერასგან" ბუნებრივ აირს ახალი სქემით, შუამავალი კომპანია "საქგაზის" გარეშე იღებს. მომავალი წლის მარტამდე "თბილგაზი" მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანგარიშსწორების ვადებსაც შეიცვლის. წინასწარი გადახდის მექანიზმის ნაცვლად, სამი თვის განმავლობაში "თბილგაზი" ბუნებრივი აირის საფასურს მეორე თვის 15 რიცხვამდე გადაიხდის. მოქმედ ტარიფში "საქგაზის" წილი, დაახლოებით, 2 თეთრს შეადგენდა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. განხილვის გარეშე 2003 წლის ბიუჯეტის პროექტის პარლამენტიდან უკან გაწვევა, შესაძლოა, პრეზიდენტის იმპიჩმენტის საფუძველი გახდეს, - აცხადებს პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის ხელმძღვანელი რომან გოცირიძე, რომელიც დარწმუნებულია, რომ ქვეყანას ახალი ბიუჯეტი მარტამდე არ ექნება. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. "AES თელასის" მიმართ ლეიბორისტული პარტიის სარჩელის საფუძველზე საკონსტიტუციო სასამართლოში დღევანდელ სხდომაზე მოწმის სახით დაიკითხება საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი კომისიის თავმჯდომარე ელიზბარ ერისთავი. **კავკას-პრესი.**

■ ■ ■

ქუთაისი. ქუთაისის მთავრობა "ქელასის" "გაერთიანებული ენერგოკომპანიისთვის" ჩამორთმევას და ქალაქის დაქვემდებარებაში დაბრუნებას მოითხოვს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრომ აზერბაიჯანის შაჰ-დენიზის საბადოდან გაზის ტრანსპორტირებისათვის ბაქო-თბილისი-ერზრუმის გაზსადენის მშენებლობაზე გარემოსდაცვითი ნებართვა გასცა. აღნიშნული გაზსადენის მშენებლობის დაწყების კონკრეტულ ვადებს გაზსადენის პროექტის ინვესტორები მომავალი წლის თებერვალში დაადგენენ. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრომ, გარემოსდაცვითი ნებართვის გაცემასთან ერთად, გაზსადენის ეკოლოგიური უსაფრთხოების უფრო მეტი გარანტიების მისაღებად პროექტის ოპერატორ "ბრითიშ პეტროლიუმს" 6-გვერდიანი დამატებითი პირობები წაუყენა. **პრაიმ-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. აღმასრულებელი ხელისუფლება მოსახლეობას ძველი საპენსიო დავალიანებების გასტუმრების ახალ მექანიზმს სთავაზობს : შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს წინადადებით საპენსიო დავალიანებები სოფლის მოსახლეობას მიწის გადასახადის დავალიანებაში გაექვითება.

როგორც სამინისტროში აცხადებენ, ამჟამად პენსიონერთა მიმართ სახელმწიფოს 100 მლნ. ლარის ოდენობის დავალიანება გააჩნია. თავის მხრივ გლეხებს მიწის გადასახადის სახით, ჯარიმა-საურავების გათვალისწინებით, სახელმწიფოს მიმართ 130 მნლ. ლარი მართებთ. **ინტერ-პრესი**

ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 2002 წლის 16 დეკემბრის მდგომარეობით

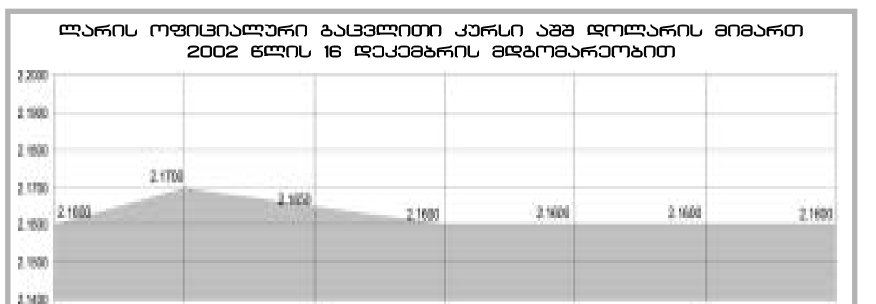

მსოფლიოს წამყვანი ვალუტების კროსკურსები

	UKE	US$	€uro	¥en
UKE		0.6291	0.6443	0.0052
US$	1.5897		1.0241	0.0083
€uro	1.5541	0.9764		0.0081
¥en	191.52	120.55	123.42	

კომპანია "ბი-პი"-ს მილსადენების პროექტების ფარგლებში და "ბი-პი"-ს უშუალო ხელმძღვანელობით, შპს "IRA" კონკურსზე იწვევს სათანადოდ კვალიფიცირებულ პირებს შემდეგი თანამდებობების დასაკავებლად:

უსაფრთხოების ოფიცერი
საველე გარემოსდაცვითი ოფიცერი
საველე ინჟინერი
საზოგადოებასთან ურთიერთობის ინჟინერი
მშენებლობის ტექნიკური ზედამხედველი

უსაფრთხოების ინჟინერი: პასუხისმგებელია მილსადენის მშენებლობის დროს უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე, მონიტორინგსა და "ბი-პი"-ს სტანდარტების დაცვაზე. მის მოვალეობაში შედის რჩევის გაცემა და უსაფრთხოების კულტურის დამკვიდრება ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დარგში საქმიანობის უმაღლესი მაჩვენებლების მისაღწევად. უსაფრთხოების ოფიცრის თანამდებობები გათვალისწინებულია მშენებლობის ობიექტებზე, სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილების და პორტის/მასალების მართვის სფეროში.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, უსაფრთხოების სფეროში, სასურველია სამშენებლო ობიექტზე, სატრანსპორტო საშუალებებზე ან პორტის/მასალების მართვის სფეროში მუშაობის გამოცდილება. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი.

საველე გარემოსდაცვითი ოფიცერი: პასუხისმგებელია სამუშაოების ზედამხედველობაზე გარემოსდაცვითი კუთხით. მის მოვალეობაში შედის მილსადენის მარშრუტის რომელიმე კონკრეტულ უბანზე წამოჭრილი საკითხების გადაწყვეტა.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, გარემოსდაცვით სფეროში მუშაობის სულ მცირე 3 წლის გამოცდილება, სასურველია მშენებლობაზე მუშაობის გამოცდილება. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი სამეცნიერო ან საინჟინრო დარგში.

საველე ინჟინერი: პასუხისმგებელია ველზე და ოფისში მომუშავე საინჟინრო ჯგუფების საქმიანობის კოორდინირებასა და ხელშეწყობაზე, სამშენებლო და ტექნიკური პროცედურების დაცვის შემოწმების უზრუნველყოფაზე.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, მშენებლობის სფეროში მუშაობის სულ მცირე 3 წლის გამოცდილება, სასურველია მილსადენის ან მილსადენის ობიექტზე მუშაობის გამოცდილება. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი საინჟინრო დარგში.

საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცერი: პასუხისმგებელია პროექტის ჯგუფისთვის პროექტის სოციალური ზემოქმედების შესახებ ინფორმაციის რეგულარულად მიწოდებაზე, რომელიც გარეშე აუდიტორიისთვის არის გამიზნული. ასევე პასუხისმგებელია საზოგადოებასთან ურთიერთობის მართვის გეგმების განხორციელებაზე.
მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, საზოგადოებასთან ურთიერთობის და სოციალური კანონმდებლობის დარგში მუშაობის გამოცდილება. სასურველია გამოცდილება ნავთობისა და გაზის ინდუსტრიაში. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი საზოგადოებრივ მეცნიერებათა დარგში.

მშენებლობის ტექნიკური ზედამხედველი: პასუხისმგებელია მშენებლობის დროს, კერძოდ მილების გაყვანის და მილსადენის მშენებლობის "ბი-პი"-ს სტანდარტების დაცვის უზრუნველყოფასა და მასთან დაკავშირებული ყველა საქმიანობის მონიტორინგზე.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, მშენებლობის ობიექტზე მუშაობის დიდი გამოცდილება. აუცილებელია გამოცდილება გზების მშენებლობასა და ეროზიის კონტროლის სფეროში. უმაღლესი სასწავლების დიპლომი ტექნიკურ დარგში.

ყველა ზემოაღნიშნული თანამდებობისთვის სამუშაოს დეტალური აღწერის მიღება შესაძლებელია ქვემოთ მითითებულ მისამართზე.

განახცადის შემოტანის წესი / დამატებითი ინფორმაცია
თუ თვლით რომ გაგაჩნიათ საჭირო კლასიფიკაცია და გამოცდილება ზემოთ აღწერილი თანამდებობების დასაკავებლად, გთხოვთ მოგვაწოდოთ თქვენი Curruculum Vitae ქვემოთ მითითებულ მისამართზე და შეავსოთ შესაბამისი განაცხადის ფორმა, რომელსაც იქვე მიიღებთ. განაცხადების მიღების ბოლო ვადაა 2002 წლის 23 დეკემბერი, პარასკევი, საღამოს 18:00 სთ.
კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე.

ყველა მიღებული განაცხადი განიხილება. გასაუბრებაზე დაბარებული ყველა კანდიდატს დავუკავშირდებით არაუგვიანეს პარასკევისა, 2002 წლის 27 დეკემბერს.

კადრების დეპარტამენტი
"ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია"
"ბი-პი" საქართველო
საქართველო, თბილისი, საბურთალოს ქუჩა N38.

„თბილგაზი" ქალაქის საგადასახადოსთან ერთად, ან - არც ერთი

სააკაშვილი მოლბა, მაგრამ პირობებს მაინც აყენებს

სოფიკო ოხანაშვილი

საკრებულო "თბილგაზის" მართვაზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში დათანხმდება, თუ გაზის კომპანიასთან ერთად ცენტრალური მთავრობა ქალაქის მუნიციპალიტეტს თბილისის საგადასახადოსაც დაუქვემდებარებს. ამ მოთხოვნას საკრებულოში იმით ხსნიან, რომ ცენტრალურმა მთავრობამ, დამატებითი ხარჯების დაკისრების შემთხვევაში, ამ ხარჯის დასაფარავად საჭირო თანხის ამოღების ბერკეტიც უნდა მისცეს დედაქალაქის მმართველობას. წინააღმდეგ შემთხვევაში ცენტრალურმა და ადგილობრივმა ხელისუფლებმა საკრებულოს მიერ "თბილგაზის" მართვასთან დაკავშირებით უნდა იმსჯელონ და შუალედური გადაწყვეტილებაც მიიღონ, რადგან საკრებულო მხოლოდ "თბილგაზის" მართვაში მიბარებას არ აპირებს. ამის შესახებ საკრებულოს თავმჯდომარემ მიხეილ სააკაშვილმა გუშინ გამართულ სხდომაზე განაცხადა. შეხვედრაზე "თბილგაზის" სავარაუდო მმართველის შესახებ სხვადასხვა ვერსიებმაც გაიჟღერა.

გია შერაძე და მიხეილ სააკაშვილი.

"თუ "თბილგაზის" მართვა ქალაქის მუნიციპალიტეტს დაეკისრება, მაშინ ამ კომპანიას თან უნდა მოჰყვეს ქალაქის საგადასახადო, როგორც ინსტრუმენტი, რომ მოვიპოვოთ ფული და გავათბოთ თბილისელები. როცა გვაძლევენ "თბილგაზს" და არ გვაძლევენ საგადასახადოს, ეს ნიშნავს, რომ ცენტრალური ხელისუფლება ძველებურად არაეფექტურად მართავს დარგს, არ აძლევს ქალაქს ფულს, რის შედეგადაც თბილისელები იყინებიან", - განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარემ. მან იქვე ისიც დასძინა, რომ თუ ცენტრალური მთავრობა თბილისის საგადასახადოს ქალაქის მუნიციპალიტეტს დაუქვემდებარებს, ადგილობრივი მმართველობა საგადასახადო შემოსავლებს ექვს თვეში ორჯერ გაზრდის. ამ დაპირების განხორციელებას სააკაშვილი დაუდგა გარანტად.

სხვა სხდომებისგან განსხვავებით საკრებულოს თავმჯდომარის ტონი ცენტრალური ხელისუფლების ხსენებისას შედარებით რბილი იყო. უფრო მეტიც, გუშინ გამართულ შეხვედრაზე სააკაშვილმა "გულწრფელი იმედი" გამოთქვა: **"ცენტრალური ხელისუფლება ისეა განწყობილი, რომ მათთვის მაინც მთავარია თავისი მოქალაქეების გათბობა."** არადა, საკრებულოს თავმჯდომარე, რამდენიმე დღის წინ, გაზის სექტორში შექმნილ მძიმე მდგომარეობაში სწორედ ცენტრალურ ხელისუფლებას ადანაშაულებდა. სააკაშვილი თავის "ლოიალობას" თბილისელების კეთილდღეობის სურვილით ხსნის. **"ჩვენ, საკრებულოს, გვსურს, ვიპოვოთ გადაწყვეტილება და არ მინდა, რომ ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებას შორის ომში გაიჭყლიტონ თბილისელები და პოლიტიკურ თამაშებს გადაჰყვეს ჩვენი მოქალაქეების სითბო,"** – განაცხადა სააკაშვილმა.

საკრებულოს თავმჯდომარისგან განსხვავებით, ქალაქის პრემიერს გია შერაძეს გაზის სექტორის ეფექტური მუშაობისთვის აუცილებლად მიაჩნია, რომ "თბილგაზს" უნდა მართავდეს პროფესიული სტრუქტურა. პრემიერმა ასეთ სტრუქტურად სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტრო დაასახელა. **"მენეჯმენტის განხორციელება, ინვესტორთან მუშაობა, პოლიტიკის გატარება, ეს ყველაფერი აუცილებლად ერთმა პროფესიულმა სტრუქტურამ უნდა განახორციელოს და არა ქალაქის მერიამ, რომელიც დილიდან საღამომდე სოციალური საკითხების მოგვარებითაა დაკავებული. ეს კი ენერგეტიკის სამინისტროს ხელეწიფება",** - განმარტა გია შერაძემ.

საკრებულოს სხდომაზე "თბილგაზის" მმართველთან დაკავშირებით რამდენიმე ვერსია გამოითქვა. ერთმანეთს დაემთხვა სააკაშვილისა და შერაძის პოზიციები იმასთან დაკავშირებით, რომ გაზის სექტორი ყველაზე ეფექტურად მხოლოდ იმ შემთხვევაში იმუშავებს, თუ "თბილგაზი" არც მუნიციპალიტეტის დაქვემდებარებაში და არც პირდაპირ მთავრობის დაქვემდებარებაში არ იქნება. ქალაქის მმართველების თქმით, ამისთვის საჭიროა შეიქმნას სახელმწიფო დონის მართვის ცალკე ავტონომიური სტრუქტურა, რომელიც ბუნებრივი აირის დარგში არსებულ საკითხებს მოაგვარებს. ასეთი სტრუქტურის შექმნას, მინიმუმ, ერთი წელი დასჭირდება. მანამდე კი ქალაქის მმართველობა მზად არის, ცენტრალურ ხელისუფლებასთან საერთო ენა გამონახოს ბუნებრივი აირის საფასურის გადახდის ვალდებულებების განაწილებასთან დაკავშირებით. მიხეილ სააკაშვილის თქმით, დღეიდან ცენტრალურ ხელისუფლებასთან, კონკრეტულად - სახელმწიფო მინისტრთან, მოლაპარაკებებს დაიწყებს მერიისა და საკრებულოს ერთობლივი მუშა ჯგუფი, რომელიც მთავრობას ქალაქის მუნიციპალიტეტის პოზიციას განუმარტავს. საკრებულოს თავმჯდომარემ, გუშინვე გაუგზავნა წერილები პრეზიდენტსა და სახელმწიფო მინისტრს, რომელშიც საკრებულოს სახელით კატეგორიულად ითხოვს, რომ ცენტრალურმა ხელისუფლებამ "თბილგაზის" ბედ-იღბალთან დაკავშირებით, ჯერჯერობით, არანაირი გადაწყვეტილება არ მიიღოს. რაიმე გადაწყვეტილების მიღება სააკაშვილს დასაშვებად მიაჩნია მხოლოდ მას შემდეგ, რაც სახელმწიფო მინისტრი მუშა ჯგუფთან ერთად განიხილავს დარგში არსებულ პრობლემებს და ერთობლივად მოძებნიან პრობლემების გადაჭრის გზებს. სააკაშვილი იმედოვნებს, რომ ცენტრალური ხელისუფლება ქალაქის მმართველობის წინადადებებს გაითვალისწინებს. **"საჭიროა, რომ დავსხდეთ ერთ ოთახში და ერთად ვიმსჯელოთ - როგორ შეიძლება "თბილგაზის" პრობლემების მოგვარება",** - განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარემ.

დედაქალაქის საკრებულოში ვარაუდობენ, რომ "თბილგაზის" საკითხს მომავალ კვირას მთავრობის სხდომაზე განიხილავენ.

მთავრობას უკვე იმაზე მეტი მოეთხოვება, ვიდრე იცის

პირველი გვერდიდან

უკვე არსებობს, მთავრობა ყოველ ღონეს მიმართავს, რომ მისი გამოხატვა შეუძლებელი გახდეს.

როგორც კი საუბარი ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის მარშრუტის შეცვლას შეეხო, სახელისუფლებო ეშელონებიდან უხვად გადმოიფრქვა "მესიჯები" იმის თაობაზე, რომ "ვიღაც" ავისმსურველ შიდაპოლიტიკურ ძალებს ნავთობსადენის პროექტის ჩაშლა სურთ და მილსადენის გარშემო ატეხილი აჟიოტაჟი სხვა არაფერია, თუ არა "რუსეთის სპეცსამსახურებთან შეკრული" ძალების მოქმედება საქართველოში. პრაქტიკულად, მთავრობამ და მისმა ფავორიტებმა მილსადენის ბორჯომის ხეობაზე გატარების მოწინააღმდეგეებს წინასწარ გაუტეხა სახელი და მათგან მოღალატის ხატი შექმნა. მერე კი თავისსავე შექმნილ ვირტუალურ აჩრდილებს დაუწყო ჭიდილი. სამაგიეროდ, არ გახსენებია ერთი მარტივი ჭეშმარიტება: მთავრობას მილსადენისთვის თავიდანვე უსაფრთხო მარშრუტი რომ აერჩია, აჟიოტაჟი საერთოდ არ ატყდებოდა.

ე.წ. "კაგებეშნიკური ჭორებით" საზოგადოების მანიპულირება ცრუდემოკრატიული მმართველობის ერთ-ერთი მეთოდია. სახელისუფლებო სტრუქტურების ოფიციალური წარმომადგენლები ამ ჭორებს არასოდეს ამბობენ საჯაროდ, თუმცა, ყველასათვის ცნობილი მათი მეგობარი "ექსპერტები" გამუდმებით ავრცელებენ "სწორ" მოსაზრებას. შემდეგ ეს ოფიციოზი "მეტწილად იზიარებს ამ კომპეტენტურ თვალსაზრისს".

მაგალითად, ერთი ასეთი გავრცელებული ჭორის თანახმად, სექტემბერში დესტაბილიზაცია იყო მოსალოდნელი. სახელისუფლებო ეშელონები მიანიშნებდნენ, რომ არეულობა შიდაპოლიტიკური ძალების მიერ უნდა ყოფილიყო ინსპირირებული. "კაგებეშნიკური ჭორებით", დესტაბილიზაციის მოტივი – პოლიტიკური ამბიციები უნდა ყოფილიყო, მიზანი კი – ხელისუფლების დამხობა. ასეთია საქართველოს მთავრობის "საზოგადოებრივი პროფილაქტიკა". ისე, საქართველოში დამშეული და გაყინული ხალხი ქუჩაში თუ გამოვიდა, სავარაუდოდ, საკუთარი ხელისუფლების გადადგომას უფრო მოითხოვს, ვიდრე ატლანტიკის ვეშაპებზე მონადირეთა დასჯას. ამის მიხვედრას ბევრი ფიქრი არ სჭირდება. იოლი მისახვედრია, რომ დესტაბილიზაციაზე საუბრით მთავრობამ საკუთარი მოსახლეობისაგან "დაიზღვია თავი" და არა "ამბიციური პოლიტიკური ძალებისაგან".

და ბოლოს: Perpetuum Stabilis - ენერგოკრიზისი და მისი თანამდევი ლოზუნგი "ძირს კორუფცია". ამ ლოზუნგს ყველაზე ხშირად პრეზიდენტი და მინისტრები იმეორებენ, თითქოს გამოხრული ქვეყანა მათი საზრუნავი არ იყოს და არ იცოდნენ ვინც გამოხრა. იოლია, ყველაფერი მარტო "ენერგონაძირალებს" (ახლა ამ სიტყვამ შეცვალა მანამდე ნახმარი "ენერგომამები", "ენერგობარონები", "ენერგოკლანები") გადააბრალო და თავად მხრები აიჩეჩო. განსაკუთრებით მაშინ, როცა იცი – სხვა არაფერი დაგრჩენია.

თუმცა, მთავრობა საქმიანი იერის შექმნას მაინც ცდილობს, ძირითადად - სპონტანური მოქმედებებით. მაგალითად, როცა სექტემბერში "იტერამ" გაზი გადაკეტა, მთავრობა აქეთ ეცა, იქეთ ეცა და... გამოსავალი კომერციული ბანკიდან პროცენტიანი კრედიტის აღებაში იპოვა. იმიტომ კი არა, რომ ეს საუკეთესო გამოსავალი იყო, არამედ იმიტომ, რომ კარგად იცოდა, უკეთესის პოვნა და, მით უმეტეს, განხორციელება, არ შეეძლო. ბუნებრივია, ერთჯერადი გადახდით პრობლემას არაფერი ეშველა. დროის "კრედიტი" კვლავ ამოიწურა. გაზის საფასურის გადახდის ვადამ მთავრობას, ამჯერად, ელექტროენერგეტიკულ კრიზისთან "ხელჩართულ ბრძოლაში" მოუსწრო. მთავრობა კვლავ აქეთ ეცა, იქეთ ეცა და... გამოსავალი ამჯერად "იტერასთვის" "აზოტის" ჩუქებაში იპოვა. ალბათ ზედმეტია იმის აღნიშვნა, რომ მთავრობის სპონტანურ მოქმედებებს შედეგი არ მოჰყოლია და არც შეიძლებოდა მოჰყოლოდა. ისეთ უზარმაზარ პრობლემას, როგორიც ენერგოკრიზისია, პროცენტიანი სესხების აღებითა და "აზოტის" ლომბარდში ჩაბარებით არაფერი ეშველება.

ცნობილი ამერიკელი თეორეტიკოსის, დოქტორ პიტერის "პრინციპების" თანახმად, ადამიანები მაშინ იწყებენ სპონტანურ მოქმედებებს, როდესაც თანამდებობა მათგან იმაზე მეტ უნარჩვევებსა და ცოდნას მოითხოვს, ვიდრე აქვთ. ჩვენთან, საქართველოში, ასეთ ადამიანებზე ამბობენ, "თავის სკამზე არ ზისო". ხელისუფლებაზე დოქტორ პიტერის ამ პრინციპით თუ ვიმსჯელებთ, შეიძლება ითქვას - საქართველოს მთავრობას უკვე იმაზე მეტი მოეთხოვება, ვიდრე მან იცის. გონივრულად მოქმედება მას აღარ შეუძლია, მაგრამ სკამის შეცვლის სურვილიც არ გააჩნია, რადგან სხვა სკამში არ მჯდარა. სწორედ ამიტომ, ჩვეული მდგომარეობის შესანარჩუნებლად დაუღალავად იშველიებს გაცვეთილ "კაგებეშნიკურ ჭორებს". მეთოდები დაუძველდა, მაგრამ ჯერ უმართლებს.

საქართველოს მთავრობა თავის სკამებზე არ ზის.

"ფრანს ტელეკომს" 70-მილიარდიანი ვალი ახრჩობს

საფრანგეთის მთავრობამ ვალებში ჩავარდნილი "ფრანს ტელეკომის" გამოხსნის გეგმა შეიმუშავა. ევროპის სიდიდით მეორე კავშირგაბმულობის კომპანია პარიზისგან 9 მილიარდ ევროს მიიღებს. ამ სესხის მიღების შემდეგ კომპანიის ხელმძღვანელობა კიდევ 6 მილიარდის ამოღებას გეგმავს კერძო სექტორისაგან, რაც მას მნიშვნელოვნად დაეხმარება კრიზისიდან გამოსვლასა და იმ პირობის შესრულებაში, რომელიც, სესხის სანაცვლოდ, მას მთავრობამ წაუყენა: "ფრანს ტელეკომმა" მომავალი სამი წლის განმავლობაში თავისი ვალი 15 მილიარდით უნდა შეამციროს. საფრანგეთის ხელისუფლებამ განაცხადა, რომ, საჭიროების შემთხვევაში, იგი კავშირგაბმულობის გიგანტში თავის წილს გაყიდის.

თორნიკე შარაშენიძე

თუმცა, ჯერჯერობით "ფრანს ტელეკომი" ამ დახმარებას ვერ მიიღებს, თუკი გეგმას ევროკავშირმა არ აუნთო მწვანე შუქი. ძველი კონტინენტის კანონმდებლობა მკაცრად ილაშქრებს მთავრობათა მიერ კომპანიებისათვის სუბსიდიების მიწოდების წინააღმდეგ, რადგან ეს სამართლიანი კონკურენციის პირობებს არღვევს. სწორედ ამის გამო ვერ დაეხმარა იტალიის მთავრობა გაჭირვებაში ჩავარდნილ "ფიატს" (პრემიერ ბერლუსკონის დიდი სურვილის მიუხედავად, რომელსაც "ფიატის" მეპატრონე ანიელების დინასტიასთან მჭიდრო ურთიერთობები აკავშირებს) და გამონაკლისი, ცხადია, არც "ფრანს ტელეკომი" უნდა იყოს. თუმცა, პარიზმა ამგვარი გართულებების თავიდან ასაცილებლად თადარიგი დაიჭირა: კავშირგაბმულობის გიგანტი დახმარებას არა უშუალოდ მთავრობის, არამედ კომპანია "ერაპისაგან" მიიღებს. ეს უკანასკნელი მთავრობის ხელთ არსებულ "ფრანს ტელეკომის" აქციათა 55 პროცენტს გადაიფორმებს ("ერაპიც" მთავრობის მიერ კონტროლირებადი კომპანიაა) და ევროკავშირს, ფორმალური თვალსაზრისით, პრეტენზია აღარ უნდა გაუჩნდეს.

"ფრანს ტელეკომი" ახლა საფრანგეთის ერთ-ერთი უდიდესი პრობლემაა. ამ კომპანიას მეტად ცუდი სამსახური გაუწია 90-იან წლებში კავშირგაბმულობის სექტორის ბუმმა, რის გამოისობითაც კომპანიის გათამამებულმა ხელმძღვანელობამ რამდენიმე სერიოზული შენაძენი გააკეთა. შენაძენების მონელება (უპირველესად, ეს ეხება გერმანულ "მობილკომს," რომელიც წაგებაზე მუშაობს) არც ისე იოლი აღმოჩნდა და "ფრანს ტელეკომს" უზარმაზარი ვალები დააწვა, რომელთა საერთო ჯამი 70 მილიარდ ევროს აღწევს. ასეთ ვითარებაში საუკეთესო გამოსავალი მთავრობის მიერ კომპანიაში თავისი წილის გაყიდვა უნდა ყოფილიყო, მაგრამ პროფკავშირებმა სასტიკად გაილაშქრეს ამის წინააღმდეგ და საფრანგეთს საპროტესტო მანიფესტაციების ტალღამ გადაუარა (კავშირგაბმულობის გიგანტში 140 ათასი კაცია დასაქმებული და ძნელი წარმოსადგენი არა არის, რა მასშტაბის იქნებოდა ეს მანიფესტაციები), რომელიც მხოლოდ მაშინ ჩაცხრა, როცა ხელისუფლებამ საჯაროდ უარყო ხმები კომპანიის შესაძლო პრივატიზაციის თაობაზე. პრივატიზაცია კი მშვენიერი გამოსავალი იქნებოდა ქვეყნის ბიუჯეტისათვის, რომელიც გაყიდული წილიდან აღებული თანხით შეივსებოდა, მაგრამ, სამაგიეროდ, კომპანიაში რამდენიმე ათასი კაცი, ალბათ, სამუშაოს დაკარგავდა.

პროფკავშირებმა გაიმარჯვეს. "ფრანს ტელეკომიდან" 2003-2006 წლების პერიოდში 20 ათასი კაცი იქნება დათხოვილი, მაგრამ ესეც მხოლოდ პენსიაზე ადრე გაშვების ხარჯზე მოხდება. საერთოდ, თუკი კომპანიის პრივატიზება არ მოხდა, თანამშრომელთა ნახევარზე მეტის სამუშაოდან დათხოვნა, პრაქტიკულად, შეუძლებელი იქნება, რადგან ისინი საჯარო მოხელეების რანგში გადიან და კანონით არიან დაცულნი. გარდა ამისა, კავშირგაბმულობის გიგანტი ირწმუნება, რომ საუბარი საერთოდ არ არის მისი უმსხვილესი ფილიალების – მობილური ოპერატორის "ორანჯისა" და საინტერნეტო პროვაიდერ "ვანადუს" გაყიდვაზე. ასე რომ, კომპანია აპირებს, პრაქტიკულად, უდანაკარგოდ გამოვიდეს კრიზისიდან: არანაირი ქონების გაყიდვა, არანაირი თანამშრომელთა შემცირება; ჯერჯერობით, არანაირი პრივატიზაციაც კი.

ძალოვანთა უსუსურობის შედეგი - დაღუპული შარიფოვი და ხუმრობის ხასიათზე დამდგარი შოუ

გასული კვირა სამართლებრივი თვალსაზრისით კვლავ დატვირთული იყო. გახმაურებული გატაცებების - "სლავნეფტის" ვიცე-პრეზიდენტის დედისა და "ლუკოილის" ვიცე-პრეზიდენტის მამის მძევლად აყვანის გამო ატეხილმა აჟიოტაჟმა კულმინაციას სწორედ გასულ კვირას მიაღწია.

ინგა ალავიძე

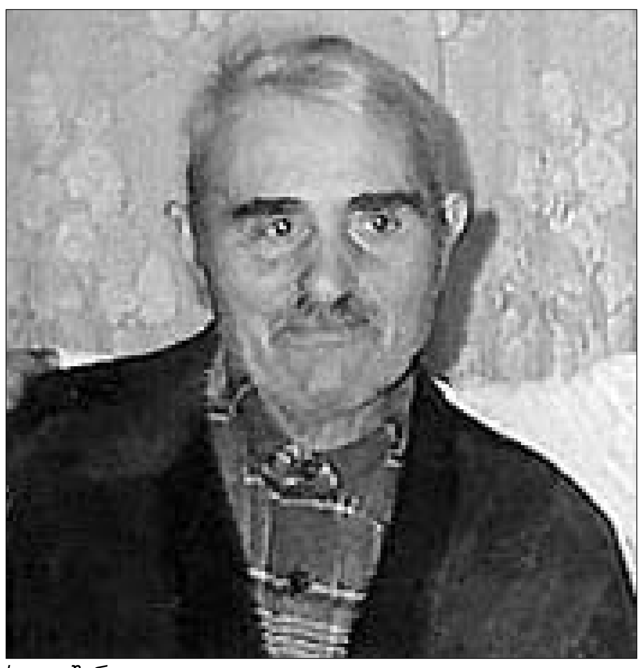

სადი შარიფოვი

პიტერ შოუ

დედის საძებნელად ტყვარჩელში ჩასულმა ჯუმბერ ტყებუჩავამ, მართალია, გატაცებული მშობლის კვალს ვერ მიაგნო, მაგრამ ის მაინც შეიტყო, რომ მძევლად აყვანილი დედის ჯანმრთელობას საფრთხე არ ემუქრება - ტყებუჩავების ოჯახმა გამტაცებელთა ბარათი მიიღეს. ელენე ტყებუჩავას გატაცების თაობაზე თავიდანვე გავრცელებული ვერსია, რომ "სლავნეფტის" ვიცე-პრეზიდენტის დედის გატაცება ორგანიზებულმა დანაშაულებრივმა დაჯგუფებამ დაგეგმა, რომლის შემადგენლობაშიც ქართველი კრიმინალებიც არიან, კვლავ ძალაშია. ქართველი და აფხაზი ძალოვანები, რომელთაც ჯუმბერ ტყებუჩავა ფულად ჯილდოს დაჰპირდა, ელენე ტყებუჩავას ადგილსამყოფელის ძებნას ერთად აგრძელებენ. გავრცელებული ინფორმაციით, ტყვე ზუგდიდის რაიონში უნდა იყოს გადამალული.

სამწუხაროდ, ტრაგიკულად დასრულდა "ლუკოილის" ვიცე-პრეზიდენტის მამის გატაცება. ძალოვანებმა დადებული პირობა, რომ მძევალს დაიხსნიდნენ, ვერ შეასრულეს. გატაცებულის ძებნის ერთი კვირის თავზე კანონდამცველებმა 77 წლის სადი შარიფოვის ცხედარს ბოლნისი-დმანისის გზაზე, ხევში მიაგნეს. ექსპერტთა დასკვნით, სადი შარიფოვი გულის სტენოკარდიული შეტევის შედეგად გარდაიცვალა. სამაგიეროდ, შსს-მ ოპერატიულად მომდევნო დღეებში იმოქმედა - გამტაცებელთა დაკავებას ფართომასშტაბიანი სპეცოპერაციები მიუძღვნა. მამის დაკრძალვაზე ბოლნისში ჩამოსულ ვაგიტ შარიფოვს პოლიცია დაკავებული ეჭვმიტანილებით დაუხვდა. **"სადი შარიფოვის გატაცების საქმე გახსნილია,"** – ასეთი მოკლე მესიჯი მიაწოდა შს მინისტრმა საზოგადოებას. თუმცა, რატომღაც გამტაცებელთა ვინაობა არ გაამხილა. **"ჯერჯერობით, შარიფოვის გატაცებასთან დაკავშირებით არაფრის თქმა არ შეგვიძლია. რამდენიმე პირის დაკავების ოპერაცია ჩატარდა როგორც თბილისში, ასევე ბოლნისში და სხვაგანაც. არიან დაკავებული პირები, რომლებიც სხვა დანაშაულში იმხილებიან და არა შარიფოვის გატაცებასა და მკვლელობაში. თუმცა, არ არის გამორიცხული, რომ დაკავებულთაგან რომელიმე ჯგუფს შარიფოვის გატაცების ბრალდება წარედგინოს,"** – ძალოვანი უწყების პირველ პირთა მიერ გაკეთებული მსგავსი შინაარსის განცხადებები გაჩენილ ეჭვებს კიდევ უფრო ამძაფრებს და გაფიქრებინებს, რომ შსს-ს მიერ ჩატარებული რაუნდი მუშაობის იმიტაცია უფრო იყო, ვიდრე ნამდვილი დამნაშავის დასაკავებლად ჩატარებული რეალური ოპერაცია. მით უმეტეს, რომ შსს-მ და გენერალურმა პროკურატურამ დამკვიდრებული ტრადიცია ამჯერად დაარღვია – ჟურნალისტებისთვის უცხო არ არის გვიან ღამით სამართალდამცველი ჩინოსნების მიერ ჩატარებული პრესკონფერენციები, სადაც საქმის გახსნით გაამაყებული ძალოვანები მასმედიას ინფორმაციებს ოპერატიულად აწვდიან. ისეთ შემთხვევაშიც, როცა დანაშაულის ჩამდენი დაკავებული არ არის, მათი ვინაობის გამხელა კანონდამცველებისთვის დიდ პრობლემას არ წარმოადგენს.

ამ ფონზე და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებითაც, ცოტა არ იყოს, გაუგებარია მინისტრის უარგუმენტო არგუმენტი - უდანაშაულობის პრეზუმფციიდან გამომდინარე, ეჭვმიტანილთა ვინაობას ვერ დავასახელებო: **"ვიდრე სასამართლო არ დაადასტურებს მათ ბრალეულობას, მანამდე დაკავებულთა ვინაობას ვერ დავასახელებთ... ორმა უკვე აღიარა ჩადენილი დანაშაული..."** გამტაცებელთა დასაჭერად თბილისსა და ბოლნისში პოლიციური რაუნდების ჩამტარებელი უწყების – შსს-ს თავკაცის ასეთი ბუნდოვანი განცხადებები მისი სტრუქტურის უსუსურობაზე და კიდევ იმაზე მეტყველებს, რომ ძალოვანებს შარიფოვის საქმეში მყარი პოზიცია არ გააჩნიათ. ანუ, გარდა აღიარებისა, მათ ვერ შეძლეს დაკავებულთა ბრალეულობის დამამტკიცებელი არგუმენტების მოპოვება. გამოდის, რომ პოლიცია კვლავ ვიშინსკისეული საბჭოური პრინციპებით მოქმედებს, და რომ ზოგიერთმა კანონდამცველმა საქმის გახსნის ცივილური მეთოდები ჯერ კიდევ ვერ აითვისა. გასული კვირის ეს შემთხვევა იმაზე მიუთითებს, რომ ძალოვან სტრუქტურებში პროფესიონალიზმის დეფიციტია.

ქართველ ძალოვანთა უსუსურობაზე საუბარი პიტერ შოუს მაგალითითაც ადვილად შეიძლება. მძევალყოფილი შოუს დასაკითხად ინგლისში ჩასულმა კახეთის უშიშროების სამსახურის უფროსმა პაატა ბატიაშვილმა და შსს-ს სამძებრო სამმართველოს უფროსის მოადგილემ ზაზა ფერაძემ ლონდონში ერთკვირიანი "დიდი გასეირნება" მოაწყვეს. სამშობლოში ხუმრობის ხასიათზე დამდგარმა პიტერ შოუმ ქართველ სამართალდამცველებს ახალი იუმორინა შესთავაზა. გატაცების ორგანიზატორობა მისი საეჭვო საქმიანობის მოწინააღმდეგეებს – სოფლის მეურნეობის მინისტრსა და "უშბას" პრეზიდენტს დააბრალა და საქართველოში მისი 6-წლიანი საქმოსნობის, ჩატარებული ფინანსური მაქინაციების თაობაზე დასმულ კითხვებს პასუხი არ გასცა. სად გაქრა ევროკავშირის მიერ საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარებისთვის გამოყოფილი მილიონიანი დახმარებები? ანუ, რა სარგებელი ნახეს ევროკავშირის ყოფილმა ექსპერტმა, "აგრობიზნესბანკის" ინგლისელმა დირექტორმა და მისმა ქართველმა პარტნიორებმა ჩატარებული ფინანსური ოპერაციებით, ამას ვერასოდეს შევიტყობთ. ეს ხელს არ აძლევს თავად პიტერ შოუს და არ სურთ შოუს უკან მდგარ ძალებს. **"სხვათა შორის, მე თავიდანვე ვთქვი, რომ ამ კაცს საქართველოში პრობლემები აქვს-მეთქი, დავაპირეთ კიდეც მისი ფინანსური საქმიანობის შემოწმება და გაგვაჩერეს..."** – ამბობს უშიშროების მინისტრი ვალერი ხაბურძანია.

ერთი სიტყვით, პიტერ შოუს საქმეს, ალბათ, წერტილი დაესვა.

მკვლელობით დასრულებული ოჯახური დრამები

თამარ კაციტაძე

"ბოლო პერიოდში გახშირდა ოჯახის წევრებს შორის განსაკუთრებული სისასტიკით ჩადენილი მკვლელობები. მიმდინარე წელს კრწანისი-მთაწმინდის რაიონში განზრახ მკვლელობის სულ რვა ფაქტია დაფიქსირებული და აქედან უმრავლესობა, სწორედ ოჯახურ დრამაზე მოდის," –აღნიშნა ჩვენთან საუბარში კრწანისი-მთაწმინდის რაიონის პროკურორმა თენგიზ მარჯანიშვილმა.

რამდენიმე დღის წინ კრწანისი-მთაწმინდის რაიონის პროკურატურამ დაასრულა მამის მკვლელის - ალბერტ სუკესიანის საქმის გამოძიება და იგი შემდგომი განხილვისათვის უზენაეს სასამართლოში გადაიგზავნა.

როგორც გამოძიებით დადგინდა, მამა-შვილი შოთა და ალბერტ სუკესიანები სისტემატურად სვამდნენ ალკოჰოლურ სასმელს.

"სუკესიანებს, ფინანსური მდგომარეობიდან გამომდინარე, სასმელის ყიდვის საშუალება, ფაქტობრივად, არ ჰქონდათ. ამიტომ შოთა სუკესიანი მამა დავითის ეკლესიასთან მათხოვრობდა და საღამოს სასმელს ყიდულობდა, რისთვისაც შვილი მუდმივად ეჩხუბებოდა – ნუ მარცხვენ, ნუ მათხოვრობო," – გვიამბობს თენგიზ მარჯანიშვილი.

22 ოქტომბერსაც ნასვამ მამა-შვილს შორის ჩხუბი სწორედ მათხოვრობის ნიადაგზე დაწყებულა. ოჯახური დრამებით შეწუხებული ოჯახის დიასახლისი ჩხუბს გარიდებია და მეზობელთან გასულა. სახლში რომ დაბრუნდა, მოკლული მეუღლე სისხლის გუბეში ეგდო, შვილს კი მეორე ოთახში მშვიდად ეძინა. მომხდარის შესახებ სამართალდამცველებს სწორედ დედამ შეატყობინა.

ალბერტ სუკესიანი საკუთარ საწოლშივე დააპატიმრეს. გამოუფხიზლებელმა მამის მკვლელმა აღიარა, რომ მშობელს ჩხუბის დროს ხის ყუთს ურტყამდა. ექსპერტიზის დასკვნით, შოთა სუკესიანი სწირედ ხის ნაჭრის დარტყმით მიყენებული ჭრილობების შედეგად გარდაიცვალა. გვამზე დაფიქსირებულია სულ 44 ჭრილობა.

კიდევ უფრო დიდი სისასტიკით მოკლა ნუგზარ ფიფიამ 27 წლის შვილი ლევან ფიფია.

წალენჯიხიდან ჩამოსული მამა-შვილი თბილისში მთაწმინდის ქუჩაზე მშენებლობაზე მუშაობდა. ლევან ფიფია დასთან სვანეთის უბანში ცხოვრობდა, ნუგზარ ფიფია კი, თურმე, ღამეს იქვე მშენებარე სახლში ათენებდა.

როგროც დაკითხული მოწმეები აცხადებენ, რამდენიმე თვის წინ მამა-შვილს შორის ურთიერთობა დაძაბულა. ლევან ფიფია მშობელს ეუბნებოდა – დაქორწინება მინდა, წალენჯიხაში სახლი გავყიდოთ და თბილისში ვიყიდოთო. მამა სასტიკი წინააღმდეგი ყოფილა.

ბინის ყიდვა-გაყიდვის გამო 22 ოქტომბერს შვილს მამა სასტიკად უცემია, მაგრამ მაშინ ფიფიები სხვა მუშებმა გააშველეს. 7 ნოემბერს ლევან ფიფიას ნასვამ მამასთან ჩხუბი კვლავ მოსვლია. **"ვფიქრობდი, რა საშინელი შვილი გავზარდე, რომ სისტემატურად მცემს-მეთქი და გადავწყვიტე, შური მეძია. საღამოს, როდესაც ლევანი საჭმელს ჭამდა, მივეპარე და რკინის "არმატურა" ოთხჯერ თავში ჩავარტყი. მერე, ხალხს რომ არ ენახა, სახლის სარდაფში ჩავათრიე. ზევით რომ ამოვედი, ხროტინი შემომესმა. ჩავედი და ვნახე, რომ ლევანი ცოცხალი იყო. ავიღე ქვა და ორჯერ კიდევ ჩავარტყი. ცოტა ხანი დაველოდე, დავრწმუნდი, რომ მკვდარი იყო და ამოვედი,"** – აღიარა დაპატიმრებულმა ნუგზარ ფიფიამ, რომელიც რამდენიმე დღე იმ შენობაში ცხოვრობდა, რომლის სარდაფშიც მკვდარი შვილი ჰყავდა გადამალული.

შვილის გაუჩინარების შესახებ მამა ხან რა და ხან რა მიზეზს იგონებდა. ათი აღდის შემდეგ კი ნასვამმა შვილის მკვლელობის შესახებ მეგობარს - რომანეზ ქომეთიანს გადაუშალა გული. ამ უკანასკნელმა კი ლევან ფიფიას მკვლელობის შესახებ პოლიციას აცნობა.

როგორც თენგიზ მარჯანიშვილმა გვითხრა, ფიფიას მკვლელობის საქმის გამოძიებაც უახლოეს დღეებში დასრულდება და სასამართლოში გადაიგზავნება.

პატიმართა ცემის ფაქტები საქართველოში კიდევ დიდხანს იარსებებს

პირველი გვერდიდან

"წინა წლებთან შედარებით, მას შემდეგ რაც სასჯელაღსრულების დაწესებულება იუსტიციის სისტემის დაქვემდებარებაშია, წინასწარი დაკავების ადგილებში პატიმართა სამედიცინო შემოწმება და მისი აღრიცხვა ხდება. აქედან გამომდინარე, უკვე შეიძლება დაახლოებითი წარმოდგენა ვიქონიოთ იმაზე, თუ რა ხდება პოლიციის განყოფილებებში. ოთხ თვეში საპყრობილეების ექიმებმა ასზე მეტ პატიმარს დაუფიქსირეს ფიზიკური ძალადობის ნიშნები. ეს კი ძალიან დიდი მაჩვენებელია და კატასტროფის ტოლფასია," – ასეთ დასკვნას აკეთებს ადამიანთა ულებების დამცველი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი.

ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის ინიციატივით, წლის შედეგების მიხედვით, შეჯამდა დროებითი დაკავების იზოლატორიდან საპყრობილეში გადაყვანილ მსჯავრდებულთა სამედიცინო შემოწმების მასალები. როგორც გაირკვა, 2002 წლის ცხრა თვეში სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში სხვადასხვა დაზიანებით შეყვანილია 294 პატიმარი. აქედან ყველაზე დიდი რაოდენობა – 119 პატიმარი გადაყვანილია თბილისის პოლიციებიდან.

სისხლნაჟღენთები თვალბუდის არეში, სხეულის სხვადასხვა ნაწილებში მრავლობითი ესკორაციები, დახეთქილი ჭრილობები, დაჟეჟილობა, მოლურჯო, მოყვითალო ფერის მრავლობითი სასხლნაჟღენთები, მოტეხილობა ზურგის, ლავიწის და ნეკნების არეში – ეს ის დაზიანებებია, რომლებიც დაკავებულებს აღენიშნებათ.

თუმცა, ჩატარებული ანალიზის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, საპყრობილეში მოხვედრილ პატიმართა უმრავლესობა დაზიანებების მიღების მიზეზად დაკავებამდე მომხდარ ჩხუბს, ავტო-საგზაო შემთხვევას და თვითდაზიანებასაც კი ასახელებს. რატომ ჰგავს ყველა პატიმრის ჩვენება ერთმანეთს და რატომ ვერ ბედავენ ისინი რეალური მიზეზის დასახელებას, ალბათ, ჩვეულებრივი მოქალაქეებისთვის ადვილი მისახვედრია, მაგრამ დაკავებულთა ამგვარი განმარტება სარწმუნოდ რომ მიაჩნიათ იმ პირებს, ვინც რეაგირებას უნდა ახდენდნენ პოლიციელთა უკანონობაზე, მოყვანილი მაგალითებიდანაც ნათლად ჩანს.

თბილისის №5 საპყრობილეში გარდაბნის პოლიციიდან შეიყვანეს ქურდობასა და ყაჩაღობაში ბრალდებული ზვიად შარუმაშილი, რომელსაც სამედიცინო შემოწმებისას აღმოაჩნდა სისხლჩაქცევები ორივე თვალბუდის არეში და ექსკორაციები სახესა და ორივე წვივის არეში. განსასჯელის განმარტებით, აღნიშნული დაზიანება მან ავტო- ავარიის დროს მიიღო.

ქუთაისისვე დროებითი დაკავების იზოლატორიდან ქუთაისის №2 საპყრობილეში გადაყვანილ ბესიკ ცერცვაძეს ექიმებმა შემდეგი დაზიანებები დაუფიქსირეს - " მარჯვენა წინა მხარზე მრავლობითი ნაკაწრი ჭრილობა. მარცხენა კანზე კანის მთლიანობის დარღვევა. ბრალდებული უჩივის მერვე და მეცხრა ნეკნის ტკივილს". მიუხედავად საკმაოდ საეჭვო დაზიანებებისა, პატიმრის განცხადებით, აღნიშნული დაზიანებები თვითონ მიაყენა საკუთარ თავს.

პატიმარ მარლიას განმარტებით, მან დაკავებამდე მიიღო შემდეგი დაზიანებები: თავზე ნაბეგვი ჭრილობა, დაჟეჟილობები მარჯვენა ბეჭის და მარცხენა მხარის არეში, მარცხენა მაჯის არეში ჭრილობა, მარჯვენა წვივზე მრავლობითი ექსკორაციები.

საინტერესოა თამაზ უგრეხელიძის და მევლუდ მახნიაშვილის შემთხვევა. ორივე პატიმარს, რომლებიც თბილისის შს მთავარი სამმართველოს წარმომადგენლებმა ერთი და იგივე დანაშაულისთვის ერთსა და იმავე დროს დააკავეს, აღენიშნებოდა ზურგის არეში მოლურჯო-მოწითალო მასიური სისხლნაჟღენთები. თუმცა, ორივე პატიმარი ირწმუნება, რომ ეს ერთნაირი დაზიანებები დაკავებამდე მიიღეს.

ერთი სიტყვით, ამგვარი ფაქტები სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში პატიმართა სამედიცინო შემოწმების ჟურნალში მრავლად მოიპოვება. "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" მტკიცებით, აღნიშნული პატიმრების საქმეების გადამოწმებით თავი არავის შეუწუხებია და, აქედან გამომდინარე, დამნაშავეებიც არავის გამოუვლენია. დაუსჯელი სამართალდამცველები კი მომავალშიც ანალოგიური გზით აგრძელებენ მუშაობას. ეს იმითაც მტკიცდება, რომ სასჯელაღსრულებით დაწესებულებებში დაზიანებებით შესულ პატიმართა რაოდენობა ნამდვილად არ კლებულობს და, ალბათ, კიდევ დიდხანს არ დაიკლებს.

საფრანგეთის პრეზიდენტს პატიმრობა ემუქრება

ფრანგმა სამართალდამცველებმა ქვეყნის პრეზიდენტის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრეს. ჟაკ შირაკი ეჭვმიტანილია უკანონო გარიგებების მოწყობაში, რომელიც დაკავშირებულია რესპუბლიკური პარტიის, რომლის მეშვეობითაც იგი ხელისუფლებაში მივიდა, დაფინანსებასთან.

კანონდამცველთა ხელთ არსებული კომპრომატები შირაკის 1976-1995 წლების საქმიანობას ეხება - პერიოდს, როცა იგი პარიზის მერი და რესპუბლიკური პარტიის თავკაცი გახლდათ. საქმის გამოძიებას აწარმოებს მოსამართლე ალან ფილიბე, თუმცა, დაწყებული გამოძიება საქმეში ჟაკ შირაკის გვარის გამოჩენამ გააჭიანურა. საქმე ისაა, რომ ჟაკ შირაკს საპრეზიდენტო იმუნიტეტი იცავს და ამიტომაც მისი სასამართლოში გამოძახება ვერ ხერხდება. საფრანგეთის სახელმწიფო კომისიის დასკვნით, კანონდამცველები საფრანგეთის კონსტიტუციის შესაბამისად მოქმედებენ და საქმეს მსვლელობა მას შემდეგ მიეცემა, როცა შირაკს საპრეზიდენტო ვადა ამოეწურება.

თუ ჟაკ შირაკს ბრალდებას დაუმტკიცებენ, მას 5 წლით პატიმრობა და 75 ათასი დოლარის ჯარიმის გადახდა ელის. თუმცა, საფრანგეთის ახლანდელ პრეზიდენტს განაჩენს მას შემდეგ გამოუტანენ, როცა შირაკს იმუნიტეტი აღარ დაიცავს.

თავად ჟაკ შირაკი ბრალდებას კატეგორიულად უარყოფს. პრეზიდენტმა უარი განუცხადა ჟურნალისტებს კომენტარის გაკეთებაზე და არც გამომძიებელთან შეხვედრას დათანხმდა, რადგან მისი დაკითხვის მცდელობა არაკონსტიტუციურად მიიჩნია.

აშშ-ს სპეცსამსახურებმა 100-ზე მეტი ტერაქტი ჩაშალეს

11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ ამერიკის სპეცსამსახურებმა 100-ზე მეტი ტერორისტული აქტი ჩაშალეს, როგორც აშშ-ში ასევე, სხვა ქვეყნებშიც. აშშ-ს ფედერალური საგამოძიებო ბიუროს დირექტორის რობერტ მიულერის განცხადებით, მიუხედავად ამერიკის სპეცსამსახურების აქტიური მუშაობისა, ტერორისტთა უმრავლესობის დაპატიმრება, ჯერჯერობით, მაინც ვერ მოხერხდა. "გვჯერა, რომ ბრძოლა ტერორიზმის წინააღმდეგ ჩვენი გამარჯვებით დასრულდება, თუმცა, ეს ბრძოლა ჭიანურდება, რადგან "ალ ქაიდას" ჯერ კიდევ გააჩნია პოტენციალი, წინააღმდეგობა გაგვიწიოს. მეტიც, მას შეუძლია ჩვენს წინააღმდეგ სერიოზული დარტყმები განახორციელოს," – განაცხადა რობერტ მიულერმა.

თეთრმა სახლმა ცსს-ს საშიშ დამნაშავეთა ლიკვიდაციის ნება მისცა

აშშ-ს ხელისუფლებამ ცსს-ს სპეცსამსახურების მერ შედგენილ შავ სიაში შეყვანილი ტერორისტული დაჯგუფების ლიდერების ლიკვიდაციის უფლება მისცა. ლიკვიდაცია ნებადართულია, თუ დამნაშავის დაკავება მოსახლეობის უსაფრთხოების დაცვით ვერ ხერხდება. პრეზიდენტ ბუშის ბრძანება ტერორისტთა ლიკვიდაციის შესახებ ვრცელდება მხოლოდ "ალ ქაიდას" წევრებზე. გავრცელებული ინფორმაციებით, სპეცსამსახურების საიდუმლო სიაში 25 საშიშ ტერორისტზეა საუბარი. პრეზიდენტმა ბუშმა ცსს-ს უკვე გაუგზავნა ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, ცსს-ს უფლება ეძლევა, ტერორისტი მოკლას ზემდგომი ინსტანციის ნებართვის გარეშე.

აშშ-ს პრეზიდენტის ახალ ბრძანებას კომენტარს არ უკეთებს არც თეთრი სახლის პრეს-სამსახურის ხელმძღვანელი და არც ცსს-ს წარმომადგენლები.

მექრთამეობისთვის სასიკვდილო განაჩენი გამოიტანეს

ჩინეთში, უძველეს ჩინურ სპეციალურ ეკონომიკურ ზონაში – შენჩჟენში, რომელიც ჩინეთის რეფორმების სარკის სახელითაა ცნობილი, სერიოზული კორუფციული სკანდალი ატყდა. შენჩჟენის სასამართლომ სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანა ერთ-ერთი უმსხვილესი სამშენებლო კორპორაციის ყოფილ ხელმძღვანელს ლი უიგოს. სასამართლოს ბრალდებით, მსჯავრდებულმა სამშენებლო ობიექტების განაწილებისას, ქრთამის სახით 285 ათასი დოლარი აიღო. სასამართლომ მექრთამეობისთვის მკაცრი განაჩენი გამოუტანა მეორე განსასჯელსაც. შენჩჟენის საბაჟოს ყოფილ უფროსს მილიონი დოლარის ქრთამის აღებისთვის სამუდამო პატიმრობა მიესაჯა. საბაჟოს უფროსის მიერ აღებული ქრთამის რაოდენობა მან სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიტანა, რითიც იგი სასიკვდილო განაჩენს გადაურჩა. საბაჟოს უფროსთან ერთად გაასამართლეს მისი ორი ქალიშვილიც, რომლებსაც ბრალი სიგარეტისა და მანქანების კონტრაბანდაში დასდეს.

ჩინეთში კორუფციის წინააღმდეგ უმკაცრესი ზომების გამოყენებით იბრძვიან. ხელისუფლების განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა სპეციალურ ეკონომიკურ ზონაში ჩადენილ კორუფციულ დანაშაულებებს.

მოკლედ

თბილისი. დღეს უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილე ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხებში რუსუდან ბერიძე და სახალხო დამცველი ნანა დევდარიანი ქალთა სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში მოშიმშილე 40-მდე მსჯავრდებულს შეხვდებიან. ადამიანის უფლებათა დამცველების მიზანია, მოშიმშილე ქალებს, გარკვეული დაპირებების სანაცვლოდ, შიმშილობა შეაწყვეტინონ. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ დილით, ხონის მე-9 კოლონიაში 54 წლის მსჯავრდებული სოსო ცინცაძე გარდაიცვალა. ყოფილი პოლიციელი სოსო ცინცაძე სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანების ბრალდებით იყო გასამართლებული და 3 წლით პატიმრობა ჰქონდა მისჯილი. კოლონიიდან მიღებული ცნობით, ცინცაძის ცხედარი საწოლში იპოვეს. ექსპერტის დასკვნით, ცინცაძე გულსისხლძარღვთა მწვავე უკმარისობით გარდაიცვალა. ცინცაძის გარდაცვალების ფაქტზე შემოწმებას პროკურატურა ატარებს. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

გორი. სამსახურიდან დაითხოვეს შიდა ქართლის სამხარეო პოლიციის სამმართველოს უფროსი ნოდარ დალაქიშვილი, რეგიონის ადმინისტრაციული და კრიმინალური პოლიციის უფროსები რამაზ ლობჟანიძე და ბესო გიორგაშვილი, კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის რეგიონალური განყოფილების უფროსი დიმიტრი დავითაშვილი, შს გორის სამმართველოს უფროსი დავით ბუხრაძე და მისი მოადგილეები. შს მინისტრის ამგვარი გადაწყვეტილება გორის პოლიციის ხსენებულ თანამშრომლებს შორის მომხდარ შეიარაღებულ დაპირისპირებას მოჰყვა. ვინ დაიკავებს გათავისუფლებულ თანამდებობებს, ჯერჯერობით უცნობია. **"ინტერ-პრესი".**

■ ■ ■

თბილისი. პარლამენტის ფრაქცია "ახალი აფხაზეთი-ქრისტიან-დემოკრატის" წევრი ანზორ წოწონავა დეპუტატებს მეომარ პატიმართა შეწყალების საკითხის შემსწავლელი კომისიის ჩამოყალიბების ინიციატივით მიმართავს. წოწონავას განცხადებით, პარლამენტი მეომარ პატიმართა ბედით აქტიურად უნდა დაინტერესდეს და სპეციალური კომისია ჩამოაყალიბოს, რომელიც მათი შეწყალების საკითხს ყოველგვარი მიკერძოების გარეშე შეისწავლის. **"ინტერ-პრესი".**

■ ■ ■

თბილისი. ლეიბორისტული პარტიის სარჩელის საფუძველზე დღეს საკონსტიტუციო სასამართლოში სემეკის თავმჯდომარე ელიზბარ ერისთავი დაიკითხება. ლეიბორისტებმა "AES თელასის" მიმართ თბილისის ელექტროგამანაწილებელი ქსელის არაკონსტიტუციურად პრივატიზაციისა და ელექტროენერგიაზე ტარიფის არაკანონიერად გაზრდასთან დაკავშირებით საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელი შეიტანეს. **კავკას-პრესი.**

■ ■ ■

თბილისი. ჟურნალების „დაიმონე მამაკაცი" და „ძინ-ძინ"-ის ხუთი სხვადასხვა ნომრის ექსპერტიზით დადგინდა, რომ ისინი პორნოგრაფიულია, - განაცხადა იუსტიციის სამინისტროს ექსპერტიზისა და სპეციალურ გამოკვლევათა ცენტრის ხელმძღვანელმა მაია ნიკოლეიშვილმა. სისხლის სამართლის კოდექსის 255-ე მუხლი პორნოგრაფიული ნაწარმოების უკანონოდ დამზადებისა და გასაღებისათვის ორ წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. სავარაუდოდ, პორნოგრაფიული ჟურნალების გამომცემლების მიმართ სისხლის სამართლის საქმე აღიძვრება. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. სახლხო დამცველი ჰაუპტვახტის გაუქმებას ითხოვს. ნანა დედარიანის განცხადებით, მსგავსი დაწესებულების არსებობა კონსტიტუციის დარღვევაა. მისი თქმით, სარჩელი უკე შეტანილია საკონსტიტუციო სასამართლოში. სახალხო დამცველი აპირებს, დიდი ყურადღება დაუთმოს სამხედროების პრობლემებს, რომელთა უფლებები ხშირად ირღვევა. **კავკას-პრესი.**

■ ■ ■

თბილისი. სადი შარიფოვი, გატაცებიდან ერთი საათის შემდეგ, გულის შეტევით გარდაიცვალა და, შესაბამისად, არანაირი მოთხოვნა გამოსასყიდის თაობაზე ბოროტმოქმედების მხრიდან არ წამოსულა. ქვემო ქართლის სამხარეო პოლიციის უფროსის ალეკო ბუკიას განცხადებით, ამგვარი შინაარსის აღიარება გააკეთეს შარიფოვის გატაცების ბრალდებით დაკავებულმა ორმა ბოროტმოქმედმა. დაკავებულია 3 პირი, აფხაზეთიდან დევნილები. ბუკიას განცხადებით, პოლიცია ეძებს ჯგუფის კიდევ ორ წევრს. **კავკას-პრესი.**

■ ■ ■

თბილისი. გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის უფროსის აკაკი ბუდაღაშვილის თქმით, სადი შარიფოვის გატაცებაში ბრალდებულის - გიგი გურჩიანის თავისუფლების აღკვეთის საკითხს თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო ხვალ განიხილავს. **მედია-ნიუსი.**

მედიაცია, როგორც კონფლიქტის მოგვარების ერთ-ერთი გზა

14 დეკემბერს ახალგაზრდა მეცნიერთა კლუბში, ტრადიციულ შაბათობაზე, ჩატარდა დისკუსია თემაზე "მედიაცია - კონფლიქტის მართვის ალტერნატიული მეთოდი". მომხსენებელი იყო ცენტრ "ჰარმონიზირება-საქართველოს" ხელმძღვანელი, სოციალური ფსიქოლოგიის სპეციალისტი სოფიკო შუბლაძე.

ლელა მარგიანი

ცნობილია, რომ საზოგადოებაში მიმდინარე ცვლილებებს, პოზიტიურსაც და ნეგატიურსაც, თან ახლავს კონფლიქტები. მათ სამართავად ახალი მეთოდებია საჭირო. მედიაცია კონფლიქტის მოგვარების ტრადიციული სისტემის ისეთი ალტერნატივაა, რომელიც პრობლემასაც აგვარებს და მხარეებს შორის ურთიერთობის გაუმჯობესებასაც გულისხმობს. მედიაცია ნიშნავს შუამავლობას. იგი, დიდი ხანია, გამოიყენება მსოფლიოში და მისი პოპულარობა დღითიდღე იზრდება.

სოფიკო შუბლაძემ შეხვედრაზე აღნიშნა, რომ მედიაცია სასამართლო პროცესის ალტერნატივაა და გამოჰყო ხუთი განმასხვავებელი ნიშანი: 1. მედიაცია არ განიხილავს კონფლიქტში ჩართულ მხარეებს, როგორც "მართალს" და "მტყუანს", არამედ ცდილობს, დაეხმაროს მათ საერთო ინტერესების პოვნაში. სასამართლოში კი ერთი მხარე "გამარჯვებულია" და მეორე -"დამარცხებული". 2. მედიაცია კონფიდენციალურია, სასამართლო – საჯარო. 3. მედიაციის დროს მხარეებს სრული თავისუფლება ენიჭებათ, სასამართლო კი მიმდინარეობს მკაცრად განსაზღვრული პროცედურების მიხედვით. 4. მედიაციის დროს სადავო საკითხი მოგვარდება, უმეტესად, 2-4 შეხვედრაში, სასამართლოში საქმის შესწავლას, განხილვას, გასაჩივრებას კი დიდი დრო სჭირდება. 5. მედიაციის დროს მნიშვნელოვანია მხარეთა ურთიერთობის შენარჩუნება, სასამართლოში კი ადამიანები დიდ დროს და ენერგიას ხარჯავენ მეორე მხარის დასამარცხებლად, რაც გამორიცხავს მათ შორის შემდგომ ურთიერთობას.

"ყველა სახის კონფლიქტი ექვემდებარება მედიაციას, თუ მხარეები მზად არიან მოლაპარაკებისთვის და სურთ, იპოვონ შეთანხმება. მედიაცია ეფექტიანია მეზობლებთან, ოჯახთან, თემთან, გარემოს დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, კომერციული და ორგანიზაციული კონფლიქტების დროს", - აღნიშნა სოფიკო შუბლაძემ.

ამჟამად მედიაცია აყვავების ხანაშია არგენტინაში - ბევრი იურისტი გახდა მედიატორი. პოლონეთში, ჩეხეთში, უნგრეთში მედიაციის საშუალებით გვარდება ოჯახური კონფლიქტები. აშშ-ში მედიაცია ყველაზე კარგად მუშაობს კერძო სტრუქტურებში - 1992 წელს მედიაციის გამოყენების შედეგად 142-მა უმსხვილესმა კომპანიამ 100 მილიარდი დოლარი დაზოგა. რაც შეეხება საერთაშორისო კონფლიქტებს, ჯერჯერობით, ამ გზით მოგვარებულია მხოლოდ ეგვიპტე-ისრაელის კონფლიქტი.

სოფიკო შუბლაძე შეეხო ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის საკითხსაც: "როდესაც აფხაზეთში არასამთავრობო სექტორმა ჩაატარა გამოკითხვა "მტრის ხატის" შესახებ, ქართველები აღმოჩნდნენ პირველ ადგილზე, ქართველებისთვის კი აფხაზები არ იყვნენ მტრები. მტერი იყო რუსეთი, ვინც, მათი აზრით, დაკარგვინა აფხაზეთი. შესაბამისად, ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოლაპარაკების დროს ხდება გარკვეული "აცდენა". ეს ფაქტორი აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს იმ ხალხმა, ვინც მოლაპარაკებებს აწარმოებს."

ინფორმაცია

მარტვილში პედაგოგები "გაყინულ" ხელფასებს ითხოვენ

მარტვილის რაიონის პედაგოგებმა ამ სასწავლო წელს მესამედ გამართეს საპროტესტო აქცია. ისინი მოითხოვდნენ 10 თვის "გაყინული" ხელფასების გაცემას, რაც 587 ათას ლარს შეადგენს. როგორც ამავე რაიონის განათლების პროფკავშირის თავმჯდომარემ ვივინა ძიძიგურმა განაცხადა, შესაძლოა ადგილობრივი განათლების განყოფილების თანამშრომლებთან შეთანხმებით მიღებული წერილობითი მიმართვა ფინანსთა სამინისტროსა და სახელმწიფო მინისტრს გაუგზავნონ. თუ პედაგოგთა მოთხოვნებს არ გაითვალისწინებენ, ისინი "საზოგადოებისთვის მიუღებელ საპროტესტო აქციებს გამართავენ". მიმდინარე სასწავლო წლის ხელფასების დარიგებაც გაჭიანურებულია, რასაც ხელი შეუწყო ათიოდე დღის წინათ წალენჯიხაში ბანკის კუთვნილი ავტომანქანიდან ფულის გატაცებამ. **მედია-ნიუსი**

ქუთაისელ მასწავლებლებს მოწაფეთა გათბობა სურთ

მერიის წინ დიდი კოცონი აგიზგიზდება და არ ჩაქრება, სანამ მერი ნუგზარ ფალიანი მოსწავლეთა გათბობაზე ზრუნვას არ დაიწყებს. პროტესტის ეს ფორმა საქართველოს მასწავლებელთა თავისუფალ პროფკავშირ ''სოლიდარობის" ლიდერმა მანანა ღურჭუმელიძემ მას შემდეგ აირჩია, რაც ქუთაისის საკრებულოსთვის წარსადგენ ადგილობრივი ბიუჯეტის პროექტში მერიამ სკოლების გათბობისათვის თანხა არ გაითვალისწინა. ღურჭუმელიძის განცხადებით, მერიის შენობის წინ დანთებულ კოცონთან გასათბობად მასწავლებლები გაკვეთილებიდან სიცივისაგან ხელებგაყინულ მოსწავლეებს მიიყვანენ და შეეცდებიან, ასე მაინც მიიპყრონ ქალაქის მთავრობის ყურადღება. **ინტერ-პრესი**

საქართველოს ენერგოსისტემაში სასწაული მოხდა

ენერგოსისტემაში გუშინ დილის პიკზე 1.200 მეგავატზე მეტი სიმძლავრე იყო. როგორც სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროში განაცხადეს, ენგურჰესზე მუშაობს სამი აგრეგატი, რომელთა სიმძლავრე 410 მეგავატია. „ეი-ი-ეს მტკვრის" მე-9 ენერგობლოკი 200 მეგავატამდე სიმძლავრის ელექტროენერგიას გამოიმუშავებს. რუსეთიდან ელექტროგადამცემი ხაზებით „კავკასიონი" და „სალხინო" შემოდის 270 მგვტ. დედაქალაქს დილის პიკზე 510 მგვტ სიმძლავრე მიეწოდებოდა. სამინისტროში აცხადებენ, რომ დილით თბილისი ელექტროენერგიით მთლიანად იყო უზრუნველყოფილი. აფხაზეთს მიეწოდება 100-120 მგვტ, დანარჩენი კი საქართველოს სხვა რეგიონებს. **მედია-ნიუსი**

გერმანელები საქართველოში ტუბერკულოზს ებრძვიან

თბილისში იმყოფებოდა გერმანელ ექსპერტთა ჯგუფი, რომელმაც საქართველოში ტუბერკულოზის კლინიკების მდგომარეობა და მათი რეაბილიტაციის პერსპექტივები შეისწავლა. წინასწარი დასკვნით, მსოფლიო ბანკის პროექტით მოხდება თბილისის და აბასთუმნის დაწესებულებების რეაბილიტაცია. თბილისში უცხოელმა ექსპერტებმა ყოფილი რკინიგზის ტუბერკულოზის დისპანსერის და ტუბერკულოზის ამჟამინდელი ცენტრის შენობები მოინახულეს. აღდგენითი სამუშაოები ჩატარდება ტუბერკულოზის ცენტრში, სადაც განლაგდება 240 საწოლზე გათვლილი სამი განყოფილება. აბასთუმანში ტუბერკულოზის ყოფილ სანატორიუმ „ზეკარს" აღადგენენ. აქაც გაიხსნება 120-საწოლიანი სამი განყოფილება. რეაბილიტაციის პროგრამის პირველი ეტაპი 2005 წლისთვის დამთავრდება. პერსპექტივაში ვარაუდობენ ტუბერკულოზის შემთხვევათა შემცირებას და მდგომარეობის გაუმჯობესებას, რის შედეგადაც 2015 წლისთვის ტუბერკულოზის ცენტრი პულმონოგიურ კლინიკად გარდაიქმნება და იქ ფილტვების სხვა დაავადებებით მკურნალობა იქნება ორგანიზებული. **მედია-ნიუსი**

ახალი წელი საჩუქრის გარეშე არ დგება

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებამ, საქველმოქმედო ორგანიზაცია "სამარიტელთა ქისამ" და 65 000 ბრიტანელმა მოზარდმა გუშინ 2000 ბავშვს გადასცა საჩუქარი და ახალი წლის მოახლოება აგრძნობინა. დანარჩენი 63 000 პატარაც ამ დღეებში მიიღებს საჩუქრებს. საჩუქრების დარიგება დღისით, დილის მასივში დაიწყო. 1 000-მდე ლტოლვილმა ბავშვმა საჩუქარი სკვერში მიიღო. საღამოს კი ინვალიდ და ოჯახის მზრუნველობას მოკლებულ პატარებს ოპერისა და ბალეტის თეატრი დაუთმეს.

დალი კუპრავა

ყველა ბავშვმა, ვინც გუშინ ოპერისა და ბალეტის თეატრში საგანგებოდ მათთვის გამართულ კონცერტს ესწრებოდა, საახალწლო საჩუქარი მიიღო.

ბრიტანელმა მოზარდებმა ათასნაირი "საჭირო" ნივთი გამოუგზავნეს ქართველ თანატოლებს: ყუთში ტკბილეულიც არის, ფერადი ფანქრებიც, სათამაშოებიც, გოგონებისთვის - თოჯინები, ბიჭებისთვის - მანქანები...

"ყველა პატარა, ვინც დღეს კონცერტს ესწრება, მიიღებს საჩუქარს. სოციალურად დაუცველ და ინვალიდ ბავშვებთან ერთად, აქ, მცირე რაოდენობით, მაგრამ მაინც არიან "ჩვეულებრივი" ბავშვები. რა თქმა უნდა, ისინიც მიიღებენ ბრიტანულ საჩუქარს", - გვითხრა საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების პრეზიდენტმა ნანა ყეინიშვილმა.

ოპერის სცენაზე, პატარა ვარსკვლავებთან ერთად, საბავშვო სახლების აღსაზრდელებიც მღეროდნენ. მეტყველებადაქვეითებულ ბავშვთა სახლის აღსაზრდელებმა შეასრულეს ინგლისური მელოდიები, სენაკელმა ბავშვებმა - მეგრული სიმღერები და "კინტოურიც" დაუარეს.

დარბაზში კი ისხდნენ ჯანმრთელი და უნარდაქვეითებული ბავშვები. რამდენიმე რიგი საკუთარი ეტლებით მოსული ბავშვებით გრძელდებოდა.

10 წლის ლიკას ცერებრული დამბლა აქვს. ის თემქაზე, მეოთხე სამშობიაროსთან არსებულ პანსიონატში, "ნატვრის ხეში" ცხოვრობს. როგორც მისმა თანმხლებმა ქალბატონმა გვითხრა, მდგომარეობა უმჯობესდება, თუმცა, ლიკამ ჩვენთან საუბარი ვერ შეძლო. ნანახზე აუცილებლად ექნებათ რეაქცია და "შინ" რომ დავბრუნდებით, გაგვიზიარებენო, - გვითხრა ლიკასა და მის გვერდით, ასევე ინვალიდის სავარძლებში მსხდარ მეგობრებზე მომვლელმა.

დარბაზში ისხდნენ მშობლების ზრუნვას მოკლებული, დაბეჩავებული ბავშვები. როცა ვეკითხებოდი, რისთვის მოხვედით-მეთქი, ერთმა მითხრა, მინდა, სილამაზე ვნახოო, მეორემ - უნდა ვიცინოო. ერთ-ერთმა თქვა, რომ საჩუქარს ახალ წლამდე არ გახსნიდა, მეორე იქვე აპირებდა ცნობისმოყვარეობის დაკმაყოფილებას.

65 000 ბრიტანელი თანატოლის საჩუქარს ამდენივე ქართველი ბავშვი მიიღებს და მათთვის ახალი წელიც მოვა. ხომ იცით, ბავშვებისთვის ახალი წელი კალენდართან და საცივთან კი არა, ნაძვის ხესთან და, აუცილებლად, საჩუქართან ასოცირდება!

ორსაათიან კონცერტში სამასამდე ბავშვი მონაწილეობდა, რომელთა მოუსვენრობას კულისებში დედები, ბებიები და აღმზრდელები მეურვეობდნენ. პატარებისთვის კარგად ცნობილ საესტრადო ვარსკვლავებს ჯერ კიდევ უცნობი, მაგრამ უკვე ბრჭყვიალა მნათობები ცვლიდნენ. დიდმა საოპერო სცენამაც ძლიერ მოიხდინა ერთი ციდა შემოქმედება. მართალია, ზოგი მომღერალი თავის ფეხით ვერ დადიოდა, მაგრამ ნიჭი ყველას საკუთარი ჰქონდა, თანაცჯანსაღი და ტირილამდე მოსაწონი.

"მე სიმღერისთვის სულ მზად ვარ, ოღონდ დამიძახონ," – ამბობს ეტლიდან მომღიმარი თამუნა ტეროძე და თავისი სიცილით ჯანმრთელთა მიერ ნაწუწუნარ გაჭირვებას სულ ნაცარტუტად აქცევს. თამუნა სენაკის უნარშეზღუდულ ბავშვთა პანსიონატის ანსამბლში ("დედის ნანა") მღერის და სულ ახალ კონცერტებს ელოდება. მისი მეგობრებიც ასე არიან, უძლურებით გვემსახურებიან.

ეს იყო თუ სხვა რამ, ძნელი სათქმელია, მაგრამ კონცერტის წამყვანი ყოველი ნომრის შემდეგ უფრო და უფრო ძლიერ აპლოდისმენტებს ითხოვდა. ბავშვებს უფროსები რომ არ დახმარებოდნენ, რომლებიც პარტერში პატარებზე მრავლად იყვნენ, თოთო ხელებს დედების "სულის შებერვა" ნამდვილად დასჭირდებოდათ.

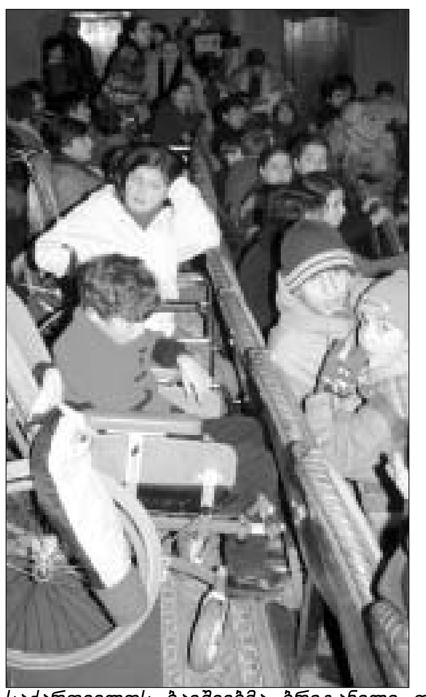

საქართველოს ბავშვებმა ბრიტანელი თანატოლებისგან საჩუქრები მიიღეს

კონცერტის შემდეგ ყველა სცენაზე ავიდა და საჩუქრების მისაღებად ჩამწკრივდა. მალე გასასვლელისაკენ დინება დაიწყეს ლამაზ ყუთებჩახუტებულმა ბავშვებმა, მაგრამ საზეიმო საღამო ამით არ დამთავრებულა. კარებთან პატარა კლიენტებს "ბუშტების", საყვირებისა და სხვა სათამაშოების გამყიდველები დახვდნენ.

ერთ დეიდას საყვირი პირთან მიეტანა და ყოველი ბავშვის გამოჩენისას რამოდენიმეჯერ უბერავდა. პუუ-პუუ-პუუ! მან, ალბათ, არ იცოდა, რომ კონცერტიდან უნდა გამოსულიყო სკოლა-ინტერნატებიდან მიწვეული ათასზე მეტი დასაჩუქრებული ბავშვი.

„ჩვენ მეექვსელები ვართ"

უკვე რამდენი წელია, თბილისის უმაღლესი სკოლების სტუდენტები ერთმანეთს ასე ეცნობიან - "მეექვსელი ხარ?"
ისინი ამით მიანიშნებენ, რომ მეექვსე ან 49-ე სკოლებში, ან მეექვსე, მეოთხე და მეორე გიმნაზიებში სწავლობდნენ.
"გერმანულ სკოლასთან" კავშირი ასევე სავიზიტო ბარათია საშუალო თაობის წარმომადგენლებისთვის. ბევრი მათგანის შემდგომი ცხოვრება სწორედ ამ ურთიერთობამ განსაზღვრა. სათავე კი ბატონი გურამ რამიშვილია.

დალი კუპრავა

ამ დღეებში ქართულმა საზოგადოებრიობამ აღნიშნა პროფესორ გურამ რამიშვილის დაბადებიდან 70 წელი. ამ თარიღთან დაკავშირებით 14 დეკემბერს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სხდომათა დარბაზში მოეწყო გურამ რამიშვილის, როგორც ენათმეცნიერისა და ჰუმბოლდტოლოგის, ხსოვნის დღე.

გურამ რამიშვილი ევროპული მასშტაბის ენათმეცნიერი იყო, ჰუმბოლდტის პირველი სტიპენდიანტი აღმოსავლეთ ევროპაში. მან მოახერხა ჰუმბოლდტის, როგორც ფილოსოფოსის დამკვიდრება ენათმეცნიერებაში. გურამ რამიშვილი იყო საქართველოში ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის დაარსების ინიციატორი.

გუშინ, განათლების სამინისტროში შეკრებილმა საზოგადოებამ გაიხსენა გურამ რამიშვილი, როგორც პედაგოგი და განმანათლებელი. სხდომათა დარბაზში თავი მოიყარეს საქართველოს პედაგოგიური საზოგადოების წარმომადგენლებმა. იქ შეკრებილები უშუალო მონაწილეები იყვნენ იმ მნიშვნელოვანი წამოწყებისა და განვითარებული პროცესისა, რომელიც გურამ რამიშვილის ინიციატივით დაიწყო.

ოთხმოციანი წლების დასაწყისში, როცა ჯერ კიდევ ძალიან ძლიერი იყო საბჭოთა იდეოლოგიური სკოლა, როცა ავტორიტარული საგანმანათლებლო რეჟიმი "მძვინვარებდა", ბატონმა გურამმა დააარსა სკოლა და საფუძველი ჩაუყარა ახალ მიმართულებას ქართულ განათლებაში.

ახალი სკოლა დაიწყო 12-მოსწავლიანი ერთი კლასით, რომლებიც 46-ე სკოლას იყვნენ შეხიზნულები. ეს იყო 1983 წელი. დღეს თბილისსა და თელავში გერმანული სკოლების ქსელი მუშაობს და ექვს სკოლას მოითვლის. თითოეული მათგანი დამოუკიდებლად ვითარდება, მაგრამ იმ ძირითად პრინციპების დაცვით, რაც გურამ რამიშვილმა ჩადო.

გურამ რამიშვილისთვის ამოსავალი "სულ" ერთი რამ იყო: თავისუფალი და ლაღი პიროვნების აღზრდა. როგორც თავად ამბობდა, თავისუფლებას დედა ენა აძლევს ადამიანს და სილაღეს - სივრცის ფლობა, ანუ სხვათა ენის ცოდნა.

"სკოლის სათავეებში მართლაც არაჩვეულებრივი ადამიანები შეიკრიბა - ინტელიგენტი, ნიჭიერი და განათლებული ადამიანები. ესენი იყვნენ კოტე გაბაშვილი, ალეკო კარტოზია, ვაკო დვალიშვილი, გია შერვაშიძე და ბევრი სხვა... ეს ინტელიგენტური სული ამ სკოლებში დღემდე შემორჩა. ამ სკოლებზე ვერავინ იტყვის, რომ კორუმპირებულია. ეს ადამიანები დასაწყისიდან დღემდე უანგაროდ მოღვაწეობენ

დარბაზში მხოლოდ გურამ რამიშვილის თანამოაზრეები ისხდნენ

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

სკოლაში", - თქვა ქალბატონმა ნანა ფურცელაძემ, როცა გაიხსენა, ახალგაზრდებთან ერთად როგორ თავდაუზოგავად ილვწოდა გურამ რამიშვილი.

დარბაზში მყოფთ, ყველას ჰქონდა სათქმელი, გასახსენებელი, რომ გამოეხატა მადლიერება გურამ რამიშვილთან ურთიერთობის გამო.

დღეს ჰუმბოლდტის ქართველი მკვლევარის, პროფესორ გურამ რამიშვილის პატივსაცემად, ეროვნულ ბიბლიოთეკაში ვილჰელმ ფონ ჰუმბოლდტის გერმანული სამკითხველო გაიხსნება.

"ჩვენს უნდობლობით, ეჭვით და სკეპტიციზმით გაჯერებულ დროში გურამ რამიშვილი ერთ-ერთი იყო იმ მცირერიცხოვან ადამიანთა შორის, ვისი ავტორიტეტი და კომპეტენტურობა მუდამ ეჭვგარეშე იყო. მისი მიზანდასახულობა და პროფესიონალიზმი ღირსეული მაგალითია ყველასთვის, ვისაც თავისი საქმე და ქვეყანა უყვარს", - წერდა გურამ რამიშვილის გარდაცვალების დღეებში მისი ერთ-ერთი მოწაფე და თანამდგომი გია შარვაშიძე.

ეს იქ მყოფთა საერთო აზრია.

ისინი "ყველანი მეექვსელები არიან", როგორც მოსწავლეები და სტუდენტები აღნიშნავენ თავიანთ ურთიერთობას გურამ რამიშვილის საშვილიშვილო საქმესთან.

სხვა გაზეთიდან

საქართველოს ეყოფა შევარდნაძე

პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძეს, შეიძლება, დასავლეთში აფასებენ, თავის სამშობლოში კი საქმე გააფუჭა. თუ წლეულს დენი ისევ არ იქნება, შევარდნაძის ერა დამთავრდება.

მერნიქს დე ბრაიანი

"HET PAROOL", ამსტერდამი

ფრენკ სინატრას ხმა ისმოდა Sports World-იდან მტკვრის სანაპიროზე, ძველ თბილისში მდებარე ახალი, თანამედროვე კაფედან.

Eurosport-ს უზარმაზარ ეკრანზე უჩვენებენ, მინის ბოქსებში ჰკიდია იოჰან კრუიფის ავტოგრაფიანი Ajax-ის მაისური, აგრეთვე, იან ლიტმანენისა და არველაძეების მაისურები. კაფეში ისმის ჩემპიონთა ლიგის ჰიმნი: პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე მოსულა.

თითქმის 75 წლის პრეზიდენტი შავ კოსტიუმებში გამოწყობილი დაცვის თანამშრომლებით არის გარშემორტყმული - ისინი მისი მუდმივი თანამგზავრები არიან, განსაკუთრებით, ორი ტერაქტის შემდეგ.

დღეს თბილისობაა, ღირსეული დედაქალაქის ზეიმი.

კომუნისტურმა პოლიტბიურომ, შევარდნაძის ხელმძღვანელობით (1972-1985), 70-იან წლებში დააწესა ეს დღესასწაული. ამის მერე პრეზიდენტი, ტრადიციულად, მოინახულებს დედაქალაქის ახალ მშენებლობებს.

რუსეთთან უთანხმოებისა და პრეზიდენტ პუტინის მუქარის გამო, რომ საქართველოში ჩეჩენ ბოევიკთა მოსასპობად შემოდიან, შევარდნაძე ისევ საერთაშორისო ყურადღების ცენტრში მოექცა.

მკაცრი ტონით მან გადმოსცა სამშობლოს ანტირუსული გრძნობები, მაგრამ გასული ოქტომბრის ვიზიტის დროს ისევ კომპრომისზე წავიდა - საზღვრის ერთობლივი პატრულირება, რომლის შემდეგაც რუსეთის მხრიდან მუქარა შესუსტდა.

ბალანსის პოლიტიკის ამ ოსტატმა, საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის პოსტზე, მიხეილ გორბაჩოვის დროს, შეძლო, თავისი წვლილი შეეტანა ცივი ომის დამთავრების საქმეში, რის გამოც დღემდე მუდმივ დასავლურ მხარდაჭერას იღებს. ოღონდ საქართველოს, გასული 10 წლის განმავლობაში, ეს ოსტატობა არ გამოადგა.

საქართველო ჯერ შავ დღეშია. ამას თბილისობაც კი გვიჩვენებს. მაშინდელი კომპარტიის თავმჯდომარე ამ დღესასწაულზე ქარხნებს, კორპუსებს და სკოლებს ხსნიდა. ამ წლის ახალი მშენებლობები კი მცირე მასშტაბისაა და მთავრობის გარეშეა განხორციელებული: ერთი სპორტული კაფე (კერძო კაპიტალით) და ახალი ასფალტის გზა (მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით).

კორუფცია

მცირე რაოდენობის ინფრასტრუქტურული პროექტები გვიჩვენებს, რომ საქართველოს სახსრები არა აქვს. გადასახადების გადაუხდელობის, მაგალითად, სიგარეტის კონტრაბანდის გამო, ბიუჯეტში არ შედის მილიონობით ლარი. ამ კორუფციის ფონზე უცხოური ინვესტიციები კიდევ უფრო მცირდება. 1991 წელს, დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ, ყველა მოუვლელი ქარხანა დახურეს. 30-40-პროცენტიანი უმუშევრობაა. საქართველოს ნახევარმა მოსახლეობამ 50 ევროთი უნდა იცხოვროს.

ნანა ჭანიშვილი, ლინგვისტი და პარლამენტის ყოფილი წევრი (შევარდნაძეს პარტიაში, მოქალაქეთა კავშირი), გულგატეხილია. მას, როგორც ბევრ სხვას, ჰქონდა პრეზიდენტ შევარდნაძის იმედი, როდესაც იგი 1992 წელს საქართველოში დაბრუნდა. დამანგრეველი სამოქალაქო ომის შედეგად, პარანოიდი პრეზიდენტი გამსახურდია ტახტიდან ჩამოაგდეს. ფიქრობდნენ, რომ შევარდნაძე, თავისი გამოცდილებითა და საერთაშორისო ავტორიტეტით, გამოასწორებდა მდგომარეობას. "სამწუხაროდ, - ამბობს ჭანიშვილი, - შევარდნაძეს ისევ საბჭოთა ჩინოვნიკის იმიჯი აქვს. ფრაქციაში არავის შეუძლია, ჰქონდეს სხვა მოსაზრება, ყველა ლიდერის ჭკუაზე უნდა იყოს. მე მაშინ გადავწყვიტე, რომ პარლამენტის გარეთ მეტს გავაკეთებ ჩემი ქვეყნისთვის".

რასაც ყველაზე მეტად აბრალებენ შევარდნაძეს, ის არის, რომ დიდმასშტაბიან კორუფციას არ ებრძვის. მისი სამი ნათესავის გამდიდრებულ კლანს ხელს არავინ ახლებს - ძმისშვილი ნუგზარ შევარდნაძე, სიძე გია ჯოხთაბერიძე და შვილის, პაატას სიმამრი გურამ ახვლედიანი. პოლიტიკური ანალიტიკოსი გია ნოდია ამბობს:

"შინაგან საქმეებში შევარდნაძე სუსტი ლიდერია. მისი მართვის სტილი იმაზეა დაფუძნებული, რომ სხვადასხვა ძალა გააწონასწოროს და ერთმანეთის წინააღმდეგ ათამაშოს. ამას შეიძლება დაერქვას პლურალიზმი, მაგრამ ეფექტიანი მართვის პროცესს ეწინააღმდეგება. შევარდნაძე, მეტ-ნაკლებად, კლანების მონად იქცა".

ნოდია არ ფიქრობს, რომ თვითონ შევარდნაძე მდიდრდება სახელმწიფოს ხარჯზე, "მაგრამ ირიბად იგი კორუფციას ხელს უწყობს. ის ყიდულობს მოკავშირეებს იმით, რომ არ ეწინააღმდეგება მათ დანაშაულებს".

პრეზიდენტი ჯერ კიდევ აქტიურობდა შარშანწინ, როდესაც ამერიკაში განათლებამიღებული, 34 წლის მიხეილ სააკაშვილი იუსტიციის მინისტრად დანიშნა. მისი ძირითადი ფუნქცია კორუფციასთან ბრძოლა იყო. როცა სააკაშვილმა მთავრობის სხდომებზე ხმამაღლა იკითხა, საიდან აქვს ზოგიერთ მინისტრს ძვირფასი სასახლეებიო, მაშინ წინაღობა უკვე ზედმეტი გახდა. "ერთხელ პრეზიდენტი თავს იკლავდა, ნახშირის გადასამუშავებელი ენერგოქარხანაა საჭიროო, - გვიხსნის სააკაშვილი თბილისის საკრებულოში, - მე არ მესმოდა, ეს ხომ ძვირი, გარემოსთვის მავნე და ძველებურია. მერე გავიგე, რომ ასეთი ქარხნის მშენებლობა მისი შვილის ინტერესებში შედიოდა. მივხდი, რომ ჩემს საქმიანობას აზრი არ ჰქონდა. შევარდნაძე მისი ნათესავების გავლენის ქვეშ არის. ერთი თვის შემდეგ პოსტი დავტოვე."

ცოტა ხნის მერე სააკაშვილმა დააარსა ნაციონალური მოძრაობა, რომელმაც ივნისის ადგილობრივ არჩევნებში იმდენი ხმა მოიპოვა, რომ იგი საკრებულოს თავმჯდომარე გახდა. სააკაშვილი დღესაც თვლის, რომ კორუფცია და კრიმინალი მისი ქვეყნის ყველაზე მტკივნეული პრობლემებია.

ჰეროინი

სააკაშვილმა, თავის თანამშრომლებთან ერთად, თბილისის ბიუჯეტი შეისწავლა: "35 პროცენტი ქრთამებში მიდის. საქართველო იქცა ნარკოტიკების სატრანზიტო ქვეყნად. წინა ორ წელთან შედარებით, ჰეროინის ფასი სამჯერ შემცირდა. მისი შოვნა ძალიან ადვილია. ნარკოკარტელების თანამშრომელთა სიაში ბევრი მოსამართლე ფიგურირებს. მოპარული ავტომანქანებით ვაჭრობა არანაკლებ სენსაციურია: ჩვენი პარტია ნახმარი "მერსედესის" ჯიპის ყიდვას აპირებდა. ვერ ვიპოვეთ მოუპარავი მანქანა. ყველა ინტერპოლის კომპიუტერში იყო შეტანილი. ახლა გადამწყვეტი მომენტია საქართველოსთვის. მხოლოდ ორი სამომავლო სცენარი არსებობს: ან გავხდებით ნამდვილი კრიმინალების ქვეყანა, ან ახალი, ენერგიული, სუფთა მთავრობა გაწმენდით სამუშაოებს დაიწყებს."

ქართველებს აღარ ყოფნით მოთმინება 2005 წლამდე, როცა შევარდნაძის ვადა იწურება. "პრეზიდენტი ძალიან არაპოპულარულია და ცოტა რამ არის საჭირო, რომ ხალხი, მისი გადაყენების მოთხოვნით, ქუჩაში გამოვიდეს. თუ ამ ზამთარში დენი არ იქნება ერთი-ორი კვირის განმავლობაში, როგორც წინა წლებში, ჩათვალეთ, რომ შევარდნაძის ერა დამთავრდა."

7 დეკემბერი, 2002

www.24hours.ge 24 B

ნოდარ ლადარია

მომავალ ორშაბათამდე!

წინასაახალწლო სადისკუსიო შეხვედრაზე ახალგაზრდების მოწვევა გადავწყვიტეთ, — ახალ წელს ხომ ყოველთვის ბავშვი განასახიერებდა ჩვენს დამოუკიდებელსა და დამოუკიდებლობამდელ პრესაში. ისიცაა, ოდესღაც ასეთი გადაცემაც იყო თბილისის პირველსა და იმხანად ერთადერთ ტელეარხზე: "ახალგაზრდობა — იმედი ხვალის". დღეს უკვე ეს ფორმულა არ მუშაობს, გაუგებარია, რისი ან ვისი იმედი უნდა გვქონდეს. სამაგიეროდ, შემიძლია შემოგთავაზოთ უფრო ობიექტური და, რაც მთავარია, თანამედროვეობასთან უფრო შეთანხმებული სლოგანი: ახალგაზრდობა — იმიჯი ხვალის. ჯერ ერთი, რომ ჩვენი საერთო ხვალის იმიჯია, მეორეც კი ის, რომ ჩვენი ხვალინდელი იმიჯია. ეს ცოტა გაუგებრად გამომივიდა, მაგრამ სხვას ვერაფერს შევთავაზებ ჩვენს იმიჯგაცრუებულ ქართველობასა...

ახლა კი პირველსავე სიტყვას მოვიდეთ. ორი ვაჟი და ორი ქალი მოვიწვიე, მაგრამ ვაჟებმა, როგორც მოსალოდნელი იყო, "გადაგვაგდეს", სამაგიეროდ ქალები ერთით მეტნი მოვიდნენ. ესეც ჩვენი ხვალის პირველი იმიჯი: კაცების იმედი არ უნდა გვქონდეს.

ქალები კი ესენი არიან (ანბანური რიგით): **ელენე კიკალიშვილი** (გერმანისტი), **ელენე ნოდია** (სოციოლოგი), **ლიკა სანიკიძე** (პოლიტოლოგი). ზოგი სწავლობს, ზოგმა ახლახან დაამთავრა, ერთი სიტყვით, ოცდახუთს გადაცილებული არც ერთი არ გახლავთ. მეც აქედან დავიწყე. ჯერ კითხვებს ვაძლევდი, რომ შემეგულიანებია, მერე კი ამის აუცილებლობა სრულიად გაქრა: თვითონ ჩაერთნენ ერთმანეთთან საუბარში და თვითონვე გაართვეს თავი შეხვედრას.

თუ შეგიძლიათ ჩამოაყალიბოთ თქვენი საკუთრივ ახალგაზრდული პრობლემები? სხვანაირადაც გეტყვით: იქნებ თქვენი ასაკის იდენტიფიკაცია მოახდინოთ მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი პრობლემების ჩამოთვლით.

ე. ნ. რთულია საპასუხოდ... იგივეა, როცა გეკითხებიან, მაგალითად, რაზე ოცნებობ. ხომ უნდა ოცნებობდე და აუცილებლადაც ოცნებობ, მაგრამ ერთბაშად ალღოს ვერ აუღებ...

ე. კ. შეკითხვა დასაკონკრეტებელია. მაგრამ შემიძლია ვთქვა, რომ ერთი პრობლემა არსებობს ისეთი, ჩემიც რომაა და საერთო ქართულიც. ჩვენში ძნელია საჭირო განათლების მიღება. ამ ასაკში ყველაზე მეტს ამას ვაკეთებთ, ესე იგი ვსწავლობთ, ყველაზე ძნელი კი სწორედ ეს გამოდის. ამას ყველაზე მეტად მაშინ გრძნობ, როცა საქართველოს ფარგლებს გასცდები.

ე. ნ. მინდა გავაგრძელო: საქმე მარტო ის არაა, რომ აქ ცოტა წიგნები და ცუდი ბიბლიოთეკებია. ყველაზე აშკარა განსხვავება ისაა, რომ აქ ნაკლები სტრესი გიწევს. საზღვარგარეთ გაბატონებული კონკურენციის ატმოსფერო საშინელი სტრესია, შენი ჯგუფელი თუ კურსელი, უპირველეს ყოვლისა, შენი კონკურენტია. აქ თუ ყოველთვის ერთად ვმეცადინეობდით, ერთად ვემზადებოდით გამოცდებისათვის, იქ ეს წარმოუდგენელია.

ლ. ს. კი მაგრამ, ხომ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ეს ერთად მეცადინეობა მომავალში ნაცნობობის და, შესაბამისად, კორუფციის საფუძვლად იქცევა? მე ვფიქრობ, რომ ჩვენში უნდა განვითარდეს ინდივიდუალიზმი და ჯანმრთელ საფუძველზე კონკურენცია. იმას ვგულისხმობ, რომ ათი ადამიანიდან, მაგალითად, ხუთმა უნდა მიიღოს დიპლომი. აქ კი თვით განათლების იდეა უკვე იმითაა გაუფასურებული, რომ დიპლომის მიღების გარანტია ყველას აქვს.

მახსოვს, იყო პერიოდი, როცა მთავარ ახალგაზრდულ პრობლემად თავისუფალი დროის შევსება სახელდებოდა.

ყველანი: ეს როგორ?

გართობას გულისხმობდნენ.

ლ. ს. ადრე, ალბათ, პირიქით იყო. არ ვიცი. ახლა გართობა და თავისუფალი დროის შევსება ნამდვილად არაა ჩემი პრობლემა.

ახლა კი საუბრის თემა შევცვალოთ, უფრო სწორად კი ჩვენს მთავარ თემას შევუდგეთ. რა შეგიძლიათ გვითხრათ "24 საათის" შესახებ? რა შთაბეჭდილებას ტოვებს თქვენზე ეს გაზეთი.

ე. ნ. როგორ გითხრა? მგონი ზედმეტად "ზაუმნია".

Sorry?

ე. ნ. იმას ვგულისხმობდი, რომ ზედმეტად პრეტენზიულია... აი, მაგალითად, ეს ორ სექციად თუ ბლოკად დაყოფა უკვე გარკვეული პრეტენზიაა, რომ გაზეთი ერთნაირად სრულად ასახავს სინამდვილის ორ დიდ სფეროს. ჩემი აზრით, გაზეთი იმის ხარჯზე უნდა გაიყიდოს, რაც B-ბლოკში ქვეყნდება, მაგრამ იქ მკითხველი თითქმის ვერაფერს პოულობს და გაზეთიც ისევ პოლიტიკური თემატიკის წყალობით იყიდება.

რატომ ფიქრობ, რომ B-ბლოკში მკითხველი ვერაფერს პოულობს?

ე. ნ. აი, მე ამ დამატებებს ვერ ვკითხულობ. მაგალითად, სამართლის დამატებები. ყოველ ჯერზე ვიღაც ამერიკელი ადვოკატის ბიოგრაფიას ბეჭდავენ. თანაც სტატია ძალიან გრძელია. მე კი, ერთი მხრივ, სულ არ მაინტერესებს ეს ამერიკელი ადვოკატი, მეორე მხრივ კი, გრძელ სტატიებს ვერ ვკითხულობ. ასე მგონია, თითქოს რედაქციას ამის თქმა უნდა: "კაი ტიპები ვართ და ამეების გაკეთება შეგვიძლია".

ე. კ. ეს ნაწილები, რომლებზედაც ელენე ლაპარაკობს, თითქოს უფრო ჟურნალია. კარგი ჟურნალი ხომ ჩვენში არ არსებობს, ჰოდა გაზეთიც ითავსებს ამ ფუნქციას. რაც შეეხება პოლიტიკურ ნაწილს, — რას იზამ, თვით ჩვენი სინამდვილეა უკიდურესად პოლიტიზირებული. ამას ვერსად წაუხვალ.

ლ. ს. მაგრამ ახალგაზრდებს არ უყვართ იმის კითხვა, რომ ირგვლივ კორუფციაა გამეფებული. უკვე ყველაფერი თავისთავადაა ცხადი. ყოველდღე ერთი და იგივე მეორდება. ეს ყოველივე არც გაგიკვირდება და არც დაგაინტერესებს. აი, მაგალითად წერენ, რომ პოლიციის რომელიღაც ოფიცერი კორუმპირებულია. ეს არანაირ ეფექტს არ ახდენს: არც პოლიციაზე (დიდი ამბავი, თუ ვინმეს საყვედურს გამოუცხადებენ ან სხვანაირად დასჯიან მხოლოდ იმიტომ რომ დაფარვა ვერ მოახერხა) და არც მკითხველზე (მისთვის ხომ a priori ცხადია, რომ ყველა პოლიციელი კორუმპირებულია). ჟურნალისტები კი ატარებენ გამოძიებებს იმისათვის, რომ საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტები გამოიტანონ სააშკარაოზე. ცოდნის დაკონკრეტება მას არ ამდიდრებს, უბრალოდ, კიდევ ერთხელ ადასტურებს. თუმცა კი ისიც უნდა ვთქვა, რომ ეს არა იმდენად ჩვენი მედიის, რამდენადაც საზოგადოებრივი შეგნების ან მისი არარსებობის ბრალია.

ე. ნ. ეს მართლაც არაა გაზეთის ბრალი. აბა, მარსის ქრონიკებს ხომ არ დაბეჭდავს. დედამიწაზე ვცხოვრობთ, თანაც საქართველოში.

ლ. ს. კი, მართალია, მაგრამ ჟურნალისტები ხშირად არაფერს ეძებენ. ენერგიას არ ხარჯავენ ინფორმაციის მოსაპოვებლად. აი, ნაცნობები ჰყავთ, პარლამენტში, კანცელარიაში და სხვაგან. სულ ყველგან თითო-თითო ინფორმატორი. "თავისუფლების ინსტიტუტში" რომ ვმუშაობდი, მაშინ დავრწმუნდი ამაში. მე ვფიქრობ, რომ ქართული მედია არსებულ საინფორმაციო ველს ვერ ფარავს. არა მარტო გაზეთები, არამედ ტელევიზიაც. ამას წინათ "რუსთავი-2"-მა აჩვენა ოცწუთიანი რეპორტაჟი ერთ გაქცეულ ჯარისკაცზე. ოცწუთიანი რეპორტაჟი! აბა, რატომ უნდა დაუთმონ ამდენი დრო ერთი ჯარისკაცის გაქცევას? ნუთუ ეს ასეთი მნიშვნელოვანი ან იშვიათი შემთხვევაა? ბუნებრივია, ჩნდება აზრი, რომ უბრალოდ ეთერს ვერ ავსებენ. "რუსთავი-2"-ზე იმიტომ ვთქვი, რომ "24 საათი" ბუნებრივად ასოცირდება ამ ტელეარხთან. ზოგი "რუსთავის გაზეთსაც" ეძახის. გაზეთზე რომ გადავიდეთ, იგივეა გრძელი სტატიები. ასეთი რამ გაზეთში არ უნდა იყოს. განსაკუთრებით, A-ბლოკში, ბოლო გვერდზე.

ე. კ. ისე კი გაზეთი მაინც აუცილებელია. რაც არ უნდა განვითარდეს ტელევიზია, ის მაინც გარეგნულ ეფექტებზეა დამყარებული. დაბეჭდილი სიტყვა კი უფრო ობიექტურია. იგივეა, რაც განსხვავება მეტყველებასა და წერას შორის. მეტყველებისას ხომ ბევრი რამე მოქმედებს: ხმა, სახის გამომეტყველება, ჟესტიკულაცია. წერის დროს კი აზრი უფრო ფორმალიზებული და კონცენტრირებულია. სინამდვილეში მომხდარი მოვლენის ჭეშმარიტი საზრისის მომცემი მხოლოდ დაბეჭდილი ტექსტია.

ე. ნ. მე "24 საათის" ფოტოგრაფები მომწონს. ძალიან კარგად იჭერენ კადრებს.

ე. კ. მეც, მეც! ძალიან მაგარია!

ლ. ს. ვიცი რატომაც: კარგი აპარატები აქვთ.

ე. ნ. არა, ნუ იტყვი, თვითონაც ძალიან მაგრები არიან. აი, ნახე, როგორ იჭერენ კადრებს. გამოსახულება ზოგჯერ ტექსტზე მეტს გეუბნება. თან "24 საათში" ინტერვიუებიც მომწონს. კითხვებს უსვამენ ძალიან ჭკვიანურად.

ლ. ს. ეს გაზეთი ხომ "რუსთავი-2"-ის შვილობილია. ამ ტელეარხზე ჯერ კაი ტიპები იყვნენ. მერე ამ კაიტიპობის მემკვიდრეობა გაზეთს ერგო. "რუსთავმა" ხომ ჯერ ვებსაიტი გააკეთა, გაზეთი კი თითქოს ამის გაფართოებული ვარიანტია. "რუსთავი" ახლა საკმაოდ ბობოლა გახდა, გაზეთი კი ჯერ-ჯერობით უძლებს ცხოვრების შემოტევას და უფრო ცოცხალია. მაინც უცებ ეტყობა მასალებს, რომლებიც ინტერნეტიდანაა აკენკილი.

ე. კ. ისე, სხვა გაზეთებზე მეტად მაინც უფრო "24 საათს" წაიკითხავ: სტანდარტებს შეესაბამება და იმიტომ.

კაი, ბატონო, საკმაოდ გვაკრიტიკეთ. ახლა ის გვითხარით, როგორ უნდა შეიქმნას იდეალური გაზეთი.

ე. ნ. ჰო, კრიტიკა უფრო ადვილი იყო. ამიტომაც კვლავ კრიტიკით დავიწყებ. უნდა ვთქვა, რომ ერთი შთაბეჭდილება მაქვს: "24 საათს" მაინცდამაინც არ უკითხავს საზოგადოებისათვის, რისი წაკითხვა სურს მას. აუცილებლად უნდა ჰკითხოს და სერიოზულადაც! ისე ჩანს, რომ არავითარი მარკეტინგი არ ყოფილა.

ე. კ. არის კი ამის გაკეთების საშუალება იმის გარეშე, რომ ჭაობში არ დარჩე? ხომ წარმოგიდგენია, ჩვენს მოსახლეობას რა მოთხოვნები შეიძლება ჰქონდეს. ამას თუ გამოეკიდე, აუცილებლად ჩამორჩები და ვინ იცის სად აღმოჩნდები. ვერც საზოგადოებას შეცვლი, ვერც მკითხველს აღზრდი.

ლ. ს. აი, მაგალითად, "რუსთავი-2" ადრე "ენჯეოშნიკებივით", ესე იგი, არასამთავრობოებივით იქცეოდა. ამით სამართლიანად დაიმსახურა ხალხის სიმპათია და ნდობა. დაგროვდა გარკვეული რესურსი, რომლის ხარჯვა ახლა მიმდინარეობს და რომელიც თანდათან ილევა.

ე. ნ. როცა "რუსთავი" იწყებდა, მაშინ საზოგადოება ძალიან მარტივი იყო. ხალხი სრულიად ცალსახად მსჯელობდა ეროვნული მოძრაობის კატეგორიებით. ახლა საზოგადოება გაცილებით რთულია. ახლა უფრო ძნელია მისი მოთხოვნილებების წინასწარი დაკმაყოფილება ყოველგვარი გამოკვლევის გარეშე. თანაც ყველას ერთნაირად მაინც არ მოეწონები და ამისათვის არჩევანი უნდა გააკეთო.

ე. კ. მართალია, ვერ იქნები ერთდროულად "ბილდიც" და "შპიგელიც". "24 საათმა" უნდა გადაწყვიტოს, ვისთვის წერს, მასისთვის თუ ელიტისთვის.

ელიტა რაღაა?

ე. ნ. არ ვიცი, მაგრამ ერთი კი აშკარაა: ჩვენ, მაგალითად, მასა არა ვართ.

ე. კ., ლ. ს. არა ვართ, არა ვართ!

ლ. ს. იცი, ზოგიერთ გაზეთში მინახავს ამოსაჭრელი გრაფა: "რომელი რუბრიკა მოგწონთ?". მკითხველი ამოჭრის და გაზეთში გაგზავნის.

ე. ნ. ამით ბევრს ვერაფერს მოიგებ: ჩვენი საზოგადოება სულაც არაა აქტიური. მგონი, ამგვარი გრაფები უბრალოდ "მარიაჟობაა" რედაქციების მხრიდან. ალბათ არც არავინ აგზავნის რამეს.

ახლა კი იდეალური გაზეთი დავსახოთ: მასალები უფრო ხალასი უნდა იყოს.

ე. კ., ლ. ს. რას ნიშნავს ხალასი?

ე. ნ. ხალასი და ლაღი, ესე იგი, საკითხავად ადვილი და ჩამთრევი. მე სულ არ მაინტერესებს, მერამდენე ქმარი გაუშვა ჯულია რობერტსმა ან როდის შესრულდა რომელიღაც ოსკაროსანი 46 წლისა და 4 თვის. ამ მხრივ, A-ბლოკი უფრო მომწონს. სხვა გზა არაა და იმიტომ: B-ში ხომ ვერაფერს კითხულობ.

ე. კ. რაც თბილისის, საქართველოს ცხოვრებაში ხდება, უფრო ის უნდა იყოს ასახული.

ლ. ს. ოღონდ "სვეტსკი" ინფორმაციას არ ვგულისხმობთ. რატომღაც აუცილებლად მაკა ასათიანი ან ლელა წურწუმია უნდა იყვნენ ქართული კულტურის განსახიერება. ამის გარდა განა ცოტა მასალაა ირგვლივ?

ამის მეტი კი არ შემიწუხებია ჩვენი ახალგაზრდობა. სასწავლიც ბევრი აქვთ და გასართობადაც უნდა დარჩეთ დრო. რაღაც მოტეხილობას ვატყობ საკუთარ თავს ამ ბოლო სიტყვებში. რას იზამ, მეც ბევრი მაკლია, ხალასი და ლაღი რომ ვიყო. თანაც ამათ ხომ გრძელი სტატიების კითხვა არ მოსწონთ და მე რატომღა უნდა გავაგრძელო. ბოლოსკენ კი ერთი მაინც უნდა გავუშვა, ომბუდსმენური: ჩვენი გოგონები ცხოვრებაში გაცილებით უფრო ლამაზები არიან, ვიდრე ამჯერად გამოვიდნენ ფოტოებზე.

ელენე ნოდია

ელენე კიკალიშვილი

ლიკა სანიკიძე და ნოდარ ლადარია

კითხვარი

რაც ჩვენს ირგვლივ ხდება, ეს არის კულტურა

ირაკლი ჩარკვიანი
მუსიკოსი

1. თქვენი აზრით, რაზეა დამოკიდებული კულტურის აქტივობა, რა არის ყველაზე გამომწვევი (სახელმწიფოსა და საზოგადოების მხრიდან) ფაქტორი კულტურისთვის, რით შეუძლია მას უპასუხოს ამგვარ გამოწვევებს.

2. როგორ ფიქრობთ, შეიცვალა თუ არა რამე ქართულ კულტურაში ახალი საუკუნისა და ახალი ათასწლეულის მიჯნაზე. იქნებ დაგვისახელოთ უკანასკნელი წლების ყველაზე მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენა.

3. ამჟამად რას კითხულობთ, რას უსმენთ, რომელ გამოფენას ეწვიეთ ან რომელი სპექტაკლი თუ ფილმი ნახეთ ბოლოს.

1. კულტურის აქტივობა, პირველყოვლისა დამოკიდებულია სახელმწიფოს აქტივობაზე კულტურასთან მიმართებაში. სახელმწიფოში, სადაც ვერ აფინანსებენ თავდაცვის სამინისტროს, ვერ აკმაყოფილებენ ადამიანთა ელემენტარულ მოთხოვნებს, აღარაა გასაკვირი ის, რომ მის პროგრამებში კულტურის სფეროსათვის არაფერია გათვალისწინებული. აქედან გამომდინარე, კულტურაში, ქვეყნის როლი უნდა გამოვრიცხოთ. ჩვენი სახელმწიფო საკმაოდ ღარიბია, იმისათვის რომ კულტურა ჰქონდეს. საუბედუროდ, იგი ამ ეტაპზე კულტურას არ იმსახურებს. ნეგატიურია ჩემი დამოკიდებულება, მაგრამ ასეთია. ამიტომ კულტურამ თავისი თავი უნდა გადაირჩინოს. იდეალურ პირობებში, უნდა არსებობდეს სახელმწიფო პროგრამები, რომლებიც დააფინანსებს კულტურას და შეინახავს მას. როდესაც კულტურაში არ არსებობს პოლიტიკა, როცა არ არის გარკვეული პრიორიტეტები; რა არის მნიშვნელოვანი, რა არ არის მნიშვნელოვანი, სანამ არ არსებობს კულტურის განვითარების გლობალური კონცეფცია, ქვეყანაში კულტურა არ განვითარდება. ანუ ის გადაიქცევა ბაზრად (ცუდი გაგებით), რაც ფაქტობრივად ხდება კიდეც. რეალურად არ არსებობს პროექტი იმისა, თუ როგორ უნდა განვითარდეს კულტურა.

რაც შეეხება საზოგადოების მხრიდან აქტივობას, მცდელობები რა თქმა უნდა არის და ყოველთვის იქნება. თუმცა საზოგადოება ისეთივე ღარიბია, როგორც სახელმწიფო. აქედან გამომდინარე, მას თავისი კულტურის დაცვა არ ძალუძს. თუმცა იგი აშკარად, მაგრამ მაინც თავისას ცდილობს.

2. ჩემი აზრით შეიცვალა ის, რომ ჩვენ უბრალოდ დავრწმუნდით; კულტურა არ არის ის, რაც გვეგონა: რომ კულტურა არ ნიშნავს მხოლოდ იმას, რაც იყო გუშინ. ჩვენ ფანტომებივით ვცხოვრობდით, გვეგონა წარსულიდან ვილაცეები დაგვიცავდნენ. რეალურად კი კულტურა არის ის რაც დღეს ჩანს. დააკვირდით ტელევიზიას, საერთოდ, რაც ჩვენს ირგვლივ ხდება, ეს არის კულტურა.

უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენა არ მახსენდება, ალბათ ყველაზე ტრაგიკული იყო ის, რომ მერაბ მამარდაშვილი გარდაიცვალა. მისმა სიკვდილმა, გარკვეულწილად, სოციალიზმისა და კომუნიზმის ეპოქა დაასრულა.

3. ბოლო ხანებში ჩემს საკუთარ წიგნს ვკითხულობ, ახლა სწორედ ამ წიგნს ვწერ და სხვა რამისთვის უბრალოდ დრო არ მრჩება. ვუსმენ, აგრეთვე საკუთარ მუსიკას, იმიტომ რომ პარალელურად ამაზე ვმუშაობ. რაც შეეხება გამოფენას – თავად დავიწყე კომპიუტერში რაღაცეების ხატვა. ვცდილობ მე თვითონ მოვიწყო გამოფენა. შესაბამისად უკანასკნელი გამოფენა, ეს იყო ჩემი კომპიუტერული ნახატების გამოფენა, რომელიც სახლში მაქვს და ყოველდღე შემიძლია ვუყურო მათ და დავტკბე. ბოლო სპექტაკლი, რაც ვნახე - საკრებულოს არჩევნებია, ყოველ შემთხვევაში ძალიან ემოციური იყო.

აფხაზეთის მწერალთა კავშირმა ახალი თავმჯდომარე და მდივანი აირჩია

სოხუმში აფხაზეთის მწერალთა კავშირის მე-9 ყრილობამ კავშირის ახალ თავმჯდომარედ - პოეტი გენადი ალამია, მდივნად კი დრამატურგი ანზორ გუმბა აირჩია. ყრილობის მუშაობაში სოხუმის ხელისუფლების ვიცე-პრეზიდენტმა ვალერი არშბამ, სახალხო კრების – პარლამენტის თავმჯდომარემ ნუგზარ აშუბამ, ვიცე-სპიკერმა კონსტანტინე ოზგანმა და ვიცე-პრემიერმა ვლადიმერ ზანთარიამ მიიღეს მონაწილეობა. 1990-94 წლებში პოეტი გენადი ალამია ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხთა კონფედერაციის გამგეობაში აფხაზეთს წარმოადგენდა. სოხუმის სახელისუფლებო წრეებთან დაახლოებული წყაროს ცნობით, ალამია ახლო კავშირშია ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხთა კონფედერაციის პოლიტიკურ ხელმძღვანელობასთან, რეგიონის ლიტერატურულ და სამეცნიერო წრეებთან, რომლებიც მოსკოვის კონტროლს ექვემდებარებიან. **(ინტერ-პრესი)**

იტალიელებს ქართული ხანჯლები, სამუზეუმო ნაკეთობათა ასლები და ხაჭაპური მოეწონათ

"არტ იჯანო ინფიერას" ბაზრობაზე საქართველომ საკმაოდ მოკრძალებული სტენდი დაიკავა, სადაც ხალხური რეწვის ნიმუშების გარდა, სამუზეუმო ასლების კოლექციაც გამოიფინა. ბაზრობა იტალიაში, ქალაქ მილანში 29 ნოემბრიდან 8 დეკემბრის ჩათვლით გაიმართა. "ამ გამოფენაზე ჩვენი ცენტრის მუშაობის ძირითადი მიმართულების გარდა, რაც ქართული რეწვისა და გამოყენებითი ხელოვნების სხვა ნიმუშების პოპულარიზაციასა და მათ რეალიზაციას გულისხმობს, სამომავლო კომერციული მიზნების განხორციელებაც მოხერხდა" - თქვა ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრის ხელმძღვანელმა მაკა დვალიშვილმა. მისი თქმით, დიდი მოთხოვნილება იყო ქართულ ხანჯლებსა და სამუზეუმო ნაკეთობათა ასლებზე. გაფორმდა ხელშეკრულებები კერძო მაღაზიების მფლობელებთან და რამდენიმე სავაჭრო ქსელთან. როგორც დვალიშვილმა აღნიშნა, განსაკუთრებული მოწონება ქართულმა ხაჭაპურმაც დაიმსახურა. სტატისტიკური მონაცემებით, გამოფენა-ბაზრობა, რომელიც იტალიაში უკვე მე-7 წელია იმართება, 5 მილიონამდე მნახველმა დაათვალიერა. გამოიცა კატალოგიც. ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი ამ ბაზრობაზე 1998 წლიდან, ესპანეთში გამართული ლათინო-ამერიკული და ევროპის ქვეყნების გამოყენებითი ხელოვნების ოსტატთა პირველ საერთაშორისო სამიტზე მიწვევის შემდეგ მონაწილეობს. **(ინტერ-პრესი)**

კალენდარი

16 დეკემბერი

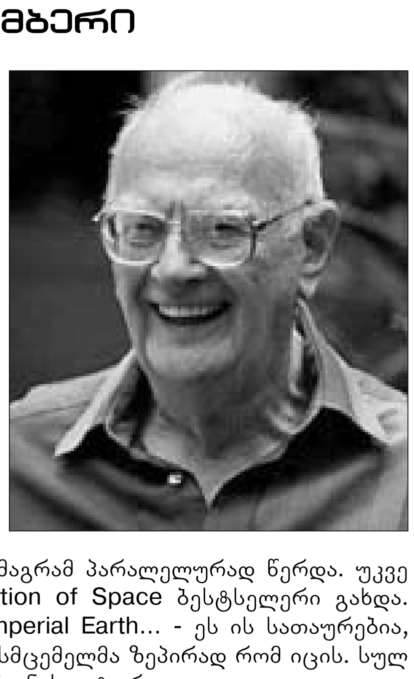

დროში მოგზაური – ეს ინგლისელი მწერალი და მეცნიერი არტურ კლარკია. 40-იანი წლებიდან, როდესაც თავისი ფანტასტიკური ჟანრის მოთხრობებით ერთგულ მკითხველთა მთელი არმია გაიჩინა, კლარკი მსოფლიოს ხელის გულზე მკითხაობს და სამყაროს ტექნოლოგიურ მომავალს შეუცდომლად ხედავს. შედეგად, "ოსკარიც" მოიპოვა, სტენლი კუბრიკთან ერთად გაკეთებული ფილმისთვის "2001: კოსმოსური ოდისეა". რამდენიმე წლის წინ ელიზაბეტ მეორისგან რაინდის წოდებაც მიიღო...

არადა, იყო დრო, უმაღლესი განათლების მისაღებად საჭირო თანხა ვერ შეაგროვა და სამოქალაქო სამსახურში აუდიტორად დაიწყო მუშაობა, მაგრამ პარალელურად წერდა. უკვე 1952 წელს კი მისი კრებული Exploration of Space ბესტსელერი გახდა. Childhood End, The Sands of Mars, Imperial Earth... - ეს ის სათაურებია, კლარკის შემოქმედების ყველა თაყვანისმცემელმა ზეპირად რომ იცის. სულ ის 80-მდე მხატვრული და სამეცნიერო წიგნის ავტორია.

არტურ კლარკი 1917 წლის 16 დეკემბერს დაიბადა. დიდი მეცნიერი და მწერალი ცხოვრების აქტიურ წესს არც 85 წლის ასაკში, ინვალიდის სკამს მიჯაჭვული ღალატობს. კვლავინდებურად ცხოვრობს საყვარელ შრი-ლანკაზე, კოლომბოში და მართალია, ველარ აკვალანგისტობს, მაგრამ სამაგიეროდ ყოველდღიურად თამაშობს მაგიდის ჩოგბურთს და უვლის ერთგულ ოთხფეხს, ჩიჰუაჰუას, სახელად პეპსის.

ჯანმრთელობას არ უჩივის, მაგრამ საკუთარი ეპიტაფია დიდი ხანია, მოფიქრებული აქვს: "არტურ კლარკი – კაცი რომელიც ვერასდროს გაიზარდა, მაგრამ არასდროს შეუწყვეტია ზრდა".

შიშველი მარიტა

ანუ ეროტიკა ქართულად

ქათული ეროტიული, მხატვრული ფილმის პრემიერა შაბათ საღამოს, კლუბ "სარდაფში" გაიმართა. "გაელვება", ასე უწოდა ახალგაზრდა დამწყებმა რეჟისორმა (პროფესიით მხატვარმა), შოთა კალანდაძემ თავის სადებიუტო ნამუშევარს. კინოკრიტიკოსები, მხატვრები, მსახიობები, რეჟისორები, მოკლედ ხელოვნების მოყვარულები დიდი ინტერესით ელოდნენ ფილმის დაწყებას. ჟურნალისტების გარემოცვაში მოქცეული დებიუტანტი რეჟისორი, ფილმის გადაღების დეტალებზე საუბრობდა. იგი ძალიან ღელავდა, თუმცა, მისი საუბრიდან გამომდინარე, საკუთარი პროდუქციით აშკარად კმაყოფილი იყო. ზუსტად ერთ საათში, ამჯერად აგრესიულ ჟურნალისტებთან, ოდნავ შემცბარი, კვლავ საკუთარ "შედევრზე" საუბრობდა.

ნანა ბასილაშვილი

ფილმის გადაღებისას

"გაელვება" ერთი მეძავი ბიჭის (მთავარ როლს თავად რეჟისორი ასრულებს) სიზმრებსა და ოცნებებზეა აგებული. უიღბლო მხატვარი ქალი (მსახიობი ქეთი ნიჟარაძე) ბიჭს დასახატად ქირაობს, შემდეგ, რაღა თქმა უნდა, შეუყვარდება, რაც ამაზრზენი, ვითომ სექსუალური სცენებითაა გადმოცემული. მხატვარს მეტოქეობას მეძავი ბიჭის ოცნების ქალი (რომელსაც მსახიობი ლიკა ქავჟარაძე განასახიერებს) უწევს. ოცნების ქალთან ნაძალადევ, ეროტიულ სცენებს, რეჟისორი მთავარი გმირის ოცნებებსა და სიზმრებში ასახავს. პარალელურად ჩნდება ორი შიშველი ყმაწვილი, რომლებიც საკმაოდ "ენერგიული" მუსიკის თანხლებით, კრივში ვარჯიშობენ, მათ ფანჯრიდან ასევე შიშველი ქალი დაჰყურებს. ფილმის "კულმინაცია" სწორედ ამ ქალის 10-15 წუთიანი "ჭირვეულობის" სცენაა. ერთადერთი ადამიანი, ვინც "გაელვების" ეროტიულ სცენებში არ მონაწილეობს, მსახიობი მზია მაღლაკელიძეა, რომელიც ეპიზოდებში მხატვრის შინამმართველის როლს ასრულებს. ფინალში მხატვარი სიგარეტით – მისგან წასულ ნატურას, მეძავი ბიჭი – ოცნების ქალს, ქალის სკულპტურას ჩახუტებული შინამმართველი - თავის ახალგაზრდობას და ყველა ერთად, მარტოობას მისტირიან.

"არაორდინალური თემაა, ეროტიული და დრამატული მომენტებით სავსე და იმიტომ ავირჩიე," – ასე განმარტა შოთა კალანდაძემ ფილმის გადაღების მთავარი მიზეზი.

ქართულ ფილმში ეროტიკის დამკვიდრების მოთხოვნილება და პრეცედენტი 90-იანი წლებიდან დაიწყო. სექსს, შიშველ სცენებს, რაც მანამდე ჩვენში აკრძალული იყო, გასაქანი მიეცა. ეროტიკა ხელოვნების ერთ-ერთი ყველაზე პოზიტიური მახასიათებელია, მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში ყოველივე ძალზედ უგზოუკვლოდ დაიწყო. მთავარია გაშიშვლდნენ და რატომ შიშვლდებიან, ეს არავინ იცის. ამის პირველი პრეცედენტი გიორგი შენგელაიას "სიყვარული ვენახში" იყო, შენგელაიამ მას ქართული ეროტიკა უწოდა. ახლა შოთა კალანდაძის "გაელვება" აცხადებს პრეტენზიას. თუმცა თავად ამბობს, რომ მისი ფილმი არც ეროტიულია, არც პორნოგრაფიული და განმარტავს, რომ ფილმი არის ფროიდისეულ ქვეცნობიერზე დამყარებული სიზმრები, ოცნებები, ანუ ადამიანის არაცნობიერის ერთგვარი ასახვა. რეჟისორს ვეთანხმები, რომ ეს არ არის არანაირი ეროტიკა, იმიტომ რომ ემოციებისა და გრძნობებისაგან სრულიად დაცლილია, გადაჭარბების გარეშე მას უბრალოდ მასტურბაციას ვუწოდებდი. თუმცაღა, აქ არის "მრავალფეროვანი" პორნო-ეროტიკის მინიშნება, გერონტოფილია, ფეტიშიზმი, აუტო ეროტიზმი და სხვა, ყველაფერი ეს მხოლოდ და მხოლოდ მექანიკურ ქმედებაზეა დაფუძნებული. რეჟისორის თქმით კი, ყოველივე ადამიანის ქვეცნობიერის გამოსახვაა. რეჟისორს სურს მარტოობის პრობლემების წამოწევა, სილამაზის, რომელიც ასაკთან ერთად კვდება, მაგრამ "გაელვებაში" ეს ყველაფერი ძალიან გაფანტულია, ტიტრების დახმარებით გადმოცემული და ყალბი; - "სერიოზული პრობლემა" ფსევდოეროტიულ კადრებში, პორნო სიუჟეტებისათვის სპეციალურად მოგონილი ამბავია და არა პირიქით (როგორც წესით უნდა იყოს). მშვენიერება, რომლის დაფიქსირებასაც ცდილობს რეჟისორი, სინამდვილეში განადგურებული და შეურაცხყოფილია.

"გაელვება", ეს არის პრეტენზიული, ამბიციური განაცხადი, ვითომ სითამამის და ვითომ სერიოზული ფროიდისეული წიაღსვლებით. ვისურვებდი, რომ "გაელვებამ" უბრალოდ გაიელვოს ქართულ კინემატოგრაფში.

ფესტივალი "დებიუტი"

ცეცხლოვანი ბოლერო ქართულ სცენაზე

მაია აბაშიძე

არსებობენ უკვდავი დრამატურგიული ნაწარმოებები, რომლებიც ყველა დროის რეჟისორების ყურადღებისა და ძიების საგანი ხდებიან. მათ რიცხვს მიეკუთვნება ფედერიკო გარსია ლორკას "სისხლიანი ქორწილი". ეს პიესა არაერთხელ დადგმულა ქართულ სცენაზე. ამჯერად ის რეჟისორმა გოჩა კაპანაძემ სამსახიობო ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტრუდენტებთან ერთად წარმოადგინა. სპექტაკლი მათი სადიპლომო ნამუშევარია და, რა თქმა უნდა, აღიქმება, როგორც მათი სწავლისა და სამსახიობო ოსტატობის შედეგი.

ცნობილია, სპექტაკლში კონფლიქტია მთავარი. "სისხლიან ქორწილში" ის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, დასაწყისშივე ჩანს და უწყვეტი ძაფივით ბოლომდე მიჰყვება. ამბავი ერთი შეძლებული, ესპანური ოჯახიდან იწყება, სადაც ერთადერთი მამაკაცი დარჩა. ამიტომ დიდი პასუხისმგებლობა აკისრია მოკლული მამის, ქვრივი დედისა და გვარის წინაშე. უნდა შეირთოს ქალი, რომელიც დედისთვის მემკვიდრეებთან და ერთგულებასთან ასოცირდება. საცოლეც არსებობს (რომელსაც მსახიობი მაია ციტაიშვილი განასახიერებს), მაგრამ მეზობელი ქალის თქმით, "დედამისს ქმარი არ ჰყვარებია!" ეს სიტყვები და დანა, რომელსაც სასიძო ატარებს, იმის მომასწავებელია, რომ პატარა ქალაქში ბევრი სისხლი და ღალატია მოსალოდნელი. იქ, ქუჩებში, ადამიანებს შორის სიკვდილი დადის და ლამაზ მსხვერპლს დაეძებს...

რეჟისორმა ყველა მონაწილე სცენაზე გამოიყვანა. მათი ერთი, ძლიერი ტაშის შემოკვრა ამაზრზენ ამბებს გვაუწყებს, საკუთარი რეპლიკების სათქმელად ისინი რიგ-რიგობით გამოდიან მაყურებლისკენ.

... ქორწილი შედგა. თითქოს, ყველა კმაყოფილია, მაგრამ ყველასგან შეუმჩნევლად პატარძალი და ლეონარდო (მსახიობი რამაზ ზურაბიშვილი) გაქრებიან. ის იმ გვარს ეკუთვნის, ვინც ოდითგვანვე ემტერება სასიძოს ოჯახს. დანა თავიდანვე შეიძენს მნიშვნელობას, შურისძიება გარდაუვალი ხდება. სასიძომ შური უნდა იძიოს შეურაცხყოფისთვის, მამის სისხლისთვის. ისევ გამოჩნდება მომღიმარი სიკვდილი (რუსუდან მელაძე) და იტყვის, თუ როგორ დაიძინა სამუდამოდ ორმა მხარბეჭიანმა ბიჭმა...

ზოგიერთ მიზანსცენას შორის ესპანური ცეკვები და მოძრაობები გამოიყენება, სპექტაკლის იდეას გამოხატავს. შეუძლებელია, არ გაგახსენდეს დიდი კოტე მარჯანიშვილი, რომელმაც ერთ-ერთმა პირველმა თქვა: რომ თეატრი სინთეზის ხელოვნებაა და მსახიობებს ასწავლიდა: "ცეკვა უნდა აღმოცენდეს, როგორც შედეგი გრძნობათა აღზევების, მაგრამ თუკი სულში ეს ქარიშხალი არ ამოვარდება, ნუ იცეკვებ!"

სპექტაკლის დასასრულს მსახიობები კოლექტიურად ასრულებენ ხანგრძლივ, ესპანურ ცეკვას. სამწუხაროდ, ძნელი საგრძნობი იყო მათი გმირებით განცდის აღზევება. ის მხოლოდ კარგად დადგმული ცეკვა იყო, ტემპერამენტიანი, მშვენიერი ესპანური მელოდიებით.

ქართველი რენატოს ავსტრიული ტრიუმფი

ნინო პირველი
ვენიდან

შეგიძლიათ გაიხსენოთ, რამდენი ხანია, რაც თბილისელი მუსიკის მოყვარულები დაუვიწყარი საოპერო საღამოთი აღარ დამტკბარან? გახსოვთ როდის იმღერეს ნუგზარ გამგებელმა იანო ალიბეგაშვილმა ან პაატა ბურჭულაძემ უკანასკნელად მშობლიურ ქალაქში? ორი წლის წინ? სამი წლის წინ? თუ უფრო ადრე? და მაშინ, როდესაც ქართველ მელომანებს კარგი სპექტაკლები ენატრებათ, ჩვენი თანამემამულე მომღერლების ბრწყინვალებით ევროპელები ტკბებიან, რომელთაც ზოგჯერ არც კი იციან, სადაურია ის მუსიკოსი, რომელსაც ასეთი აღფრთოვანებით უკრავენ ტაშს.

როცა ვენის შტაატსოპერის აფიშაზე ლადო ათანელის გაღიმებულ სახეს მოვკარი თვალი, თავიდან ვერც კი გავაცნობიერე, თუ რაოდენ დიდებული საჩუქარი მომიძღვნა ფორტუნამ. ორი წლის წინ ხომ ამაოდ ვნატრობდი რომელიმე ქართველი მომღერლის ვენურ სპექტაკლს, მაშინ რატომღაც არავინ მღეროდა შტაატსოპერაში და ჩემი უცხოელი მეგობრები ამაოდ მთხოვდნენ ქართველი მომღერლები მოგვასმენინეო. 2002-03 წლების სეზონი განსაკუთრებული აღმოჩნდა - თითქმის ყველა საოპერო სურვილი ამიხდა: ანდრეა როშტიც ვნახე კიდევ ერთხელ, ჯუზეპე საბატინისაც მოვუსმინე და ლადო ათანელის ხილვის შესაძლებლობაც მომეცა.

ჯუზეპე ვერდი. "ბალ-მასკარადი"... რამდენი მოგონება მაკავშირებს ამ ოპერასთან... მახსენდება შორეული 1989 წელი, მაშინ ჯერ კიდევ სკოლის მოსწავლე ვიყავი და თინეიჯერული ასაკისთვის ყოვლად შეუფერებელი აქტიურობით დავდიოდი ოპერაში. რა თქმა უნდა, არც მიხეილ თუმანიშვილის მიერ დადგმული "ბალ-მასკარადი" გამომიტოვებია. ამ ახალ სპექტაკლში ხომ სამი შესანიშნავი მომღერლის დებიუტი შედგა - ნუგზარ გამგებელი, ლადო ათანელიშვილი, იანო ალიბეგაშვილი.... გახსოვთ? მაშინ ვინ წარმოიდგენდა, რომ ცოტა ხანში არც ერთი მადგანი აღარ იქნებოდა თბილისში?

შტაატსოპერა, როგორც ყოველთვის, ახლაც სავსეა. არც არის გასაკვირი - დღეს "ბალ-მასკარადს" ბოლოჯერ მღერიან - წელს ეს სპექტაკლი მეტად აღარ შესრულდება. შემადგენლობა საუცხოოა - ნეილ შიკოფი, ინეს სალასარი, ლადო ათანელი, ნადია კრასცევა, დირიჟორი მარჩელო ვიოტი... აფიშაზე ისეთი ხმაურიანი სახელებია წარმოდგენილი, რომ ძალაუნებურად მღელვარება გიპყრობს და მოუთმენლად ელოდები სპექტაკლის დაწყებას. უკვე საერთოდ აღარ მაშფოთებს ის ფაქტი, რომ ერთსაათიანი რიგში დგომის შემდეგ კიდევ სამი საათი უნდა ვიდგე ფეხზე და შვედეთის მეფე გუსტავ III-ის გონებისა და გრძნობის ჭიდილს მოაჯირზე გადაკიდებულმა უნდა ვუყურო. ვენამ მოკრძალებულ ცხოვრებას მიმაჩვია - თუ ბევრს ვერ შეწვდები, მცირეთი დაკმაყოფილდი! სამაგიეროდ სულ რაღაც სამ ევროდ უმშვენიერეს მუსიკას მოუსმენ...

სცენა სცენას ცვლის - გუსტავ III-ის სასახლე, მეფის სატრფიალო ტანჯვანი, ულრიკას იდუმალებით მოცული ქოხი, ამელიას სტუმრობა კუდიანთან და ჯადოქრის შემზარავი წინასწარმეტყველება - ყველაფერი უმაღლეს დონეზეა. როგორც ყოველთვის, შტაატსოპერას ახლაც არაფერი დაეწუნება, მაგრამ... რატომ ვარ ასეთი სევდიანი? რა მაწუხებს? იქნებ ის, რომ წარსული აღარასოდეს განმეორდება და ჩემი ბავშვობის "ბალ-მასკარადს", რომელიც ჩემთვის საოცრად ძვირფასია, ველარავინ დამიბრუნებს? იქნებ ის, რომ ჩემს გვერდით მდგომმა ხანშიშესულმა რუსულმა წყვილმა, რომელმაც ხუთ დღეში სამჯერ მოასწრო ოპერაში წასვლა, არც კი იცის სადაურია ლადო ათანელი - ესპანელი თუ იტალიელი? ან იქნებ ფრანგი? და მგონი არც ჯერათ, რომ ქართველია? იქნებ ის, რომ გრძელთმიან ეგზოტიკურ რენატოს მთელი დარბაზი ისე უკრავს ტაშს, რომ საერთოდ არაფერი იცის მის შესახებ? ვერ გეტყვით... რაღაც მაწუხებს, მაგრამ არ ვიცი რა... იქნებ უბრალოდ დავიღალე?

ლადო ათანელის "ალზატი" საოცრად კარგია, აქ სიტყვები უბრალოდ ზედმეტია. მოხიბლული მაყურებლები თითქოს არც კი აპირებენ აპლოდისმენტების ქარიშხალის შეწყვეტას. ბალ-მასკარადის სცენა დიდებულია. კოსტიუმები და დეკორაცია იმდენად თვალისმომჭრელია, რომ ფარდის ახდის შემდეგ გაოგნებული დარბაზი არა მომღერლებს ან დირიჟორს, არამედ უშუალოდ მხატვრებს უკარვს ტაშს, რომელთაც ეს მშვენიერი კოსტიუმები შექმნეს.

ახდა შემზარავი წინასწარმეტყველება. მეფე სწორედ იმან მოკლა, ვინც მას ულრიკას ქოხში პირველმა ჩამოართვა ხელი და ვისიც გუსტავ III-ს ასე სჯეროდა. რენატოს მწვანე მანტია შურისძიების წყურვილით აღარ ბრწყინავს, ეჭვით დაბრმავებული მეგობრის მკვლელი თავის საშინელ დანაშაულს ნანობს. მეფე ყველას ლოცავს და ამ ქვეყნიერებას ეთხოვება. სრულდება ჯუზეპე ვერდის კიდევ ერთი ტრაგიკულფინალიანი ოპერა....

ტაში... ოვაციები... ყვავილები...დიახ ყვავილები... ყვავილები...დიახ ყვავილები... რა უცნაურია, რამდენი ხანია შტაასტოპერაში დავდივარ და ყვავილები დღეს პირველად ვნახე. და იცით, ვის უძღვნიან ამ თაიგულს მარცხენა პროსცენიუმლოჟის იდუმალი მფლობელები? ავანსცენაზე გამოსულ რენატოს... ლადო ათანელი დროზე ასწრებს უკან დახევას, ბუკეტი ზუსტად მის გვერდით ვარდება. ამ ლამაზი ჟესტის ავტორები არც რენატოსთვის სურათის გადაღებაზე ამბობენ უარს, რაც შტაატსოპერას კანონების მიხედვით, სასტიკად აკრძალულია... მეორე თაიგული ამელიასთვისაა განკუთვნილი. ინეს სალასარი ისე დამფრთხალი იღებს ავანსცენაზე დაცემულ თაიგულს, თითქოს ყვავილები კი არა "ლიმონკა" ეგდოს მის ფერხთით... გუსტავ III-ს კი რატომღაც ყვავილებით დაჯილდოვების ღირსად არ თვლიან.... საწყენია...

მაყურებელი არ იღლება. მომღერლებს უკვე სათვალავი აერიათ - არავინ იცის, მერამდენედ გამოდიან ავანსცენაზე. დარბაზი სანახევროდ უკვე დაიცალა, მხოლოდ ყველაზე ერთგულები დარჩნენ, რომლებიც არა და არ უშვებენ მომღერლებს კულსიებში. უკვე დავიღალე კიდეც ტაშის დაკვრით...

შემდეგ დიდხანს ველოდეთ ლადო ათანელის გამოსვლას. ჩვენს გარდა ქართველ ბარიტონთან შეხვედრა ავსტრიელებსაც სურთ, რომლებიც აღფრთოვანებულნი არიან ქართველი მომღერლით. არაჩვეულებრივი ხმა აქვსო, ვენურ დიალექტზე ამბობს ერთი ასაკოვანი ქალბატონი და გულმოდგინედ ამზადებს პროგრამას ავტოგრაფისთვის, თან ეჭვიც არ ეპარება, რომ მაგიდასთან მისული ათანელი პირველად მას გააბედნიერებს თავისი ყურადღებით, მაგრამ.... იმ ქალის გაოცებული თვალები ახლაც მახსოვს. მსმენელთან შესახვედ გამოსული ვარსკვლავის ყურადღების ცენტრში, ყველას და მოულოდნელად, ის პატარა ხმაურიანი ჯგუფი ხვდება, რომელიც ყოვლად გაურკვეველ ენაზე ლაპარაკობდა და არც საღამოს კაბებით თუ სმოკინგებით იწონებდა თავს... ლადო ათანელს და მის მეუღლეს გულწრფელად უხარიათ ქართველებთან შეხვედრა და არც საერთო სურათის გადაღებაზე ამბობენ უარს. "რენატოს" საფუძვლიანად გამოვკითხეთ კიდევ როდის და რას იმღერებს შტაატსოპერაში და გახარებულებმა იქვე გადავწყვიტეთ, რომ "ნაბუქოზეც" აუცილებლად მოვიდეთ. კომპლიმენტები, კომპლიმენტები... ათანელი დარცხვენილი იღიმება, ჩვენი სიხარული უსაზღვროა, დანარჩენ ფანებს კი უკვე მოთმინების ფიალა ევსებათ. კარგი, საკმარისია, სხვებსაც ხომ უნდათ რენატოს ახლოს ნახვა... ქართველ ბარიტონთან ჩვენი მომავალი შეხვედრა კი, ალბათ ვერდის "ნაბუქოს" მერე შედგება....

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. ბლანკი უფასოა.

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, გაცნობოთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შერჩევის შემთხვევაში, დაგიკავშირდებათ გადაცემის კოორდინატორი ამ ანკეტის შევსებით თქვენ ეთანხმებით შოუს "ხალხის პირისპირ" წესებსა და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიქტორინა "ხალხის პირისპირ",
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონკურსანტები ტელევიქტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეირჩევიან ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:
დაქორწინებული, დაუქორწინებელი, გაყრილი, ქვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ გყავთ)

საფოსტო ინდექსი:

განათლება:
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები:

პროფესია:

ასაკი:

სამუშაო ადგილი

დამხმარე კატეგორია: (მიუთითეთ კატეგორია, რომელშიც კარგად ერკვევით, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნებისმიერი. მაგალითად, საფეხბურთო კლუბი "არსენალი" ან ევროპის ქვეყნების დედაქალაქები, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

შინაური ცხოველები: (თუ გყავთ)

გთხოვთ, დააკრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააკრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენ ხართ გადაღებული. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიაწეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრიხართ თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დასვენების დღეს?

გიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გიმოგზაურიათ საქართველოს გარეთ და სად?)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისურვებდით შეხვედრას, სად წახვიდოდით მასთან ერთად და რატომ?

რომელი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად წახვიდოდით სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი რამის შეცვლა საკუთარ გარეგნობასა ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

რომელია თქვენი საყვარელი მწერალი და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

გაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევასაც ოცნებობთ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს ჰგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმები?

გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაიმე მეტსახელი? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადაეღოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ამპლუაში?)

გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტვენით ბეთჰოვენის "მთვარის სონატის" შესრულება, ან ასკინკილით მარათონული დისტანციის გავლა?)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თამაშში?

უჩვეულო ან საინტერესო რამ თუ გადაგხდენიათ თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი სამუშაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ფეხბურთი

ისევ იტალიას გადავეყარეთ

უეფა-ს შტაბბინაში გაიმართა 2003-2004 წლების სეზონის, 19 წლამდე ფეხბურთელთა ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის კენჭისყრა. გუნდები 12 ოთხგუნდიან ჯგუფად დაიყო. საქართველოს ნაკრები მესამე ქვეჯგუფში მოხვდა. გაგაცნობთ კენჭისყრის შედეგებს:

1 **ჯგუფი:** რუმინეთი, ჩრდ.ირლანდია, სლოვენია, უნგრეთი.

2 **ჯგუფი:** პოლონეთი, ნორვეგია, ლიტვა, კვიპროსი.

3 **ჯგუფი:** ბელგია, იტალია, საქართველო, ესტონეთი.

4 **ჯგუფი:** დანია, გერმანია, მალტა, ლუქსემბურგი.

5 **ჯგუფი:** ხორვატია, ფინეთი, ალბანეთი, აზერბაიჯანი.

6 **ჯგუფი:** ლიტვა, ირლანდია, სან-მარინო, ბულგარეთი.

7 **ჯგუფი:** პორტუგალია, საბერძნეთი, უელსი, ბელორუსი.

8 **ჯგუფი:** ინგლისი, რუსეთი, ლიხტენშტაინი, ანდორა.

9 **ჯგუფი:** ავსტრია, იუგოსლავია, შვედეთი, ყაზახეთი.

10 **ჯგუფი:** ისრაელი, ჰოლანდია, მოლდოვა, ესპანეთი.

11 **ჯგუფი:** უკრაინა, საფრანგეთი, სომხეთი, ბოსნია.

12 **ჯგუფი:** შოტლანდია, მაკედონია, ფარერები, თურქეთი.

"რეალის" მუზეუმში ყველას მოიხსენიებენ

გუშინ "სანტიაგო ბერნაბეუს" სტადიონზე მდებარე მადრიდის "რეალის" მუზეუმში ახალი ექსპოზიცია გამოიფინა. აქ არის ყველა იმ 1218 ფეხბურთელის ფოტო, ვისაც კი, 1902 წლიდან დღემდე, "რეალის" ფორმა მოურგია. იდეა მოიწონეს და მას უდიდესი აჟიოტაჟი მოჰყვა სამეფო კლუბის გულშემატკივართა მხრიდან, რომლებმაც, თავისი სიმრავლის გამო, კინაღამ წალეკეს სახელოვანი კლუბის მუზეუმი.

ექსპოზიციაში წარმოდგენილია ყველა ის ფეხბურთელი, ვისაც ერთხელ მაინც მოურგია მადრიდის "რეალის" მაისურა (ამხანაგურ თუ ოფიციალურ მატჩში), სანჩეს-ოკანეით დაწყებული და რონალდოთი დამთავრებული. “სამეფო კლუბი აპირებს, ღირსეულად აღნიშნოს თავისი ასწლოვანი იუბილე და სურს, მტერსა და მოყვარეს კიდევ ერთხელ წარმოუჩინოს თავისი სიდიადე”, - უთხრა ჟურნალისტებს "რეალის" ერთ-ერთმა ფანმა.

კინი გამოჯანმრთელდა, ბექჰემსაც არა უშავს

მომავალ კვირაში მანჩესტერში მოხდება მოვლენა, რომელსაც "მანჩესტერ იუნაიტედის" ფანები დიდხანს ელოდნენ. შაბათს,

"ბლექბერნის" წინააღმდეგ, მინდორზე უნდა გამოჩნდეს გუნდის კაპიტანი როი კინი. ამის შესახებ ლონდონის "ვესტ ჰემთან" გამარჯვების შემდეგ განაცხადა მანჩესტერელთა მთავარმა მწვრთნელმა სერ ალექს ფერგიუსონმა. "როი სრულიად გამოჯანმრთელდა და ხუთშაბათს, ლიგის თასზე შეხვედრისას, სათადარიგოთა შორის იქნება. შაბათს კი, "ბლექბერნის" წინააღმდეგ, შეიძლება, მინდორზეც ვიხილოთ", - განაცხადა ფერგიუსონმა. მან დამსწრე საზოგადოება დაამშვიდა, არც ბექჰემის ჯანმრთელობაზე ინერვიულონ. ფერგიუსონმა განმარტა, რომ დევიდი "ჩელსის" წინააღმდეგ ითამაშებს.

"ლესტერის" მხსნელი

წარსულში ინგლისის ნაკრების ბომბარდირმა, გარი ლინეკერმა, მშობლიური კლუბის დახმარება განიზრახა. ოღონდ ინგლისურ ლიგაში სრულიად სხვა ხარისხში დაბრუნდება. პირველი დივიზიონის კლუბის "ლესტერ სიტის" ხელმძღვანელობამ განაცხადა, რომ კონსორციუმი, რომელსაც წარსულში ცნობილი ფეხბურთელი გარი ლინეკერი ხელმძღვანელობს, კლუბის ერთ-ერთი დამფუძნებელი გახდება. "ლესტერის" გუნდის ოფიციალურ საიტზე გაჩნდა ინფორმაცია: გუნდის ადმინისტრაცია სიხარულით აცხადებს, რომ კლუბის კრედიტორები და სტადიონის მფლობელები კმაყოფილი არიან ლინეკერის კონსორციუმის მოზიდვით და იმედს გამოთქვამენ, რომ გარი ლინეკერის სახელი ახალ ფინანსებს მოიზიდავს.

ლინეკერი “ლესტერის” შემადგენლობაში 1978-დან 1985 წლამდე თამაშობდა და 95 გოლი გაიტანა. 1986 წელს ინგლისის ნაკრების ფორვარდი მექსიკის მსოფლიო ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა. ამჟამად "ლესტერი” ფინანსურ კრიზისს განიცდის. კლუბის ვალი 40 მილიონ გირვანქა სტერლინგს აღწევს. შარშან გუნდი პრემიერლიგიდან პირველ დივიზიონში ჩამოქვეითდა.

"რომა" გაძლიერებას აპირებს

იტალიის "რომა" მწვავე კრიზისს განიცდის. გუნდმა ჩემპიონთა ლიგის მეორე ჯგუფური ტურნირის ორივე სადებიუტო მატჩი წააგო და არც იტალიის ჩემპიონატში წყვეტს ციდან ვარსკვლავებს. ამიტომ იტალიელებმა მიზნად დაისახეს გუნდის გაძლიერება. მთავარმა მწვრთნელმა ფაბიო კაპელომ განაცხადა, რომ სატრანსფერო დერეფნის გახსნის შემდეგ ერთბაშად რამდენიმე ფეხბურთელის დამატებას აპირებს. კერძოდ, რომაელთა ყურადღების არეალში მოექცნენ "ლიდს იუნაიტადის" ფრანგი ნახევარმცველი ოლივიე დაკური, რომელსაც ტერი ვენეიბლზთან ცუდი ურთიერთობა აქვს, ბრაზილიელი კლებერსონი და ბოლონიის "კიევოს" მცველი ნიკოლა ლეგროტალიე.

იუმორი

საქართველოს ნაკრებმა ისევ გაახარა გულშემატკივრები. ამჯერად გულშემატკივრები შვეიცარიელები იყვნენ.

■ ■ ■

ერთი გამაგებინეთ, რატომ უკეთია დევიდსს ასეთი დიდი კონტაქტური ლინზები?

- ეს ახლა არის ლინზები, თორემ მიხაილოვიჩის საჯარიმო დარტყმამდე სათვალე იყო.

■ ■ ■

პოლიციაში გასკოინს ეკითხებიან:

- აღიარებთ, რომ ნასვამ მდგომარეობაში თეატრში შესვლას ცდილობდით?

- ვაღიარებ, რომ ფხიზელ მდგომარეობაში ეს აზრადაც არ მომივიდოდა.

■ ■ ■

36 წლის შოტლანდიელ ფანს, რომელმაც თავის ფიზიონომიაზე ეროვნული დროშის დასახატად ერთი საათი იწვალა, საფრანგეთის საბაჟო სამსახურმა სახის დაბანა უბრძანა, რათა გაერკვია, პასპორტზე ნამდვილად მისი სახე იყო გამოსახული თუ არა.

■ ■ ■

რუსი გულშემატკივრები:

რუსეთში ყოველთვის ორი უბედურება იყო. ახლა კი ამას ფეხბურთიც დაემატა.

■ ■ ■

ყურებდამწვარმა პაციენტმა ექიმს მიაკითხა.

- რა დაგემართა? - ეკითხება ექიმი.

- ტელევიზორში ფეხბურთს ვუყურებდი. ცოლიც იქვე, ტელეფონთან ახლოს, თეთრეულს აუთოებდა. მეზობელმა დარეკა და, ყურმილის ნაცვლად, უთო ავიღე.

- მეორე ყური? - გაოცდა ექიმი.

- იმ იდიოტმა ორ წუთში ისევ დამირეკა!

■ ■ ■

კომენტატორს საფეხბურთო მატჩის ტრანსლაცია მიჰყავს:

- ბურთმა მინდვრის მარცხენა ნახევარი გადაკვეთა. შემდეგ მარჯვენა, ისევ მარცხენა, მარჯვენა, მარცხენა, მარჯვენა - არა?! - ეს მაინც ჩოგბურთია.

■ ■ ■

მარადონა ვარჯიშზე მივიდა:

- ვინ არის კაიფში? მე ვარ კაიფში?

■ ■ ■

გუნდის თავდამსხმელი მსაჯს ეკითხება:

- რა ჰქვია თქვენს ძაღლს?

- მე არავითარი ძაღლი არ მყავს!

- როგორ?! ბრმა და უძაღლოდ?!

■ ■ ■

გაიგე? მონაკოში ფეხბურთის თამაში აკრძალეს.

- არა, მაგრამ რატომ?

- საჩოთირო საქმეა. ბურთი გაუთავებლად ხან იტალიაში მიფრინავს, ხან - საფრანგეთში.

■ ■ ■

"სპარტაკი" ერთ-ერთ მატჩში დამარცხდა. რომანცევთან მივიდა შირკო და ეუბნება:

- ოლეგ ივანოვიჩ, მგონი, მსაჯმა წაგვაგებინა. შეიძლება, ერთს გემრიელად ჩავცხებ?

- არ ღირს, საშა, მაინც ააცდენ, - უპასუხა რომანცევმა.

■ ■ ■

მიმდინარეობს საფეხბურთო მატჩი: რუსეთი - გერმანია. გერმანელები 2:0 იგებენ.

- ბიჭებო! - გაჰყვირის მოხუცი ომის ვეტერანი, - ჩვენ მათ ვურტყამდით სტალინგრადთან, კიევთან, კურსკთან. თქვენ კი თავს გვჭრით!

გვერდით მჯდომი ქართველი აღელვებულ ვეტერანს ამშვიდებს:

- ბაბუ! თქვენ სხვა მწვრთნელი გყავდათ.

■ ■ ■

მატჩისშემდგომ პრესკონფერენციაზე უკრაინის ნაკრების მწვრთნელი იოჟეფ საბო აცხადებს:

- ჩვენ ვითათბირეთ და გადავწყვიტეთ, ფილიმონოვს უკრაინის გმირის წოდება მივანიჭოთ.

- სიკვდილის შემდეგ, - დაამატა რომანცევმა.

ფიფა-ს შემაჯამებელი მადრიდული შეკრება

ესპანეთის დედაქალაქში დაიწყო საფეხბურთო სამყაროსთვის მნიშვნელოვან ღონისძიებათა სერია. გუშინ გაიმართა ფიფა-ს საფინანსო კომიტეტის სხდომა, რომელზეც შეაჯამეს იაპონიასა და კორეაში ჩატარებული 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ფინანსური შედეგები.
ამის გარდა, კომიტეტის წევრებმა გაანალიზეს გავლენიანი საერთაშორისო ორგანიზაციის ფინანსური საქმიანობის 1999-2002 წლების შედეგები და მომდევნო ოთხ წელიწადში (2003-2006) ფიფა-ს ფინანსური ორიენტირებიც დასახეს.

მიხეილ აბაიშვილი

REUTERS
ფიფამ მადრიდში საფეხბურთო სამყარო იხმო

მოგეხსენებათ, 2006 წელს მსოფლიო ჩემპიონატს გერმანია უმასპინძლებს. ამ მოვლენისთვის მზადების ტემპებსა და მიმდინარეობაზე მოხსენებით გამოვა საორგანიზაციო კომიტეტი. უსაფრთხოებისა და სამართლიანი თამაშის კომიტეტებიც არ იქნებიან უქმად და შესაბამის საკითხებზე გამართავენ თათბირს. ამ ორი კომიტეტის მუშაობის შედეგებს ხვალ (თუ საჭირო გახდა, ზეგაც) ფიფა-ს აღმასრულებელ კომიტეტს წარუდგენენ და, თუ აღმასკომი მოიწონებს, ამ კომიტეტების მუშაობას დამაკმაყოფილებელი შეფასება მიეცემა.

ზოგადად, ფიფა-ს აღმასკომის მუშაობის დღის წესრიგი ფართო დიაპაზონისაა. ზემოხსენებული საკითხების გარდა, დღის წესრიგში შეტანილია საკლუბო ფეხბურთში არსებული მდგომარეობის ანალიზი, სატელევიზიო ტრანსლაციების უფლებებთან დაკავშირებული პრობლემები, ფეხბურთის ხარისხი, ტურნირების ჩატარების დროს უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და სხვა მრავალი.

ბოლო მოვლენა, რომელსაც მთელი საფეხბურთო სამყარო განსაკუთრებული მოუთმენლობით ელის, 17 დეკემბერს გაიმართება. ამ დღეს ფიფა დაასახელებს 2002 წლის საუკეთესო ფეხბურთელებს როგორც ძლიერი სქესის წარმომადგენლებში, ისე მანდილოსნებში. მამაკაცებში ამ ტიტულის მოპოვების პრეტენდენტები არიან გერმანელი ოლივერ კანი (“ბავარია”, 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის საუკეთესო ფეხბურთელი, “ოქროს ბურთის” მფლობელი), ბრაზილიელი რონალდო (“რეალი”, 1996, 1997 წლების საუკეთესო ფეხბურთელი) და ფრანგი ზინედინ ზიდანი (“რეალი”, 1998 და 2000 წლების საუკეთესო ფეხბურთელი). მანდილოსნებს შორის ამ ტიტულს ერთმანეთს შეეცილებიან ამერიკელი მია ჰემი, ჩინელი სუნ ვენი და გერმანელი ბრიჯიტ პრინცი. ამავე დროს, ბრაზილიისა და სენეგალის ეროვნული ნაკრები გუნდები უკვე მოხვდნენ ფიფა-ს 2002 წლის ლაურეატთა რიცხვში. მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონები “საუკეთესო გუნდის” პრიზით დაჯილდოვდებიან, ხოლო აფრიკელები “ყველაზე დიდი პროგრესის” ჯილდოს მიიღებენ. მსოფლიო ჩემპიონატზე რვა საუკეთესო გუნდს შორის მოხვედრილი სენეგალის ნაკრები ფიფა-ს რეიტინგით საუკეთესო 30 ნაკრებს შორისაა. ეს იმას ნიშნავს, რომ, შარშანდელთან შედარებით, სენეგალელებმა მთელი 40 ადგილით წაიწიეს წინ. რაც შეეხება “ფეირ ფლეის”, ანუ “სამართლიანი თამაშის” პრიზს, ეს ჯილდო ერთბაშად ორ გუნდს - სამხრეთ კორეისა და იაპონიის ნაკრებ გუნდებს ხვდება წილად.

აქვე გაცნობებთ, რომ მადრიდში იმყოფება “24 საათის” სპეციალური კორესპონდენტი აკა ტონია, რომელიც ფიფა-ს გალა-წარმოდგენიდან რეპორტაჟს მოამზადებს ჩვენი მკითხველისთვის.

ევროპული ჯილდოს მაძიებელი

REUTERS
ლუიშ ფელიპე სკოლარი

ლუიშ ფელიპე სკოლარი, რომელმაც წლევანდელ მსოფლიო ჩემპიონატზე ბრაზილიის ნაკრები ჩემპიონის ოქროს მედლებამდე მიიყვანა, ერთადერთი სამხრეთამერიკელი მწვრთნელია, ვინც ორ სხვადასხვა გუნდთან ერთად (1995 წელს - "გრემიო" და 1999 წელს - "პალმეირასი") ლიბერტადორესის თასი მოიგო.

მართალია, სკოლარის ჯილდოები არ აკლია, მაგრამ ბრაზილიელი სპეციალისტი, თურმე, ევროპულ აღიარებაზეც ოცნებობს. სწორედ ამიტომ დაუკავშირა თავისი ბედი პორტუგალიას. ეს არის მოტივაცია, რომლის წინაშეც ნებისმიერი სპეციალისტი ქედს მოიხრიდა და რომელმაც ბრაზილიელს პორტუგალიის ნაკრების მწვრთნელობა გადააწყვეტინა. სკოლარიმ პორტუგალიის ეროვნულ გუნდთან წელიწადნახევრიანი კონტრაქტი გააფორმა და 2003 წლის პირველი იანვრიდან მუშაობას შეუდგება.

"მე აქ მარტო კარგად მუშაობას კი არ ვაპირებ, არამედ იმისთვის მოვედი, რომ ევროპის ჩემპიონატის მასპინძლებს ევროპის ჩემპიონატი მოვაგებინო და ამით პორტუგალიელი ხალხი გავახარო", - განაცხადა ლუიშ ფელიპე სკოლარიმ პრესკონფერენციაზე. ბრაზილიელმა ისიც აღნიშნა, რომ მსოფლიოს მრავალი ქვეყნიდან ჰქონდა მიწვევა, მაგრამ მათ შორის პორტუგალია ამოირჩია - ერთადერთი მიზნით, პორტუგალიის ნაკრებთან ერთად მოიგოს ერთადერთი ჯილდო, რომელიც მას არ მოუპოვებია - ევროპის ჩემპიონატი.

შეგახსენებთ, რომ პორტუგალიის ნაკრები, როგორც ევროპის ჩემპიონატის მასპინძელი ქვეყანა, ავტომატურად დაშვებულია ფინალურ ეტაპზე.

"ბარსელონამ" სარფიანი საქმე გაჩარხა

ესპანეთის "ბარსელონამ" შეიძლება "რივერ პლეიტის" ახალგაზრდა ფორვარდი შეიძინოს. დ`ალესანდრო ძალიან ახლოს არის "ბარსელონაში" გადასვლასთან. ეს კვირა არგენტინელმა კატალონიაში გაატარა და, ესპანურ კლუბთან წინასწარი შეთანხმებით აღჭურვილი, დაბრუნდა სამშობლოში.

კატალონიური კლუბი დროს ტყუილად არ კარგავდა. სანამ დ`ალესანდრო ბარსელონაში იყო, კლუბის ხელმძღვანელობამ ახალგაზრდა არგენტინელის წარმომადგენელთან მოლაპარაკება გამართა.

დ`ალესანდრო "ბარსელონაში" შეიძლება 16 მილიონ ევროდ გადავიდეს, თანაც, ესპანელებს უფლება ექნებათ, ეს თანხა ეტაპობრივად გადაიხადონ. ბუენოს-აირესში დ`ალესანდროს, როგორც ფეხბურთელს, ძალიან კარგი რეპუტაცია აქვს. მას რამდენიმე მეტსახელით მოიხსენიებენ: Cabezon (ჭკუის კოლოფი), Nene (ახალშობილი) და Principito (ახალბედა). არგენტინაში ვარაუდობენ, რომ 21 წლის ფეხბურთელი მომავალ მსოფლიო ჩემპიონატზე ეროვნული ნაკრების საკვანძო ფიგურა იქნება.

ახალგაზრდული ასაკის მიუხედავად, დ`ალესანდრომ "რივერ პლეიტის" შემადგენლობაში ორჯერ (2000 და 2002 წლებში) Clausura-ს ტურნირი მოიგო. 2001 წელს არგენტინის ნაკრების შემადგენლობაში ახალგაზრდებს შორის მსოფლიო ჩემპიონი გახდა და "ბარსელონას" კიდევ ერთი ფეხბურთელის, ხავიერ სავიოლას შემდეგ, ჩემპიონატის საუკეთესო სნაიპერიც იყო.

როგორც ჩანს, დ`ალესანდრო კატალონიურ კლუბში მხოლოდ სეზონის ბოლოს გადაბარგდება, თუ, რა თქმა უნდა, ვან გაალის გუნდმა კრიზისი დაძლია. თუ არადა, არგენტინელი “ბარსელონაში” შეიძლება იანვარშიც გამოჩნდეს. ამის შესახებ ვან გაალი აცხადებს, რომ თავისი გუნდის სიძლიერეში დარწმუნებულია და ახალი ფეხბურთელების დამატებას არ აპირებს. მაგრამ თუ "ბარსელონა" ესპანეთის პრიმერადივიზიონში მდგომარეობას არ გამოასწორებს, მას შეიძლება აზრის შეცვლა მოუხდეს.

თუ დ`ალესანდრო კატალონიურ კლუბს იანვარშივე შეუერთდება, მაშინ არგენტინელს საშუალება ექნება, ახალ გუნდს ჩემპიონთა ლიგის მატჩებში დაეხმაროს, თანაც, დ`ალესანდრო უცხოელად არ ჩაითვლება, რადგან მას იტალიური პასპორტი აქვს.

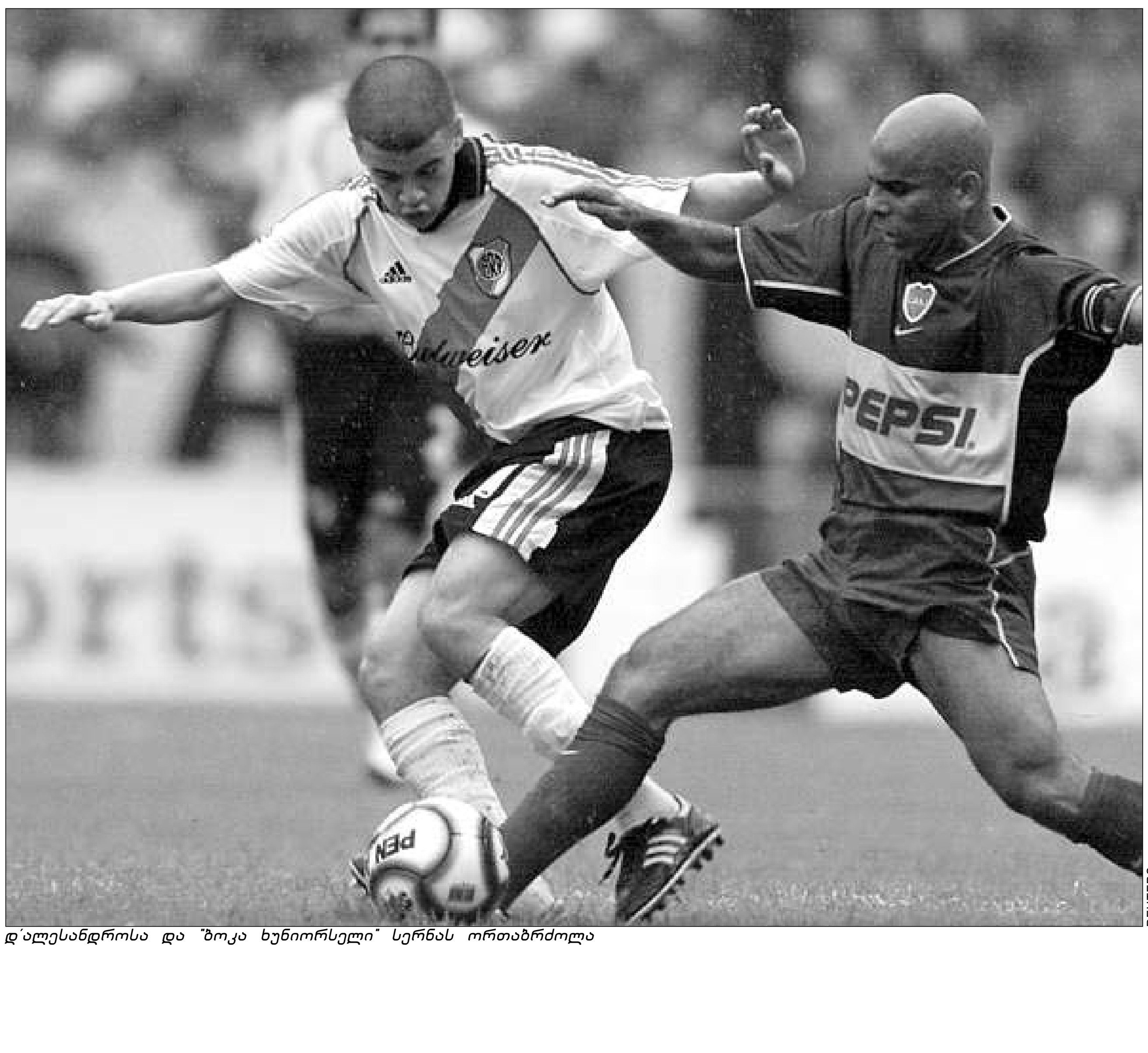
REUTERS
დ´ალესანდროსა და "ბოკა ხუნიორსელი" სერნას ორთაბრძოლა

ვარსკვლავები

რა ღირს მაიკლ ჯორდანი?

არავისთვის საიდუმლო არ არის, რომ NBA რთული ინდუსტრიული მექანიზმია. ეს გახლავთ სახელმწიფო სახელმწიფოში, რომლის მარტო დრაფტის სისტემა ერთი წიგნის თემად გამოდგებოდა. კალათბურთის მოყვარულთათვის მხოლოდ ამ ინდუსტრიაში გაწეული შრომის შედეგები ჩანს. სკაუტების კულისებს მიღმა პაექრობა, ამა თუ იმ გარიგების შესაძლო, მაგრამ განუხორციელებელი ვარიანტები თუ ახალი სახელების გუნდში გამოჩენის ნამდვილი მიზეზები კი, როგორც წესი, საიდუმლოებით მოცული რჩება.

მაიკლ ჯორდანი

1984 წელს შეიძლება ისეც მომხდარიყო, რომ ჰაკიმ ოლაჯუვონი (დრაფტის პირველი ნომერი) და მაიკლ ჯორდანი (მესამე ნომერი) ჰიუსტონელი "რაკეტების" შემადგენლობაში ერთად ჩარიცხულიყვნენ და ჭეშმარიტად უძლეველი ტანდემი შეექმნათ, მაგრამ ჩიკაგოელი "ხარების" გენერალურმა მენეჯერმა ჯერი კრაუზემ თავისი შანსი ხელიდან არ გაუშვა. კონტრაქტი დრაფტის მესამე ნომერთან გააფორმა და თავს უფლება მისცა, უადგილო განცხადება გაეკეთებინა, რასაც არავინ ავალდებულებდა: "მაიკლი, რა თქმა უნდა, ის მოთამაშე არ არის, რომელიც გუნდში კარდინალურ ცვლილებებს მოახდენს, მაგრამ ამას არც ჩვენ ვითხოვთ მისგან".

პირველ ხანებში, მართლაც, ასე იყო. ჯორდანის ძალისხმევის მიუხედავად, რომელმაც პირველივე სეზონში საუკეთესო დაბიუტანტის პრიზი დაიმსახურა და, შედეგიანობის მიხედვით, ლიგაში მესამე ადგილზე გავიდა, "ჩიკაგო ბულზი" გათამაშებას პლეიოფის პირველივე რაუნდში დაემშვიდობა. ჩიკაგოელ "ხარებს" შემდგომი პერიოდიც წარუმატებელი ჰქონდათ, რაც მათ კარგს არაფერს უქადდა. მფრინავი მაიკლი სასწაულებს ახდენდა - აგროვებდა ყველაზე მეტ ქულას, იღებდა სხვადასხვა პრიზს, მაგრამ გუნდი ფინალურ სერიას მაინც ვერ უახლოვდებოდა.

არავინ იცოდა, თუ რას ნიშნავდა ყოველივე. ჯორდანის ეპოქა ჯერ არ დამდგარიყო, მაგრამ მკვეთრად გამოხატული ინდივიდუალისტი, ჰაერში გაჩერების ფანტასტიკური უნარის გამო, სპეციალისტთა გაოცებას იწვევდა. ჯორდანი გრავიტაციის კანონს არღვევდა. ეს რაღაც არაჩვეულებრივი იყო, მაგრამ სპეციალისტთა აზრი მაინც ორად გაიყო. აღფრთოვანებულნი ჯორდანს დოქტორ "J"-ს (ჯულიუს ირვინგს) ადარებდნენ, რომელიც პირველი იყო, ვინც კალათში ზემოდან ბურთის ჩატენვა ერთგვარ ხელოვნებად აქცია. სხვები კი ჯორდანის მიღწევებს სკეპტიკურად უყურებდნენ.

"ბოსტონ სელტიკსის" ლიდერმა, ლარი ბერდმა, რომელიც თავიდან ამტკიცებდა, რომ ჯორდანი "საუკეთესო, ფენომენური და ერთადერთია თავის ამპლუაში", განაცხადა: "მაიკლი რომ გამოჩნდა, ვიფიქრე, რომ ის მომავლის უდიდესი კალათბურთელია, მაგრამ "ჩიკაგო ბულზის" საშუალო დონის კალათბურთელთა გარემოცვაში აღმოჩნდა და მკვეთრად შეიცვალა. ერთადერთი, რაც მას შეუძლია, კალათში სროლაა. მატჩში, საშუალოდ, 30 ტყორცნას ახორციელებს, მაგრამ, უნდა ვაღიარო, რომ ასეთი თამაში არასოდეს მომინდებოდა. მაშინაც კი, 35 ტყორცნიდან 30 რომ ჩამეგდო". იმ პერიოდში ეს მეტად კომპეტენტური შეფასება იყო. მას დიდი უილტ ჩემბერლენიც დაეთანხმა. "მხოლოდ პლეი-ოფის გადამწყვეტ შეხვედრებში შეიცნობა, თუ რამდენად დიდია ესა თუ ის კალათბურთელი. ჯერჯერობით ჯორდანს პლეი-ოფში თავი არ გამოუჩენია".

თუმცა, გულშემატკივრები მაინც აღფრთოვანებული იყვნენ!

ყველა შეფასება მხოლოდ შეფასება იყო და კალათბურთის ფანებისთვის მას გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ ჰქონდა. ისინი ჯორდანს ჰაერში გამოკიდებულს ხედავდნენ და მთავარი ეს იყო. პირველივე სეზონში "ჩიკაგო სტედიუმზე" მაყურებელთა დასწრება ორჯერ გაიზარდა. უფრო მეტიც: კალათბურთის მატჩებზე დასწრების მაჩვენებელმა სხვა ქალაქებშიც იმატა. ხალხი კალათბურთის დარბაზში მფრინავი მაიკლის სანახავად მიდიოდა. როცა "ბულზი" ჩადიოდა ქალაქში, რომელშიც კალათბურთი ნაკლებად პოპულარული იყო, მატჩზე დასასწრები ყველა ბილეთი გაყიდული ხვდებოდათ.

აღსანიშნავია, რომ NBA-ში 70-იან წლებში არსებულმა ფინანსურმა კრიზისმა მას შემდეგ განიცადა სტაბილიზაცია, რაც ნაციონალურ საკალათბურთო ასოციაციაში გამოჩნდნენ სუპერ-ვარსკვლავები - კარიმ-აბდულ ჯაბარი, ჯულიუს ირვინგი, ლარი ბერდი, მეჯიკ ჯონსონი და სხვები, მაგრამ სტადიონები ბოლომდე მაშინაც კი არ ივსებოდა და ვერც კალათბურთელები დაიკვეხნიდნენ მილიონიანი კონტრაქტებით. სარეკლამო რგოლები რომ არა, პირველ წელს ჯორდანიც ვერ გამოიმუშავებდა მილიონს.

შედარებისთვის აღვნიშნავთ, რომ თავისი დაარსების პირველ პერიოდში NBA თავმდაბალი საწარმოს იმიჯით სარგებლობდა. 1946 წელს თითოეული გუნდის სახელფასო ფონდი მხოლოდ 50 000 დოლარი იყო. მომდევნო წლებში ეს თანხა იზრდებოდა, თუმცა, არც ისე სწრაფად. დიდი უილტ ჩემბერლენი თავის სადებიუტო, 1959 წელს, 35 000 დოლარს გამოიმუშავებდა, ხოლო კარიერის ბოლოს, 1972 წელს, მისი ხელფასი 100 000 დოლარს შეადგენდა.

რა თქმა უნდა, 60-70-იან წლებში სხვადასხვა ფირმა პროფესიონალ კალათბურთელებს თავისი პროდუქციის რეკლამირებისთვის იყენებდა, მაგრამ ჯორდანის გამოჩენით მათ რეკლამისთვის ყველაზე სასურველი პიროვნება მიიღეს. თვითონ მაიკლი ოდნავ გაოცებულიც კი იყო. მას ვერ გაეგო, თუ რატომ იხიბლებოდა ხალხი მისი პერსონით, მაგრამ ის აშკარად თავმდაბლობდა. თუ არა ჯორდანმა, ვინ იბრძოლა თავისი იმიჯის შესაქმნელად და დასახვეწად! მან ხომ ორატორული ხელოვნების კურსებიც კი დაამთავრა. მისმა ბუნებრივმა ხიბლმა და თანამოსაუბრის მიმართ ყურადღებამ ჟურნალისტებიც მიიზიდა. ხოლო ნებისმიერი დაცვის გარღვევის საოცარმა უნარმა მეტოქე გუნდთა ფანებიც კი სიმპათიით განაწყო. მაიკლ ჯორდანი არა მხოლოდ ერთი ქალაქის ან შტატის, არამედ მთელი ამერიკის მონაპოვარი გახდა.

"ჩიკაგო ბულზის" მეტოქეები თამაშს მანამდე აკონტროლებდნენ, სანამ ჯორდანი უკონტროლო გახდებოდა. ის ლანდივით დაქროდა მოედანზე და, მოქმედების მრავალფეროვანი რეპერტუარის გამოყენებით, ერთდროულად 3-4 მეტოქის ჩამოცილება შეეძლო. ერთ-ერთი ასეთი მატჩის შემდეგ მისმა პარტნიორმა ორლანდო ვულდრიჯმა შენიშნა: "დატოვეთ ის მარტო. ის ღვთის შვილია და მასთან მხოლოდ ღმერთს თუ ექნება საქმე".

კალათბურთი

ჩემპიონატი დაიძაბა

საქართველოს ჩემპიონატი.

შაბათი: სტუ ჯეოსელი - აკადემია 104:87, თსუ - აზოტი 86:82, მაკაბი - ბასკო 72:114.

კვირა: დინამო - მაკაბი 112:72, აკადემია - თსუ 96:109, აზოტი - ქუთაისი 86:76.

გასულ უქმეებზე გაიმართა საქართველოს ჩემპიონატის მორიგი ტურის მატჩები კალათბურთში. წლევანდელი ჩემპიონატი, თავისი დრამატულობით, აშკარად აღემატება ყველა წინამორბედს. ამის დასტურია ის გარემოება, რომ ტურნირს, სხვა წლებისგან განსხვავებით, აღარ ჰყავს გამოკვეთილი ლიდერი, რომელიც, პირველობის დასაწყისშივე, ჩემპიონატის უპირობო ფავორიტად მიიჩნეოდა.

წლევანდელ სეზონში ჩემპიონის ოქროს მედლებისთვის ერთბაშად ოთხი გუნდი იბრძვის და მოვლენები ისე ვითარდება, რომ გადამწყვეტ შეხვედრებში ყველაფერი შეიძლება მოხდეს. მეორე წრის დასკვნით ეტაპზე შთამბეჭდავად გამოიყურება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გუნდი, რომელსაც მეორე წრის საფინიშო სპურტი ზედმიწევნით წარმატებული გამოუვიდა. სტუდენტებმა ჯერ ბათუმში "ბასკო" დაამარცხეს, შემდეგ ზედიზედ სძლიეს თბილისის "დინამოსა" და "სტუ ჯეოსელს", ხოლო შაბათს გამარჯვებათა სერია რუსთავის "აზოტის" დამარცხებით დააგვირგვინეს. დღევანდელი მდგომარეობით, თსუ სატურნირო ცხრილის სათავეში მოექცა.

დაკარგული ქულებით ჩემპიონატს ერთპიროვნულად ლიდერობს ლევან მოსეშვილის გუნდი. მორიგ მატჩში "დინამომ" დაამარცხა "მაკაბი" და მიმდინარე სეზონში თავისი მე-12 გამარჯვება მიითვალა. რაც შეეხება კიდევ ერთ ფავორიტს, ბათუმის "ბასკოს", მან თბილისის "მაკაბი" დაამარცხა, ოღონდ ეს შაბათს მოხდა.

კვირას კი, "დინამოსთან" ერთად, გამარჯვება იზეიმეს თსუ-მ და რუსთავის "აზოტმა". ამ უკანასკნელმა, ბათუმში, 10 ქულის სხვაობით, დაამარცხა "ქუთაისი". სატურნირო ცხრილს, 12-12 გამარჯვებით, ლიდერობენ თსუ, სტუ და "დინამო". სტუ-ს ერთი, ხოლო "დინამოს" ორი მატჩი რეზერვში აქვს.

ძიუდო

იაპონიამ სტიმულად რევანში დაგვიტოვა

ძიუდოისტთა პირველ გუნდურ გრან-პრიზე, რომელსაც მონტე-კარლომ უმასპინძლა, გათამაშების ორგანიზატორებმა საასპარეზოდ მსოფლიოს ოთხ უძლიერეს გუნდს უხმეს. იტალია, საფრანგეთი, იაპონია და საქართველო გახლავთ ის ქვეყნები, რომლებსაც ერთმანეთთან ურთიერთობა უნდა გაერკვიათ. ასპარეზობა ერთდღიანი იყო და მას "ლუი II"-ის სტადიონის "ომნისპორტის" დარბაზმა უმასპინძლა.

მონაკოში საკუთარი სახსრებით წასული საქართველოს ძიუდოისტთა ნაკრები გრან-პრიზე იმ მიზნით გაემგზავრა, რომ ბაზელში, გუნდურ მსოფლიო ჩემპიონატზე, ფინალში იაპონელებთან მარცხის გამო რევანში აეღო. მივყვეთ თანმიმდევრობით.

გრან-პრი გაიმართა წრიული სისტემით, ანუ თითოეულ გუნდს სამ-სამი ბრძოლა უწევდა. შესარჩევ ეტაპზე, პირველ მეტოქედ, ქართველ ძიუდოისტებს მსოფლიო ჩემპიონატის ნახევარფინალისტი - საფრანგეთის ნაკრები შეხვდა. ქართველებმა კარგად აიღეს სტარტი და ფრანგებს ექვსი ბრძოლიდან ოთხი მოუგეს. ნახევარფინალში გასულები კი ასევე მსოფლიო ჩემპიონატის ნახევარფინალისტს - იტალიელთა გუნდს დაუპირისპირდნენ. სამი ბრძოლა იტალიელებმა მოიგეს, სამიც - ქართველებმა. საყაიმო ანგარიშით დაშორებული მეტოქეებიდან უპირატესობა მიენიჭათ ქართველ ძიუდოისტებს და ფინალური საგზურიც მათ მოიპოვეს. აქ კი მათ ელოდა ძველი მეტოქე - იაპონიის ნაკრები, რომელმაც, თავის მხრივ, ჯერ იტალიელებს მოუგო (5:0), შემდეგ კი ფრანგები დაამარცხა. ასე რომ, მესამე ადგილისთვის ფრანგები და იტალიელები შეხვდნენ ერთმანეთს. გაიმარჯვეს იტალიელებმა - 3:2. რაც შეეხება ფინალს, საქართველოს ნაკრებმა რევანში ვერ აიღო - 1:6 ასეთია ფინალური დაპირისპირების შედეგი. რევანშმა სამომავლოდ გადაიწია.

კრივი

კრის ბერდი - მსოფლიოს ახალი ჩემპიონი

კრის ბერდმა ევანდერ ჰოლიფილდს ბევრი ურტყა

ზემძიმე წონაში IBF-ის ვერსიით მსოფლიოს ახალი ჩემპიონი გახდა კრის ბერდი, რომელმაც 12-რაუნდიან პაექრობაში ქულებით სძლია ევანდერ ჰოლიფილდს. მთელი ბრძოლის განმავლობაში ბერდი მეტოქეზე ბევრად სწრაფად მოძრაობდა, თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ ჰოლიფილდი 40 წლისაა. ორთაბრძოლის შემდეგ ჰოლიფილდმა თქვა, რომ მეშვიდე რაუნდის შემდეგ მას მხარი ასტკივდა და მთელი ძალით ვეღარ იჩხუბა, მაგრამ პირველ 10 რაუნდში ბერდის უპირატესობა ეჭვს არ იწვევდა.

მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონი მხოლოდ ბოლო ორ რაუნდში გააქტიურდა. მან კარგად იცოდა, რომ ქულებით ვერ გაიმარჯვებდა, ამიტომ ცდილობდა, ერთადერთი შანსი გამოეყენებინა - მეტოქე ნოკაუტში ჩაეგდო, მაგრამ უშედეგოდ. სხვათა შორის, კრივში მხცოვანობის რეკორდი ეკუთვნის ჯორჯ ფორმენს, რომელიც 45 წლის ასაკში გახდა მსოფლიო ჩემპიონი. მაშინ ფორმენმა მაიკლ მურერი დაამარცხა.

ამჯერად მსაჯები ერთსულოვანნი იყვნენ და გამარჯვება უფრო ახალგაზრდა ბერდს მიანიჭეს. ჰოლიფილდმა განაცხადა, რომ არ აპირებს აქტიურ სპორტთან გამომშვიდობებას და სურს, ზემძიმე წონაში მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონის ტიტული მოიგოს. "ხშირად მიკიჟინებდნენ, რომ, ჩემი გაბარიტების პატრონს, რინგზე არაფერი მესაქმება, მაგრამ დღეს დავამტკიცე, რომ ასე არ არის", - განაცხადა ახალმა მსოფლიო ჩემპიონმა. ამ ჩხუბისთვის ჰოლიფილდმა 5 მილიონი დოლარი მიიღო, ბერდმა კი - 2 მილიონ 150 000.

აღსანიშნავია, რომ ამ ბრძოლას კომენტარს უკეთებდა ბრიტანელი ლენოქს ლუისი, რომელმაც ვიტალი კლიჩკოსთან ბრძოლაზე უარი განაცხადა. ორი კვირის წინათ ამ ბრძოლის გამართვა ეჭვს არ იწვევდა, მაგრამ ახლახან ლუისმა თქვა, რომ თავის მომავალ გეგმებს ჯონ რუისისა და როი ჯონს-უმცროსის ჩხუბის შემდეგ დასახავს.

ადრე ლუისის გეგმები ასე გამოიყურებოდა: მარტში ვიტალი კლიჩკოსთან უნდა ეჩხუბა, შემდეგ გაიმართებოდა მატჩ-რევანში მაიკ ტაისონთან და ბოლოს მატჩი კლიჩკო-უმცროსთან. თუმცა, ლუისის თქმით, უფროს კლიჩკოსთან ჩხუბი უინტერესოა და მას სურს, დაუპირისპირდეს უფრო ძლიერ მოკრივეს, რომელსაც, ბრიტანელის აზრით, რუისი-ჯონსის ორთაბრძოლა გამოავლენს.

"ვიტალი კლიჩკომ ჩემთან ჩხუბი ჯერ ვერ დაიმსახურა. ის არასოდეს შეხვედრია, მართლაც, ძლიერ მოკრივეს", - განაცხადა ლუისმა. ამასთან დაკავშირებით დონ კინგს თავისი მოსაზრება აქვს. მას ტურნირის მოწყობა სურს და ჰოლიფილდ-ბერდსა და რუის-ჯონსს შორის გამარჯვებულთა დაპირისპირებას ცდილობს, ხოლო, მათ შორის გამარჯვებულს, ლუისთან ბრძოლას გაუშანსავს. ბერდმა უკვე დაამარცხა ჰოლიფილდი და რუის-ჯონსს შორის გამარჯვებულს ელოდება, მაგრამ ლუისმა განაცხადა: ამ მეტოქეთაგან ერთ-ერთს მხოლოდ მაშინ შეხვდება, თუ რომელიმე, მართლაც, ნამდვილ ოსტატობას გამოიჩენს.

ფალიანებმა მუშტი მოიქნიეს

მას შემდეგ, რაც ქართველმა მოკრივემ გიორგი კანდელაკმა საქართველოს პირველი მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული მოუტანა და პროფესიონალებში გადავიდა, ჩვენში პროფესიული კრივის ბუმი დაიწყო. კანდელაკის ნაკვალევს არაერთი მოკრივე გაჰყვა.
მათ შორის არიან ძმები შალვა და რამაზ ფალიანები. დიდი ხანი არ არის, რაც პროფესიულ რინგზე მათი ნათლობა შედგა, მაგრამ კარგად კი დაიწყეს. ფილადელფიაში ძმებმა მორიგი სარეიტინგო ბრძოლები გამართეს.

რაკი კანდელაკის გაკვალულზე ვსაუბრობთ, უნდა ვთქვათ, რომ პროფესიულ კრივში შალვა ფალიანის გადასვლა, ალბათ, მისი უფროსი ძმის, რამაზის დამსახურებაა. შალვა და რამაზ ფალიანებმა, რომლებიც ამერიკაში, "მაიკ-მაიკის" კლუბში ვარჯიშობენ, ვისთვის ნავსიან და ვისთვის ბედნიერ რიცხვში - 13 დეკემბერს, "პიტ-ლეიდის" მსოფლიო კლუბში, მეტოქეებს ცუნამივით გადაუარეს. ის, რომ უფროსმა ფალიანმა გაიმარჯვა, შესაძლოა, ეს არც გაგვკვირვებოდა, რადგან მას მოყვარულთა შორის გამოცდილებაც აქვს და ტიტულებიც მრავლად მოეპოვება. მართალია, პროფესიონალებში გამოცდილებით ვერ დაიკვეხნის, რადგან სულ რაღაც ერთი წელიწადია, რაც პროფესიულ რინგზე ავიდა, მაგრამ ორი ბრძოლა მაინც აქვს აქტივში, თანაც, მოგებით. ამ დღეს რამაზმა მოგებული ორთაბრძოლების რიცხვი გაზარდა. მისთვის მესამე დაპირისპირებაში იანკებმა 28 წლის კივეინ ჰილი გამოიყვანეს რინგზე. ჰილს ხეირიანად სალამიც არ ჰქონდა დასრულებული, რომ პირველივე რაუნდში ნოკდაუნით გაიშხლართა. რამაზისი არ იყოს, მეტოქეს არც შალვა ფალიანმა მისცა სულის მოთქმის საშუალება. მისთვის პირველ სარეიტინგო ბრძოლაში, უმცროსმა ფალიანმა 29 წლის ფილადელფიელ ჯორჯ ტერნერს პირველ რაუნდში ისეთი მოსცხო, რომ, როდესაც ამერიკელი გონს მოვიდა, მსაჯს ათვლა უკვე დამთავრებული ჰქონდა.

აღსანიშნავია, რომ ძმებმა "პიტ-ლეიდის" მსოფლიო კლუბში მოპოვებული გამარჯვებები საქართველოს კრივის ფედერაციის ყოფილი პრეზიდენტის, მათი უფროსი ძმის, აწ გარდაცვლილი ზურაბ ფალიანის ხსოვნას მიუძღვნეს.

ცურვა

რუსებს მემკვიდრე გამოუჩნდათ, უნგრეთს კი - მომავალი

რიზაში მიმდინარე მოცურავეთა ევროპის ჩემპიონატზე საკარნავალო ატმოსფერო სუფევდა. წარმოდგენის მთავარ მოქმედ გმირად კი 18 წლის რუსი იური პრილუკოვი იქცა.

ზიზა ზურასაშვილი

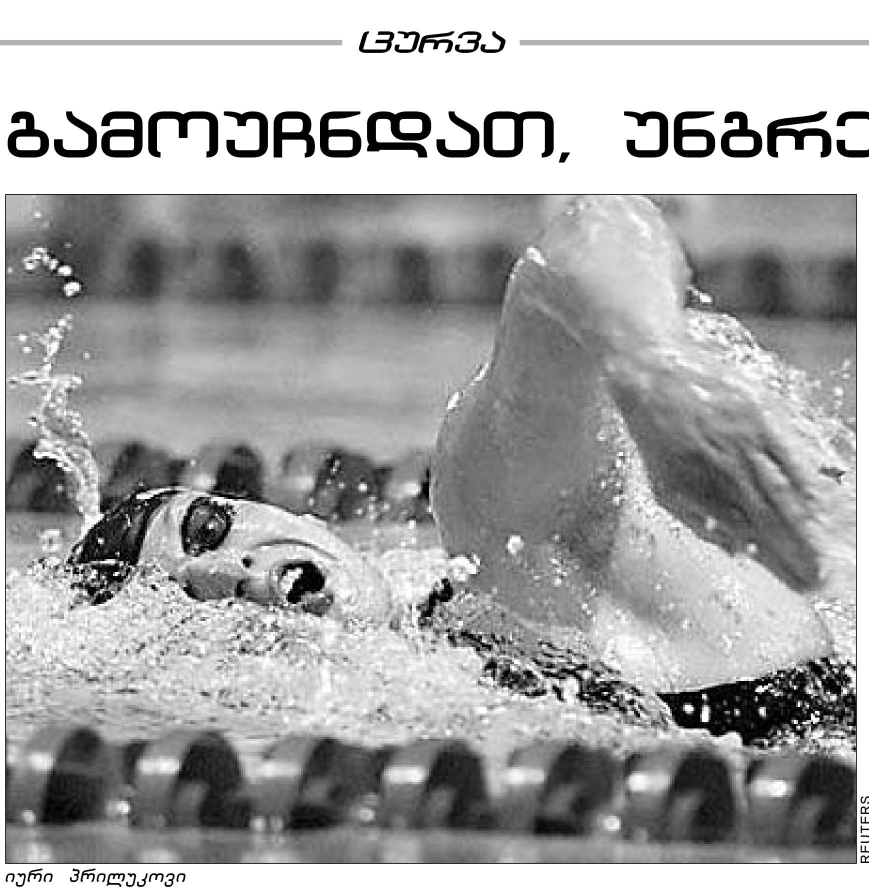
იური პრილუკოვი

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რუსებმა, პრილუკოვის სახით, გრძელი მანძილების დიდოსტატი შეიძინეს. წლეულს, იუნიორებში, ამავე რანგის ასპარეზობებზე, სამგზის ევროპის ჩემპიონობისა და დიდებში გამარჯვების შემდეგ რუსებს იმედი გაუჩნდათ, რომ პრილუკოვი სახელოვანი თანამემამულის იური სალნიკოვის ტრადიციებს გააგრძელებდა. მათი ვარაუდი გამართლდა. 1500 მეტრზე ასპარეზობისას სტარტზევე დაწინაურებულმა რუსმა მოცურავემ მეტოქეებს წამოწევის საშუალება არ მისცა და, 25-მეტრიანი აუზის 60-ჯერ გადაცურვა-გადმოცურვის შემდეგ, პაექრობა ევროპული რეკორდის საკადრის დროში - 14 წუთში და 35, 06 წამში დაასრულა. თითქმის ორი წამით გაუმჯობესებული წინა რეკორდი (14.36,93) კი პრილუკოვმა ჩამოართვა იტალიელ მასიმილიანო როსოლინოს, რომელმაც, თავის მხრივ, იგივე შეძლო ორი წლის წინათ, ვალენისაში, ევროპის ჩემპიონატზე. მაშინ იტალიელმა სალნიკოვის მიერ 1982 წელს დამყარებული რეკორდი დაამხო. სააუზო სახეობათა უგრძეს დისციპლინაში სულ სამი კაცია, რომლებსაც ახლანდელ რეკორდზე სწრაფად გაუცურავთ. ავსტრალიელები გრანტ ჰეკეტი, კარენ პერკინსი და ამერიკელი ერიკ ვენდტი ის სამეულია, რომელსაც "პატარა წყალში" 1500 მეტრი ყველაზე სწრაფად გადაუსერავს. ამრიგად, ასპარეზობის პირველ დღეს 400 მეტრზე "თავისუფალში" მოპოვებულ "ვერცხლს" პრილუკოვმა 1500 მეტრზე ჩემპიონობაც დაურთო.

"ვიცოდი, რომ ევროპული რეკორდის დამხობა შემეძლო, მაგრამ ამის გაკეთება ძალიან ძნელია მაშინ, როდესაც ნამდვილ ასპარეზობებში არ გამოდიხარ. ეეკეტი, შესაძლოა, მომავალ წელსაც გადაულახავი წინაღობა იყოს ჩემთვის, მაგრამ ერთხელაც იქნება, მას შევუტევ", - იმედიანადაა პრილუკოვი.

რუსი მოცურავისგან განსხვავებით, დაძაბული პაექრობების დეფიციტს არ უნდა უჩიოდეს უნგრელი ევა რიშტოვი. "პატარა წყლის" ახლანდელ მსოფლიო ჩემპიონთან და ორგზის ოლიმპიური თამაშების გამარჯვებულ, უკრაინელ იანა კლოჩკოვასთან 400 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში ჩემპიონობის შემდეგ, შეიძლება, უნგრელსაც დიდი მომავლი ვუწინასწარმეტყველოთ. ამის საფუძველს იძლევა რიშტოვის მიერ ასპარეზობის პირველ და მეორე დღეს, შესაბამისად, 200 მეტრზე ბატერფლაიში და 800 მეტრზე ევროპული რეკორდით "თავისუფალში" მოგებული ფინალები.

ასე რომ, კლოჩკოვას, რომელიც აქამდე დაუბრკოლებლად იგებდა ყველაფერს, მომავალში, უნგრელის სახით, ძალზე ძლიერი მეტოქე ეყოლება. ასპარეზობის პირველ დღეს, 200 მეტრზე კომპლექსურში გამარჯვების შემდეგ, უკრაინელს ამჯერად მეორე ადგილი დარჩა.

რიზაში გამარჯვებულის კვარცხლბეკზე მეორედ ავიდნენ სლოვაკი მარტინა მორავცოვა, გერმანელი ანტიე ბუშულტე და უკრაინელი ოლეგ ლისოგორი.

სამი დღის ასპარეზობის ჯამში 26 დისციპლინაში ერთი ან ორი მედალი მოიპოვა 24-მა ქვეყანამ. მათ შორის, არაოფიციალურ გუნდურ ჩათვლაში 18 მედლით (5 "ოქრო", 5 "ვერცხლი", 8 "ბრინჯაო") ისევ გერმანელები ლიდერობენ.

ბინები

იყიდება

იყიდება 4-ოთახიანი არასტანდარტული ბინა პეკინის 35. 140 კვ.მ. ფასი 32 000, ტელ: 899 901729.

იყიდება ერთი ოთახი ალმაშენებლის 82-ში იტალიურ ეზოში I სართულზე, გამოდგება საოფისედ,. ფას: 5600$. ტელ: 34-06-65, 34-85-40, 899 266 221.

საშუამავლო ფირმა "კახი 98" დაგეხმარებთ ბინების ყიდვა-გაყიდვა-გაქირავება-დაგირავებაში. ტელ: 23-70-91; 96-66-27; 893 30-32-82.

იყიდება ორთაჭალაში 2-სართულიანი აგურის შენობა (750 კვ.მ.) სარდაფით, მიწის ნაკვეთით. 75 53 55

იყიდება 2-ოთახიანი მაღალჭერიანი ბინა ევრო-რემონტით, თამარ მეფის გამზირზე N11. მე-5 სართული. 38-30-62, 8(99) 55-04-48

იყიდება 2-ოთახიანი ჩეხური გამზადებული ინტერნეტ-კაფესთვის, ოფისისთვის ან მაღაზიისთვის. მიცკევიჩის N18. 38-30-62, 8(99)55-04-48

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა კარგი რემონტით ვაკეში ფალიაშვილის ქუჩაზე კაპ. ა/ფარეხით. შეიძლება ახალი ავეჯითაც. 899 515854.

სასწრაფოდ, იყიდება 3+2 გაერთიანებული გადაკეთებული ბინა წერეთლის 55 ნომერში, ა/ფარეხით, მე-4 სართულზე. ს/ფასი 56 000. 899 51-58-54.

ვყიდი 3-ოთახიან ლვოვის პროექტის ბინას ვარკეთილში, მეტროსთან ახლოს. მე-7 სართული. ბინას სჭირდება კოსმეტიკური რემონტი. ფასი 7000$. 76 21 97 თინა

მიწის ნაკვეთი

იყიდება ბაზალეთის ტბის პირას საუკეთესო მიწის ნაკვეთი. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 95-52-92.

ბინები

ქირა, ბირაო

ვაქირავებ 1-ოთახიან იზოლირებულ ბინას პარლამენტთან ახლოს, ბესიკის ქუჩა №9-ში, დღიურად. 92 03 85, 99 94 67, 8(93) 33 03 86

ქირავდება!
სახლი ალმაშენებლის გამზ. №151 (24-ე სკოლასთან); ევრორემონტით. საერთო ფართი 200 კვ.მ. 6 ოთახი, 2 სველი წერტილით, ტელეფონით, გათბობით, ცხელი წყლით. 2 შესასვლელით. II სართული. გამოდგება საოფისედ.
ტელ: 37-28-77; 93-16-11; 899 539097

მანქანები

იყიდება "ოპელ-ომეგა" (ფურგონი) 1991 წლის, კარგ მდგომარეობაში - 2100-ად (წყალდიდობაში არ მოყოლილა!).
ტელ: 8(24) 153814, 8(24) 1798 95

სწავლება

ინგლისში სტაჟირებული პედაგოგი შეგასწავლით ინგლისურ ენას თქვენი მიზნების გათვალისწინებით. აგრეთვე, მიიღებთ კონსულტაციებს დიდ ბრიტანეთში სწავლა-განათლების შესახებ. ტელ: 95-20-34, 96-64-12

მოვამზადებ ფიზიკა-მათემატიკაში სკოლის მოსწავლეებს, აბიტურიენტებს, მოსამზადებლის სტუდენტებს. 38 44 43 საღამოს, 61 29 76

შეგასწავლით!
კომპიუტერზე საოფისე პროგრამებს ინდივიდუალურად (WINDOWS, Word, Exell, Internet), ფასი 60 ლარი, ჭავჭავაძის 74, მე-9 სართ. 908 ოთახი.
ტელ: 25-35-48, 23-53-69 - თამილა.

სხვადასხვა

იყიდება ავტოფარეხი. ფალიაშვილის №48. ფასი 5000. 23 35 12, 8(99) 28 99 66

საშუამავლო ფირმა "კახი-98" დაგეხმარებათ თანხების სესხება-გასესხებაში ბინის მყარი გარანტიით. დაგეხმარებით საბუთების შეგროვებაში დაბალი საპროცენტო ანაზღაურებით. 23 70 91, 96 66 24, 8(93) 30 32 82

ვთარგმნი ინგლისურიდან და რუსულიდან ქართულად შეღავათიან ფასში. 75 53 55

ვამზადებ ვებ-გვერდებს. 38 71 85 ირაკლი

ელა, 899 512966, 899 195885.

ფირმა "ზაისადის" უმაღლესი ხარისხის მაკარონები და "პეჩენიები" საბითუმო ფასებში. 35 16 71, 8(77) 42 21 53

საფირმო სალონი "მაუდი" იწვევს დისტრიბუტორებს, რეალიზატორებს, გამყიდველ გოგონებს. ა. წერეთლის გამზ. 140. 34 89 46

ვთარგმნი ინგლისურიდან, გერმანულიდან, რუსულიდან ქართულად შეღავათიან ფასში. 75 53 55, 8(93) 39 82 84

გთავაზობთ სატელეფონო, სამისამართო, საინფორმაციო კომპიუტერული პროგრამების ინსტალაციას თქვენს კომპიუტერზე. 8(77) 74 95 29 მერაბი

ფირმა "ულტრა-დომუს"-ი გთავაზობთ:
- პროექტირებას,
- დიზაინს,
- მშენებლობას.
ტელ: 23-36-58; 94-13-34; 893 347536

ფირმების რეგისტრაცია. ბუკლეტები, სავიზიტო ბარათები, პლაკატები.
ტელ: 95-39-97
მარჯანიშვილის 21, მე-4 სართული.

განცხადება

ESM-თბილისის სკოლა-ლიცეუმის ბაზაზე იხსნება
სამხატვრო სკოლა-სტუდია:

- **სკოლის მოსწავლეთათვის:**
ფერწერა, ხატვა, ქანდაკება, კომპოზიცია, გობელენი, მოდელირება, კომპიუტერული გრაფიკა, მულტიპლიკაცია, დიზაინი, არქიტექტურა, ხატწერა, რესტავრაცია, რელიგიისა და ხელოვნების ისტორია.
- **აბიტურიენტებისათვის:**
მოსამზადებელი ჯგუფი თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში და იაკობ ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებელში შესასვლელად (მიზნობრივი სწავლება). სკოლა სტუდიის მოსწავლეები სისტემატიურად მიიღებენ მონაწილეობას საერთაშრისო და რესპუბლიკურ გამოფენებში. სასწავლო წლის ბოლოს მოეწყობა საზაფხულო შემოქმედებითი ბანაკი. მოსწავლეები იმუშავებენ სამხატვრო სახელოსნოში და კომპიუტერულ კლასში. სკოლა უზრუნველყოფილია გათბობით, მუდმივი დენით, მუშაობს ბუფეტი. მეცადინეობა ჩატარდება კვირაში სამჯერ 15.00 საათზე. მოსწავლეთა მიღება იწარმოებს მიმდინარე წლის 20 ოქტომბრიდან. სწავლა დაიწყებულია. მიღება გრძელდება.

მისამართი: ნუცუბიძის 223. (საქართველოს ბანკის შენობასთან).
ტელეფონი: 32 97 83 (9.00-15.00) სკოლა ლიცეუმი.

აფიშა

თეატრები

რეზო გაბრიაძის თეატრ-სტუდია
ყოველ პარასკევს, შაბათს და კვირას გაიმართება სპექტაკლი "ჩემი გაზაფხულის შემოდგომა"
დას: 19.00. ბილეთები იყიდება თეატრის სალაროში 11 - 16 სთ-მდე. (შავთელის ქ. №13). ტელ: 98-65-90, 98-65-93.

ერთი მსახიობის თეატრი „ვერიკო„
"ღამე და თუთიყუში", რეჟ. დიმიტრი ღვთისიაშვილი
დას: 17 სთ; ფასი 3 ლარი

საგამოფენო დარბაზები

ეროვნული გალერეა
მანანა თავაძისა და თენგიზ მირზაშვილის გამოფენა

ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი
ქართველ მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება)

ძველი გალერეა
გოგა ჭაფარიძის ფერწერული ნამუშევრების გამოფენა

გალერეა „ვერნისაჟი„
საიუბილეო გამოფენა "ვერნისაჟი 5 წლისაა"

გალერეა „უნივერსი„
"პალერმოს გამოფენა 15 წლის შემდეგ", ფარჯიანი, მატაბელი, ბუღაძე, ჭოლოშვილი

კინოთეატრები

„ამირანი„
"ობობების შემოტევა", რეჟ. ელორი ელვაიერი
დას: 14:00; 16:00; 22:00 სთ; ფასი 5-7 ლარი
"ჩემი დიდი ბერძნული ქორწილი"
დას: 18:00; 20:00 სთ; ფასი 6-8 ლარი

„რუსთაველი„
მულტიპლიკაციური ფილმი "პიტერ პენი"
დას: 15:00; 17:00 სთ; ფასი 5 ლარი
"ფორმულა 51", რეჟ. ზონი იუ
დას: 19:00; 21:30 სთ. ფასი 5, 7 ლარი

„ელისო„
მულტიპლიკაციური ფილმი "პიტერ პენი"
დას: 13:00; 15:00 სთ; ფასი 5 ლარი
"ფორმულა 51",რეჟ. ზონი იუ
დას: 17:00 სთ, ფასი 5 ლარი
"შემთხვევითი მილიონერი"
დას: 19:00; 21:00 სთ; ფასი 5 ლარი

სკანდინავიური კროსვორდი

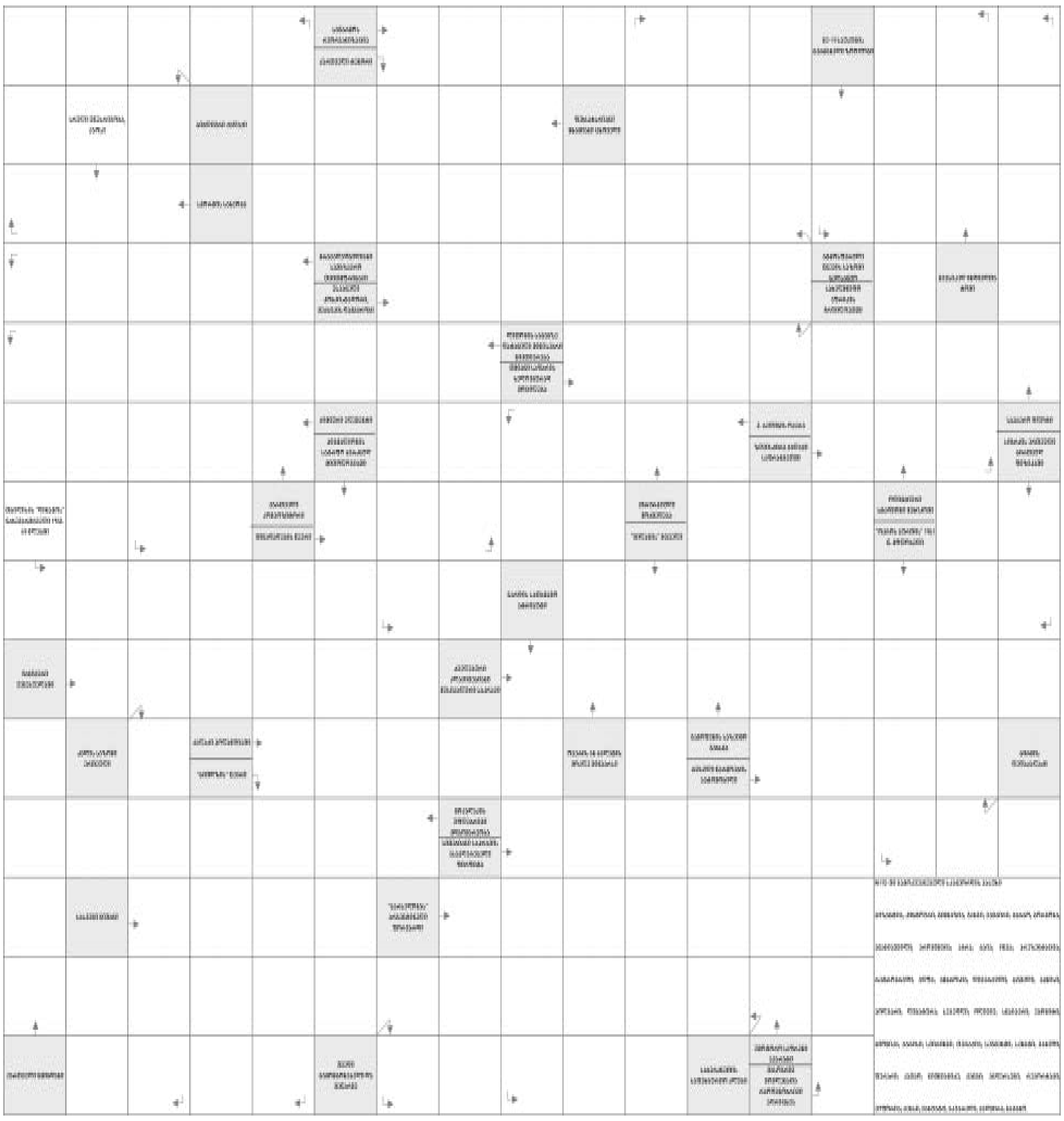

საყოველთაო ფავორიტის ვაკანსია, ანუ ვინ შეცვლის ჯულია რობერტსს?

ქეით ჰადსონი

ჯულია სტაილსი

რიზ უიტერსპუნი

ქეით ბოსვორტი

შარლიზ ტერონი

ერიკა კრისტიანსენი

მელორ სტურუა
საქ. კორესპონდენტი
აშშ, მინეაპოლისი

სიბერე ძნელია, მით უფრო, თუ ის 30 წლის მერე დგება. ჰოლივუდში სწორედ ეს არის გარდატეხის ასაკი მსახიობი ქალებისთვის, რომელთაც უკვე აღარ შეუძლიათ, დამაჯერებლად განასახიერონ hot girlfriends - "ცხელი გოგონები." კომერციული ორიენტაციის ახალგაზრდული კულტურისთვის, ცხელი გოგონები სულ უფრო სწრაფად ბერდებიან. სწორედ ამიტომ ჰოლივუდის სტუდიები გამალებული ეძებენ "საერთოამერიკული ფავორიტის" ტიტულის მფლობელს, ახალ ჯულია რობერტსს, რადგან ნამდვილს მალე 37 წელი შეუსრულდება. ჰოლივუდურად, ეს მათუსალას ასაკს ნიშნავს. ჯულია, რა თქმა უნდა, არის pretty woman, მაგრამ უფრო ქალია (woman), ვიდრე მომხიბვლელი (pretty). მაკიაჟის გარეშე ის მახინჯი იხვია, სწორედ რომ იხვი, და არა ჭუკი, რადგანაც მას უკვე აღარ შეუძლია, იქცეს იმ მშვენიერ გედად, რომელმაც რიჩარდ გირი მოხიბლა.

ასე რომ, "საერთოამერიკული ფავორიტის" ვაკანსია, საცაა გათავისუფლდება. ჰოლივუდის სინამდვილე სიცარიელეს ვერ იტანს. მით უფრო, რომ ეს სიცარიელე საკასოა და არა ტორიჩელის. ახლა კინოოლიმპის ღმერთები ახალი "საერთოამერიკული ფავორიტის" შექმნით არიან დაკავებულნი. მათი გაანგარიშებით, მშვენიერი ქერა ქალბატონი, რამდენადმე ანცი და თავქარიანი, XXI საუკუნის მერილინ მონროს მაგვარი, ჯეინ მენსერილდია. მაგრამ ეს სახე დიდი ხანია გაქრა ჰოლივუდის ეკრანიდან. უკანასკნელი გახლდათ შერონ სთოუნი. მაგრამ მისი ორი ფილმის (Shere და Diabolique) ჩავარდნის შემდეგ ეს მსახიობი ჩამოწერეს, რადგან აშკარად ულალატა "ძირითადმა ინსტინქტმა"; მელანი გრიფიტი სვამს და მისი უკანასკნელი როლი (ფილმში Stuart little-2) ბარტყის ჭყიპინს ჰგავს; კელი მაკტილისი, რომელმაც ტომ კრუზთან ერთად გაიელვა ფილმში Top gun, ტელევიზიით ერთობა; კეთრინ თერნერი ბროდვეიზე გადაბარგდა და კინოს ისე აღარ წვავს, როგორც ეს იყო "ბოევიკში" "სხეულის მხურვალება"; მოკლედ, როგორც შექსპირის ჰამლეტი იტყოდა, ჰოლივუდში დროთა კავშირი დაირღვა. ჯულია რობერტსის მმართველობამ კიდევ უფრო დაარღვია ქერა ქალბატონების ბატონობის ტრადიცია, რომლისკენაც, როგორც ცნობილია, მამაკაცები მეტად იხრებიან.

ვერტინსკი ამტკიცებდა: "შემიძლია, ლეშიდან პოემა შევთხზა, შემიძლია მოსამსახურისგან დედოფალი გავაკეთო". ვერტინსკის შესახებ ვერაფერს მოგახსენებთ, მაგრამ მსგავსი მეტამორფოზებით ჰოლივუდი თავისი არსებობის პირველი დღიდან არის დაკავებული. ეს ცდები ხან წარმატებულია, ხან - არა. ეს სულაც არ ჰგავს ზღვის ქაფიდან აფროდიტეს დაბადების პოეტურ პროცესს. ფილმის, Cueless წარმატების შემდეგ, ჰოლივუდმა მთელი იმედები ალისია სილვერსთოუნზე დაამყარა. "ქოლამბია პიქჩერზმა" მას ათმილიონიანი ხელშეკრულება დაუდო და ფეშენებელური ოფისი მისცა.

მაგრამ ალისიამ ვერ მოახერხა "საოცრებათა ქვეყანაში" დამკვიდრება. "ბეტმენი და რობინის" გადაღებისას იგი საშინლად გასუქდა და უარყოფითი პრესა დაიმსახურა. ამას მოჰყვა ორი ჩაგდებული ფილმი და ჰოლივუდი იძულებული გახდა, ის ბროდვეიზე მოესროლა. სხვათა შორის, სილვერსთოუნი იქაც გაჭირვებით შრომობს.

1997 წელს კიმ ბესინჯერმა, სრულიად მოულოდნელად, ისევ გაიბრწყინა და ფილმისთვის L.A. Confidantial "ოსკარი" მიიღო. ნოემბერში ის კვლავ გამოჩნდა, მაგრამ, როგორ?! ეს გახლდათ პოპვარსკვლავ ემინემის სკანდალური დედიკოს როლი კინოფილმში 8 mile.

რა თქმა უნდა, არსებობს მერილ სტრიპიც, რომელიც, მართლაც დიდი მსახიობია, მაგრამ "საერთოამერიკული ფავორიტის" როლს ის ვერ შეასრულებს, - ასაკი არ უწყობს ხელს და, პირისახითაც, უკაცრავად არის... მოკლედ, ჰოლივუდი ისევ რჩება ქერა სუპერ-ვარსკვლავის გარეშე.

"სად არის ქერა სექს-ბომბა? ჩვენ ყოველთვის გვყავდა იგი. ახლა კი შავგვრემან ჯულია რობერთსზე ვართ ჩამოკიდებული," - ხაოდნენ ჰოლივუდის ოლიგარქები. მართალია, ჰოლივუდმა ჯერ ვერ იპოვა, მაგრამ ძიების პროცესშია და, როგორც ცნობილია, ვინც ეძებს, ის პოულობს კიდეც. ჰოლივუდის შერიფებმა, როგორც მოწმის ამოცნობაზე, ისე ჩაამწკრივეს ახალ-ახალი, ექვსი ქერა ლამაზმანი და "ერთადერთის" ძებნაში ენერგიულად "ატრიალებენ" მათ. იმდენად ენერგიულად, რომ უკანასკნელ ხანს ეს ექვსეული თითქმის 28 ფილმში გადაიღეს. თუმცა, ისინი, ძირითადად, სუპერ-ვარსკვლავი მამაკაცების გვერდით "ვანილის შეყვარებულებს" თამაშობდნენ. ჯერჯერობით პოტენციური ბრწყინვალე ექვსეული ასე გამოიყურება: ჯულია სტაილსი, ერიკა კრისტიანსენი, ქეით ჰადსონი, ქეით ბოსვორტი, რიზ უიტერსპუნი და შარლიზ ტერონი. პრინციპში, ყველა ერთმანეთს ჰგავს მანამ, სანამ რომელიმე მათგანს სახეზე რაიმე განმასხვავებელი ნიშანი არ გამოაჩნდება. გაზეთებმა სახუმარო-ირონიული გამოცანებიც კი გამოაქვეყნეს: ექვსივეს ფოტო წარწერის გარეშე დაბეჭდეს და მკითხველს შესთავაზეს, გამოეცნო, ვინ რომელია...

მიუხედავად იმისა, რომ სტუდიებს განხეთქილება ემუქრებათ, ისინი ამ ექვსეულის კაშკაშა ვარსკვლავებად წარმოჩენას ცდილობენ. ამერიკა კიდით კიდემდე დაიფარა სარეკლამო ფარებით, რომლებზეც მარტოდმარტო, მამაკაცი პარტნიორის გარეშე, რიზ უიტერსპუნია გამოსახული (Sweet Home Alabama). უბრალო მაყურებელს რას ვერჩით, როცა პროფესიონალი კრიტიკოსებიც ვერ გარკვეულან "ქერა ხვეულებში". მარკეტინგისთვის დროა საჭირო, "მოსამსახურიდან დედოფლის მკეთებლებს" კი დრო თითქმის არა აქვთ. როგორც კი სტუდიები სავარაუდო შემცვლელს დაატრიალებენ, ჯულია რობერთსი მაშინვე ტირაჟირებული ფილმით გამოჩნდება ხოლმე. მასები კი სწრაფი კვების ობიექტებივით ითხოვენ ახალ სახეს. ჰოლივუდი მუდამ ერთი ნაბიჯით ჩამორჩება მასების გემოვნებას და ყოველი ეს ნაბიჯი უფსკრულს აახლოებს.

ჰოდა, ჰოლივუდის სოლიდური ოლიგარქები თავქუდმოგლეჯილი მისდევენ უსახურ ქერა-ლამაზმანებს, რომელთაც პირზე რძე არ შეშრობიათ.

ასეა, მუზების მსახურება ქაოსს ვერ იტანს. მეორე მხრივ, ქაოსის გარეშე მუზები ეკრანზე არ ჩნდებიან. ჰოდა, ჰოლივუდელი იმიჯმეიკერები დღედაღამ ეძებენ ამ პარადოქსის პასუხს. ამ ექვსეულის გვარებს გამუდმებით ათავსებენ აფიშებზე, ფილმის სათაურს ზემოთ, მაგრამ მათი სახელები, გინდ ზემოდან იყოს, გინდ ქვემოდან, მასობრივ მაყურებელს არაფერს ეუბნება. თანაც, მათი ფილმები, თუნდ, ტანსაცმლიდან ამოხტი, კინოს ოქროს ფონდში ვერ მოხვდებიან. ისინი კი კვლავ და კვლავ სცდიან ბედს. ყველაფრის მიუხედავად, უნდა ითქვას, რომ ამ აბიტურიენტებს, უდავოდ, აქვთ ერთი ღირსება - იაფფასიანობა. ფილმში მონაწილეობისთვის მათ, ჯულია რობერთსივით, 20-25 მილიონ დოლარს არავინ გადაუხდის. Swim Jan-ის ბიუჯეტი, სულ რაღაც, 12 მილიონი დოლარია.

ამიტომაც, ჰოლივუდის "ქაფი" არ ცხრება. "ჰოლივუდის ერთ-ერთი ამოცანა ახალი ვარსკვლავების შექმნაა, - ამბობს blue crash-ის პროდიუსერი ბაფი შატი, - ვარსკვლავის შექმნის ერთ-ერთი მეთოდი დებიუტანტთა მარკეტინგია". დისნეის ძიებს მიაჩნიათ, რომ რიზ ვასტმერსპონის შარშანდელი ჰიტი Legally Blonde, მისთვის იგივე იქნება, რაც რობერთსისთვის Mystic Pizza, ანუ, ეს იქნება სასუპერვარსკვლავო სტარტი და, რომ შემდეგ ფილმში მას, ქემერონ დიასივით, 15 მილიონ დოლარს გადაუხდიან. "დისნეის" მარკეტინგის უფროსი, ორენ ავივი, შელოცვილივით იმეორებს: "თქვენ მას არ აფასებთ, სინამდვილეში, ის ძალზე პოპულარულია." "დისნეიმ" აშკარად გადააჭარბა, როცა რიზ ვასტმერსპონს, ფილმში მონაწილეობისთვის, 15 მილიონი დოლარი გადაუხადა - ჭეშმარიტი სუპერვარსკვლავების საკასო მაგნიტიზმი მცირებიუჯეტიანი ფილმებით კი არა, 100 მილიონად და მეტად ღირებული ბლოკბასტერებით იზომება.

სწორედ ამიტომაც, საერთოამერიკული ფავორიტის სავარძელი დღემდე ცარიელია. ცხენები, ქერა ლამაზმანებით, ჯერ კიდევ მოაჭენებენ.

რუზველტისა და შექსპირის საყვარელი თოჯინა

დათუნია ტედი დღესაც ისე პოპულარულია, როგორც არასდროს. შობა იქნება, ახალი წელი თუ წმინდა ვალენტინის დღე, სადღესასწაულოდ შეფუთული "პლუშის" თოჯინა ყველაზე საყვარელ და ყველაზე კლასიკურ საჩუქრად ითვლება. ეს თოჯინა მოდიდან არასდროს გადასულა, მაგრამ წელს ტედიზე მაინც განსაკუთრებული მოთხოვნაა – ის ხომ 1902 წელს დაიბადა და მსოფლიოც მის ასწლიან იუბილეს ზეიმობს.

დაბადების დღეს კი თავად ტედი "გამრავლებით" ხვდება. მწარმოებლებმა კარგად იციან, რომ საშობაოდ ტედი გაუყიდავი არაფრით დარჩებათ და ახალი თოჯინების შესაქმნელად ფანტაზიას არ იშურებენ.

ინგლისელებმა კი საქმეში შექსპირიც გარიეს. დათუნია ტედის მუზეუმში, რომელიც სტრატფორდში მდებარეობს, შეზღუდული რაოდენობით უილიამ შექსპირის დათუნიები დაამზადეს. ამ ყავისფერ დათვებს თათებზე აწერიათ, რომ შექსპირს ეკუთვნიან და მისი ეპოქის მოსაგონებლად ყელზე მაქმანიანი საყელო უკეთიათ. კოლექციონერები კი, მხატვრულ ტილოებთან და ანტიკვარულ თეფშებთან ერთად ხომ დათუნია ტედისაც დიდი გატაცებით აგროვებენ და ამიტომ გასაკვირი სულაც არ არის, რომ მუზეუმში მხოლოდ რამდენიმე ტედია დარჩენილი. დანარჩენი 94 გირვანქა სტერლინგად უკვე დიდი ხანია, გაიყიდა.

ბებერ დათუნიას საკუთარ ფასეულობებზე ათამაშებენ ამერიკაშიც. კომპანია "შვარცმა" "ჰარლი დევიდსონის" ასწლიან იუბილესთან დაკავშირებით როკერი დათვი, ე.წ. "ჰარლი ტედი" გამოუშვა. ტყავის ჟილეტსა და ქუდში გამოწყობილი მოტოციკლეტისტი თოჯინა 350 დოლარი ღირს, მაგრამ უფრო მცირე ზომის "ჰარლი ტედი" სუპერმარკეტებშიც იყიდება 3.99 დოლარად. ფასსა და ზომას თავისთავად დიდი მნიშვნელობა აქვს, მაგრამ დათუნია ტედი ისე საყვარელია, რომ 1500 დოლარიან და 2 დოლარიან თოჯინებს ამერიკელები თანაბარი სიამოვნებით ყიდულობენ.

ერთი სიტყვით, ბებერი დათვი ტედი ასი წლის შემდეგაც ძალიან საყვარელი და სასურველია. მისი მწარმოებლები კი (ტედის ბიზნესი ხომ უკვე მრავალმილიონიანი ინდუსტრიაა) მადლობას სწირავენ აშშ-ს ექს-პრეზიდენტს, თეოდორ რუზველტს, რომლის სახელთანაც ტედის დაბადებაა დაკავშირებული:

1902 წლის ნოემბერში პრეზიდენტი დათვებზე ნადირობდა, მაგრამ ხეზე მიბმული პატარა ბელი სასიკვდილოდ ვერ გაიმეტა. მეორე დღეს, ნადირობის რეპორტაჟი "ვაშინგტონ პოსტმა" გააშუქა. იმავე ღამეს, ნიუ იორკელმა მაღაზიის მეპატრონემ როუზმა პლუშისგან დათუნია შეკერა, პრეზიდენტს მიუძღვნა, "ტედის ბელი" დაარქვა და მაღაზიის გასალამაზებლად დახლზე დადო. ბუნებრივია, ძალიან გაუკვირდა, როდესაც ნიუ-იორკელებმა თოჯინის ყიდვა მოინდომეს... პარალელურად, დათუნიების დამზადება გერმანელმა ქალბატონმა მარგარეტ სტაიფმაც დაიწყო....

მას შემდეგ ტედი მსოფლიო მნიშვნელობის მქონე მოვლენების ცენტრში გაჩნდა: 1912 წელს სტაიფის მიერ შეკერილი შავი ფერის, სამგლოვიარო დათვები სპეციალურად "ტიტანიკზე" დაღუპულთა ოჯახებისთვის გამოუშვეს. 1919 დათვი ტედი იმყოფებოდა იმ თვითმფრინავის ბორტზეც, რომელმაც ატლანტიკის ოკეანის თავზე შეუსვენებლად იფრინა. 1924 წელს უოლტ დისნეიმ ტედის მონაწილეობით პირველი მულტიპლიკაციური ფილმი "ალისა და სამი დათვი" გადაიღო, 1926 წელს უკვე ვინი პუჰი შეიქმნა...

აქედან უკვე დაიწყო ტედის და მისი მწარმოებლების გამდიდრება და ბიზნესის სხვადასხვა სფეროებისა და პრესტიჟული აუქციონების დაპყრობა. 1994 წელს დაფიქსირდა რეკორდიც – გოგონა ტედი "კრისტის" აუქციონზე 176 ათას დოლარად გაიყიდა. ასე რომ, ბებერი დათუნია ტედი თავის დაბადების დღეს ტკბილი მოგონებებით დატვირთული ხვდება.

კალეიდოსკოპი

პირველი კლონირებული ადამიანი სერბეთში გაჩნდება

როგორც ცნობილმა იტალიელმა ექიმმა სევერინო ანტინორიმ განაცხადა, პირველი კლონირებული ბავშვი 2003 წლის იანვარში ბელგრადში დაიბადება. ეთიკური მოსაზრებებით, აქამდე სევერინო ანტინორი არ უმხელდა ქვეყანას, თუ სად მოევლინებოდა ეს ადამიანი ქვეყნიერებას. შაბათს სერბული გაზეთისთვის მიცემული ინტერვიუს ციტატები სწრაფად გაავრცელა მასმედიის ყველა იტალიურმა საშუალებამ.

ამჟამად ტექნიკური კლონირების მეთოდით დაფეხმძიმებული სამი ქალბატონი მუცლით ატარებს ნაყოფს. ამ ეტაპზე მათი ფეხმძიმობა აბსოლუტურად ნორმალურია. საკუთარ სამშობლოში, სადაც კლონირება კანონით აკრძალულია, ანტინორი ნაკლებად გულწრფელია. მას არასდროს ულიარებია, რომ კლონირებული ემბრიონების იმპლანტაციის ოპერაციის ავტორია და თავს მხოლოდ კოორდინატორად ასაღებდა.

ბილ კლინტონმა სოფი ლორენთან ერთად კომპაქტ-დისკი ჩაწერა

შაბათს აშშ-ს ყოფილმა პრეზიდენტმა ჟენევაში ცნობილ მსახიობთან, სოფი ლორენთან ერთად დისკი ჩაწერა. ბილ კლინტონი უსიტყვოდ დათანხმდა ნიდერლანდების Pentatone-ს, მონაწილეობა მიეღო ხმის ჩამწერი კომპანიის საიდუმლო პროექტში. პროექტის მიხედვით, ორკესტრის ფონზე ექს-პრეზიდენტი მსახიობთან ერთად, ტექსტს კითხულობს.

ლეონარდო მონის შვილი

ხელოვნების ექსპერტმა, ალესანდრო ვეცოზიმ, რომელიც აღორძინების ხანის დიდოსტატების კვლევითაა ცნობილი, დაასკვნა, რომ ლეონარდო და ვინჩი, მონა ქალის შვილი იყო. მხატვრის მამას, პიერო და ვინჩის, აღმოსავლელ მხევალთან ჰქონია უკანონო კავშირი. ვეცოზი ხაზს უსვამს იმ ფაქტს, რომ მე-15 საუკუნეში ლეონარდოს სამშობლოში უამრავი მონა იყო ჩამოყვანილი.

კოსმოსური ნაგავი

დღეს ვერავის ვერაფრით ვერ გააკვირვებ, ყველაფერს თავისი ფასი აქვს. მაგრამ რა შეიძლება ღირდეს "კოსმოსური ნაგავი", კონკრეტულად მეტეორი?

"კრისტის" აუქციონის განყოფილებამ "მეცნიერული და ინჟინრული ხელოვნების ნიმუშები, ხელსაწყოები და მოდელები" გასაყიდად გამოიტანა მეტეორის 12 და 27 კილოგრამიანი ნაწილები. ისინი უგანდაში ჩამოცვენილი 800 ცალი მეტეორიდან ყველაზე დიდი "ქვებია".

"კრისტის" აუქციონის ანოტაციაში მითითებულია, რომ მთლიანი მეტეორის მასა დაშლამდე შეადგენდა ათას კილოგრამს და მცირე ნაწილებად დაქუცმაცებული, უგანდას 1992 წლის 14 აგვისტოს "ესტუმრა". სრული მეცნიერული გამოკვლევების შემდეგ ისინი აუქციონზე გამოაქვთ, რათა უგანდის მეცნიერებასა და ეკონომიკას თავიანთი ბოლო სამსახური გაუწიონ, თან რომელიმე მილიონერი კოლექციონერის, ან ინსტიტუტის მნიშვნელოვან ექსპონატებად იქცნენ.

აუქციონის მიერ რეკომენდირებულ ფასებში (60-80 ათასი დოლარი) "კენჭებს" მართლაც გამოუჩნდათ მსურველები (გადაიხადეს 71.480 დოლარი) და მათ შტატებში გადაინაცვლეს.

ასე რომ თუ აუქციონამდე მიაღწევთ იქ "ნაგავსაც" გაყიდით, რა თქმა უნდა მხოლოდ შესაბამისი რეკლამირების შემდეგ.

ხარები კარკასონში

ცხოველთა დაცვის საზოგადოების გააფთრებული წინააღმდეგობის მიუხედავად, 48-წლიანი შესვენების შემდეგ, სამხრეთ საფრანგეთის ქალაქ კარკასონში ხარების ბრძოლა კვლავ იგეგმება. თუკი ცხოველთა დამცველებს ვერაფერი მოუხერხეს, ორგანიზატორები ისეთ შოუს გამართავენ, რომლის დროსაც ხარები არ დაიხოცებიან. ერთი კია, უსისხლო სანახაობა მაყურებელს ნაკლებად მოხიბლავს...

მელ გიბსონს ევოლუციის არ სწამს

"ბოლოსდაბოლოს, მართლა მაიმუნები ხომ არა ვართ", - განაცხადა 46 წლის ვარსკვლავმა. "მე ღმერთი მწამს. ჩვენს მიღმა ნამდვილად არსებობს რაღაც ყოვლისშემძლე ძალა. ასე რომ არ იყოს, ძალიან გაგვიჭირდებოდა". მსახიობს თურმე სასწაულებისაც სჯერა. მკაცრი კათოლიკური აღზრდის შემდეგაც მელ გიბსონს ზოგჯერ ეჭვები სტანჯავს და ათასგვარი შიშიც სდევნის, მაგალითად, ძალიან ეშინია, მეხის დაცემის.

დღეს
ორშაბათს, 16 დეკემბერს

1944 წელი: ინგლისის არხზე გადაფრენისას დაიღუპა თვითმფრინავი, რომლითაც გლენ მილერი მგზავრობდა.

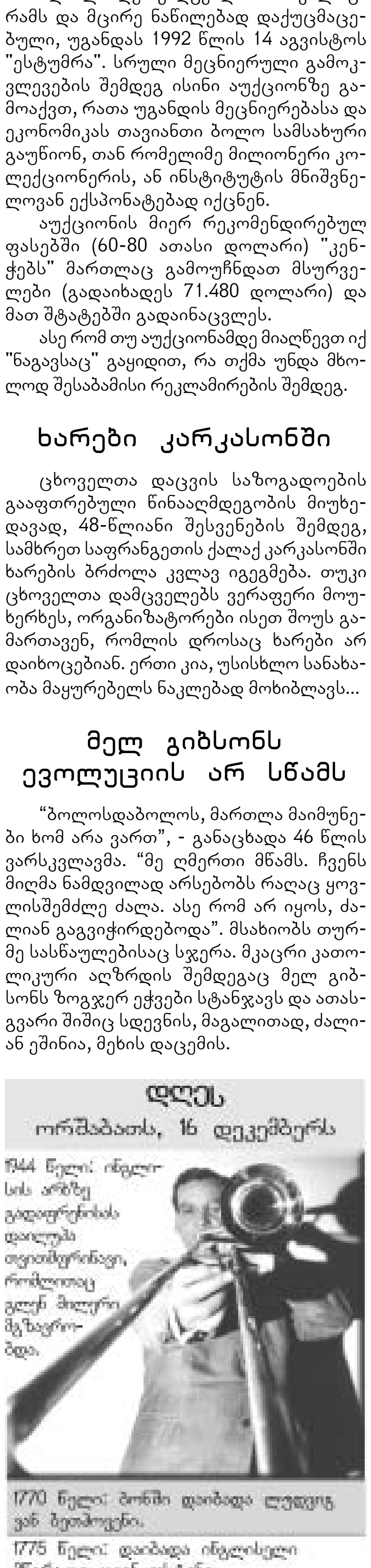

1770 წელი: ბონში დაიბადა ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენი.

1775 წელი: დაიბადა ინგლისელი მწერალი ჯეინ ოსტინი.

1971 წელი: აღმოსავლეთ პაკისტანის ტერიტორიაზე ჩამოყალიბდა ბანგლადეშის სახელმწიფო.

2000 წელი: დამტკიცდა, რომ პერუს სამხრეთით ანდების მთებში მდებარე პატარა ნაკადული მდინარე ამაზონის სათავე იყო.

© GRAPHIC NEWS
Picture: Archive Photos

L1 ქეთი ლორთქიფანიძე
ასაკი-13, 172/79/59/79, თვალი - ყავის, თმა - ღია წაბლი

L3 ნათია ღვალაძე
ასაკი-16, 172/84/59/85, თვალის - ყავის, თმა - წაბლის

L2 ნინო გვარლიანი
ასაკი-16, 177/88/62/92, თვალის - ყავის, თმა - შავი

L4 ლიზი ჩიტაძე
ასაკი-24, 181/85/65/89, თვალის - ყავის, თმა - წაბლის

L5 რუსიკო ამაშუკელი
ასაკი-18, 182/91/62/92, თვალის - თაფლის, თმა - შავი

TV პროგრამა 16 დეკემბერი

რუსთავი - 2

07.00 მუსიკა
07.30 პაწაწინა ონავრები
08.00 დილა მშვიდობისა
09.40 ქალთა ქვეყანა
10.40 გურმანთა მეგზური
11.10 "ხალხის პირისპირ"
12.00, 15.00 კურიერი
12.15 სერიალი "მაცდური სიყვარული"
13.30 მხ. ფილმი
15.20 მხ. ფილმი
17.05 სერიალი "ქალთა ქვეყანა"
18.00, 21.00, 02.20 კურიერი
18.20 პაწაწინა ონავრები
18.45 ჰერაკლე
19.30 სერიალი "მედისონის სკოლა"
20.05 სერიალი "მაცდური სიყვარული"
22.00 "ხალხის პირისპირ"
22.50 კურიერი
00.20 მხ.ფილმი "ენიგმა" მთ.როლებში ქეით ბლანშეტი, ჯერემი ნერტემი
02.30 კლასიკა.

პირველი არხი

07.30 ალიონი
09.45 დრო და ფული
09.55 მხ. ფილმი "კაცი რომელიც ტიროდა"
11.30 დოკ. სერიალი "აფრიკის ბუნებრივი დიდებულება"
12.00, 15.00, 20.00 მოამბე
12.15 ტელესერიალი "რვაფეხა"
13.00 ნაშუადღევს
14.05 ოქროს მართვე
14.35 "საქართველო და გარესამყარო"
15.15 მხ. ფილმი "ორი ღამე კლეოპატრასთან ერთად"
16.25 ტელესერიალი "ძილის წინ"
16.40 პალიტრა
17.05 "რამპა"
17.10 50-50
17.45 დოკ. სერიალი "ყველანი ორბიტაზე"
18.00 ვესტნიკი
18.20 გასტი-გუგუ
18.40 "მრავალჟამიერ"
19.05 ვიდეოპატრული
19.20 ტელეთამაში "იმღერე რამე"
20.55 ტელესერიალი "რვაფეხა"
21.50 "დრო და ფული"
22.00 დოკ. სერიალი "ყველაზე, ყველაზე საკვირველი" - "ცნობილი ჯაშუშები"
23.00 დღის ბოლოს
23.40 სერიალი "ძილის წინ"
00.00 მხ. ფილმი "წყლის წონა"

პირველი სტერეო

08.00 ტოროლა
08.20 გამ. კვირის საუკეთესო ხულიგანი
10.00 გამ. ინფორმატორი
11.00 გამ. მუსათეული
11.45 - 13.45 პაუზის გარეშე
13.45 მუსიკა
17.00 ფილმი კომედია "ყველა გიჟდება მერიზე"
19.00 გამ. ინფორმატორი
19.30 ვიდეორადიო
21.00 გამ. რუსული მუსათეული
21.45 აბა გამოიცანი კადრი
22.40 პოლიტპაპარაცი
23.00 უცნობი
00.00 ფილმი ბრავო "შიშვლები"
01.45 ფილმი ღამურა "უწყინარი ტყუილი"
03.45 პაუზის გარეშე

მეორე არხი

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე
19.10 მულტფილმი
19.40 სერიალი "ოჯახური ურთიერთობები"
20.30 მოგზაურობა სასიტყვეთში
21.00 ჯანმრთელობა
21.40 მიზანი
22.10 ჰიტ-პარადი
22.20 მხ. ფილმი "აკვანი დაირწევა"

ევრიკა

11.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს
11.20 მსოფლიო სპორტი
12.30 "ვარსკვლავები გვამცნობენ"
14.30 დოკ. ფილმი "ფანჯარა ევროპაში"
15.15 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს
18.30 რუსული ენის გაკვეთილი
19.00 ინგლისური ენის გაკვეთილი
19.30 ექსტრაორდინალური
20.30 მუსიკალური ტაიმ-აუტი
20.40 პირველი ნაბიჯები
21.00 ტალანტები და თაყვანისმცემლები

22.00 ინდური კინოს მოყვარულებს. მხ. ფილმი

იბერია

08.00 ანონსი, მულტფილმი
08.15 აღსავალი
08.20, 10.15, 12.30, 17.20, 17.50, 18.30, 19.30, 21.35, 00.25 მუსიკა
08.30 მხ.ფ. "იდეალური საქმროები"
10.20 მხ.ფ. "მონადირე"
13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ახალი ამბები
13.10, 18.00 მულტფილმი
14.10 დოკუმენტური ფილმი
17.30 დოკ. სერიალი
18.45 ბუნების ფერები
20.00 მხ.ფ. "აშარი"
22.30 ბურთი და მოედანი
22.50 მხ.ფ. "ვალების ამკრეფი"
00.30 ღამის ფილმი

კავკასია

12.00 ინდური მხ. ფილმი "სიმძიმე გულზე"
15.00 მხ. ფილმი "მუმია 2"
17.00, 19.00, 20.30, 00.00 "დღეს"
17.15 მხ. ფილმი "ტომსოიერის თავგადასავალი"
19.20 სპექტრი
21.00 მხ. ფილმი "გაიცანით ჯო ბლექი"

მეცხრე არხი

10.00 მხ. ფილმი "ბრძოლის ველი დედამიწა"
11.55, 17.30, 20.50, 21.45, 23.45 მუსიკა
12.00 ქართ. მხ. ფილმი "მონანიება"
14.25 გადაცემა "მსოფლიო ფეხბურთი"
14.55 მხ. ფილმი "ავი ნაგაზები"
16.30 დოკ. სერიალი "ველური ბუნება"
17.40 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი"
18.30 მულტფილმი "მეფის ასული შეჰარაზადა" 23-ე სერია
19.00 მხ. სერიალი "მოჯადოება"
20.00 გადაცემა "მსოფლიო რაგბი"
20.30 მულტფილმი "ტომი და ჯერი"
21.00 მაგიური საღამოები "სპირიტიზმი"
21.30 "მსოფლიო კულტურის საგანძური". "სალვადორ დე ბაია. ათასი ეკლესიის ქალაქი"
22.00 მხ.ფ. "ზვავი" მთ. როლებში თომას იან გრიფიტი, კაროლ ფინი, ერლი იანი
00.00 მხ.ფ. "ორომტრიალი"

აჭარის ტელევიზია

07.00, 08.00, 09.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი
09.30 სათავგადასავლო ფილმი "თავზეხელაღებულთა კუნძული"
12.00, 16.00, 19.00 საინფორმაციო გამოშვება
12.15 მელოდრამა "პონეტი"
13.50 კომედია"ადამიანი რეპტილია"
15.15 დოკუმენტური ფილმი
16.10, 19.30, 22.50, 00.50 საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე
16.15 მულტფილმი
17.30 თრილერი "ღმერთის განსახიერებისას"
19.20, 22.30, 00.30 "ნოვოსტი"
19.40 ისტორიული ფილმი "დრუიდები"
22.00, 00.00 "დღეს"
23.00, 01.00 საინფორმაციო გამოშვება გერმანულ ენაზე
23.05, 01.05 საინფორმაციო გამოშვება ფრანგულ ენაზე
23.10 დოკუმენტური ფილმი
01.15 თრილერი "სავსე მთვარის დღე"
03.30 თრილერი "კლდე"

VII არხი

09.10 "აჩიკუდა"
09.35 "სახლიდან გაუსვლელად"
10.15 მელოდია
10.45 "სახლიდან გაუსვლელად"
11.15 ანიმაცია
11.30 "სახლიდან გაუსვლელად"
12.10 "ობიექტივი"
13.00 დისნეი და მისი მეგობრები
13.30 "სახლიდან გაუსვლელად"
14.20 სპორტი
18.20 "სახლიდან გაუსვლელად"
18.55 მოკლედ... უცხოეთი
19.00 "აჩიკუდა"
19.45 "სახლიდან გაუსვლელად"
20.20 "ფაქტი, აზრი, კომენტარი"
20.35 მოკლედ... სპორტი
20.40 სპორტული პროგრამა - "ევროპული ფეხბურთი"
21.10 "ლა-ლა-ლა"
22.05 "სახლიდან გაუსვლელად"
22.30 "კინოკლუბი " - "ცვლა"
00.25 სპორტი

საგაზეთო ქაღალდი ფასდაკლებით

შ.პ.ს ენ-ჯი-სი
გთავაზობთ
საგაზეთო ქაღალდს რუსეთიდან

საშობაო ფასდაკლება
15 იანვრამდე
ფასი -580$-მდე

ტელ: 38 86 79 53 76 30 899 50 92 99

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

მისამართი: ვაჟა-ფშაველას 45, ტელ: 202424 ფაქსი: 202425, e-mail: public@24hours.ge იბეჭდება გამომცემლობა "სამშობლოს" სტამბაში